

ŽUPANOV UVODNIK

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Vrsto let že govorimo na vseh ravneh o potrebi uvedbe še ene - vmesne - stopnje odločanja. Regionalne. Mnoge razvite države to imajo in odločanje državljanov je lažje, učinkovitejše, ljudem prijaznejše. Mnogokrat pretrgana vez med posamezno občino in državo je tako spojena, vse to pa pomeni tudi večjo racionalnost.

Nekoč smo imeli manjše število občin. Pa se je politika že v starih časih spomnila, da so nekatere premočne. In tako so največji - Ljubljano in Maribor - razdelili na več manjših. Ni preteklo prav zelo veliko Drave, ko je prišlo do vnovičnega združevanja občin; dobili smo jih 64 in kar dobro so funkcionirale. A glej ga, zlomka, spet je prodrla ideja o novih delitvah, ki bi naj bile bližje državljanom. Začel se je boj za nove občine. Z današnjega zornega kota to ni bila napačna poteza. Prej nasprotno. Obljubljala je približanje odločanja ljudem, racionalnejše poslovanje, povezovanje zaradi skupnih interesov, tako rekoč projektno delovanje in možnost večjega, hitrejšega napredka tudi za manjša okolja. Postavljena so bila merila, kdo in kdaj izpolnjuje kriterije za ustanovitev občine. Glavni kriterij je bilo število prebivalcev (najmanj 5000), med osnovne pogoje so sodile še nekatere dejavnosti oz. institucije vitalnega pomena, kot je šola, zdravstveni dom ipd. Tako smo tudi mi postali občina in glede na vse, kar je bilo v teh letih narejenega ter z ozirom na to, kako živimo in odločamo, menim, da se večina strinja, da smo lahko tega utemeljeno veseli. Po trinajstih letih samostojnosti, po odhodu iz Maribora, vzdržujemo dobre odnose s sosednjimi lokalnimi skupnostmi, gospodarimo z lastnim denarjem, prisluhnemo lastnim potrebam in uresničujemo lastne želje.

V naši državi pa so tekom let nastale tudi občine, ki najosnovnejših pogojev za obstoj oz. dobro funkcioniranje niso izpolnjevale. V zakonodaji je obstajal člen, ki je govoril o izjemah. In čedalje bolj se je dogajalo, da so izjeme postale pravilo. Občine so se ustanovljale po željah lokalnih veljakov, ki so jim asistirali strankarski veljaki in končno poslanci, ki so ustanavljali "svoje" občine in se na tak način dobrikali svoji volilni bazi, ne oziraje se na to, če so bili izpolnjeni pogoji za ustanovitev nove samostojne občine ali ne. Verižna reakcija je bila sprožena in ta piramida je nezadržno rasla ter se višala iz mandata v mandat. Tako je naš dvomilijonski narod zaenkrat pristal pri dokaj zajetnem številu občin: 210. Priznati je potrebno, da v glavnem zadovoljivo, mnoge celo zelo dobro delujejo. Umno, vestno gospodarjenje in napredek, ki se pozna na vsakem koraku, zadovoljujeta tako občane kot tudi stranke. In za nameček še politike na državni ravni, saj je s tako razdrobljenimi občinami in tako velikim številom slednjih lažje opraviti in jim "vladati".

Zakaj v tokratnem uvodniku razmišljam o tem in na tak način? Zakaj to pišem kljub dejstvu, da Občina Rače-Fram izpolnjuje vse kriterije za ustanovitev in da smo z ustanovitvijo naše občine tudi v praksi zadovoljni? Moj odgovor je: o tem razmišljam in pišem, ker se bojim, da se stara zgodba o številu občin z ustanavljanjem pokrajin ponavlja. Politika zahteva zmeraj večje število pokrajin, čeprav jih že sedanji predlog predvideva štirinajst, sprva pa se je govorilo o osmih, največ devetih. Osnovni namen ustanavljanja pokrajin je predvsem funkcionalna in finančna decentralizacija upravljanja, pri čemer naj bi pokrajine naloge iz svoje pristojnosti opravljale samostojno, v skladu z načeli lokalne samouprave. Pokrajine bi morale biti primerno velike, da bi lahko bile partner državi in da bi dosegle osnovni moto predlagateljev zakona o pokrajinah, torej že omenjeno decentralizacijo države na vseh ravneh odločanja in upravljanja. S prevelikim številom pokrajin bo država (znova) lažje upravljala in od tako želene in nujne decentralizacije bo ostalo bore malo, če odštejem grenak priokus.

V času razprave o teh spremembah in novostih je tudi še premalo znano, kaj bodo pokrajine pravzaprav delale, katere pristojnosti se bodo z države prenesle nanje, pa tudi, kaj se bo na pokrajine preneslo iz občin. Odprta je dilema, kakšne bodo potem pravice občin, kakšno bo odločanje in nenazadnje, kako bo poskrbljeno za zagotavljanje pravic manjših občin, kako bodo zaščitene pred prevlado večjih in močnejših. Neznanka je tudi odnos na relacijah država - pokrajina - občina. Ni odgovora na vprašanje, v kolikšni meri bo morala država, pa seveda tudi občina, upoštevati stališča, zahteve in sklepe regionalnih "vlad".

Čeprav se zavedamo velikanske potrebe po ustanovitvi te vmesne stopnje lokalne samouprave in odločanja, nas veliko nejasnosti in nedorečenosti v zvezi s pokrajinami vseeno bega. Predvsem se bojimo, da bo sedanji status občine v bodoče okrnjen.

Občinski svet Občine Rače-Fram je obravnaval predlog Zakona o pokrajinah. Podprl je predlagano delitev in se enotno opredelil glede predloga bodočega imena pokrajine. Predlagano ime pokrajine, kamor geografsko sodi naša občina, se je glasilo Zgornje Podravje, s sedežem v Mariboru. Mi in še nekaj drugih občin smo sprejeli sklep, da - če že odločamo o imenu pokrajine - naj se ta imenuje Štajerska. Čeprav ime še zdaleč ni najpomembnejše, smo namreč mnenja, da se bomo še naprej - namesto Zgornjepodravci in Zgornjepodravke - bolje in bolj domače počutili kot Štajerci in Štajerke.

Branko LEDINEK,
župan

POZDRAV IZ NAŠEGA UREDNIŠTVA

Jesenski pozdrav pred vami je začel nastajati še ob šumenju morja in pripekajočem soncu. Najbrž ste sedaj z mislimi tudi nekateri izmed vas zapluli v tiste lepe, brezskrbne dni in si zaželeli, da bi se lahko vrnili v čas začetka počitnic in dopustov. Pa vas moram takoj nalahno uščipniti in spomniti, da je to mogoče le v sanjah in mislih. Zato predlagam, da v slednjih skupaj obudimo nekatere iz kopic preteklih dogodkov, ki še vedno s konicami lovč segajo iz danes.

Ko boste prebirali te vrstice, se bo novo šolsko leto sicer komajda začelo, za zaključek prejšnjega pa lahko ugotovimo, da je bilo prav posebno - pestro in polno mejnikov ter obletnic. Ne zamerite mi, če bodo nanizane tako, da se boste ob branju nekoliko zadihali in na potovanju z menoj pošteno razgibali, saj bomo na hitro prepotovali Slovenijo, Evropo in se za hip ustavili še na nekaterih oddaljenejših kotičkih planeta Zemlja. Brez skrbi - na koncu se bomo ponovno vrnili domov, saj sleherni popotnik vedno znova ugotavlja, da je tam resnično najlepše.

Čas (pre)hitro beži in kar malo težko je dojeti, da je leto 2007 že 16. leto samostojne Slovenije, ki nam je prineslo vrsto sprememb, na katere se "zlahka" navajamo (a je tudi za vas olajševalna okoliščina dejstvo, da so po osmih mesecih vladavine nove denarne valute v Tušu cene še vedno napisane tako v tolarjih kot v evrih? No, toliko o navajanju...).

Na prvi poletni dan, ki se skorajda naslanja na kasnejši dan državnosti, praznuje tudi naša občina. Svojo lokalno skupnost imamo sicer že trinajsto leto, občinski praznik pa je letos praznovala osmič; znova zasluži vse pohvale za dobro organizacijo in pestrost prireditev. Kljub rosnim najstniškim letom se občina Rače-Fram bujno razvija in kaže prijetno podobo hitro rastočega predmestja Maribora, kjer se je za uvod v vroče poletje znova dogajal festival Lent. Paleta raznoterih užitkov je letos nudil že petnajstič. Ponovno je podiral vse rekorde - tako v obisku kot v točkah nastopajočih: 22 prizorišč, 400 dogodkov in 3900 nastopajočih iz 39 držav! Lentovsko vzdušje je celo postalo kader v novem slovenskem filmu v režiji Metoda Pevca - Hit poletja (po predlogi Ferija Lainščka), s stand-up komedijo pa so vsaj za trenutek prebudili spečo mestno Trnuljčico Naskov dvorec. Začuda je festival minil skoraj brez tradicionalnega dežja; nasprotno, kakšen dan je vladala celo prav peklenska vročina. A Vlado Kreslin, ki je vselej "na ful", je vseeno prišel, pa 6Pack čukur, Slon in Sadež, Tomaž Domicelj, Oliver Dragojevič, Neisha, Riblja čorba, Ibrica Jusić, Bajaga in drugi. Mariborski balet je zažigal z Grkom Zorbo, ulice so zaživele s predstavami uličnih gledališč in tudi akrobatskih ter cirkuških vragolij francoskih artistov. Množica tujcev se je mešala z mariborsko publiko, ki je kot vedno najbolj uživala ob eksotičnih ritmih in barvitih kostumih Folkarta, kjer so poleg slovenskih nastopile folklorne skupine iz Južne in Srednje Amerike, Afrike, Portugalske, Cipra, Švice in nekdanjih jugoslovanskih republik. Lenta pa se dotikam še zaradi nečesa: na spletu sem namreč pred kratkim zasledila članek iz leta 2004, ko

je na Jurčkovem odru nastopala glasbena skupina, v kateri je za klaviaturami sedel Dejan Vedlin, član kulturno umetniške skupine Reporter Milan. Tri leta so minila od njegovega tovrstnega javnega nastopanja, poltrije meseci pa od zanimivega pogovora z njim, ki mi bo ostal v spominu tudi zato, ker sem z njim dosegla novo "delovno zmago" - pripravila svoj prvi pravi intervju za Novice. Slednjega, poleg številnih drugih vsebin, v tokratni številki z veseljem delim in delimo z vami, drage bralke in spoštovani bralci.

Članstvo v Evropski uniji s sabo prinaša tudi v zadnjem času moderno preganjanje kadilcev. (Proti)kadilski zakon je nastopil z letošnjim 1. avgustom. Cigarete bodo lahko odslej kupili le stari nad 18 let (prej nad 15), s tem da minister za zdravje Andrej Bručan ni želel pristati na kadilnice, v katerih pa natakariji tako ne bi smeli streči hrane in pijače.

Ob tem ne morem mimo poletnega primera 5-letnega slovenskega dečka na splitski obali, ki je stopil na injekcijsko iglo. Šele čez leta se mu lahko pokaže bolezen v obliki hepatitisa C ali virusa HIV. V kakšnih časih živimo?!

Ničkolikokrat beremo o izsiljevanju, prostituciji in ubojih, vse za denar, ki bo na koncu porabljen za mamila. Toda narkomanija je zapleten problem, s katerim se vsaka družba hočeš nočeš mora soočiti, zato pa je, hvala bogu, toliko lažje ožigosati kadilce, jih zapreti v steklene kletke in jih, grešnike grešne, postaviti na ogled. Kot kadilka, zavedajoča se vseh mogočih posledic tega početja, ne želim zveneti pristransko ali govoriti v prid tej razvadi, nikakor! Bolijo me le vrtoglave številke krvavih davkov na cestah zaradi objestnosti, divjanja in alkohola..., neslutena groza posameznikov za štirimi zidovi zaradi nasilja in alkohola..., razpad družin zaradi alkohola... Da pa strahu pustiti otroka osamosvojiti se v družbi z dandanes zlahka dosegljivimi narkotiki in opiat, raje sploh na glas ne omenjam. Kljub vsem prepovedim pa tako vsak ravna po svoji lastni presoji. Komično je le skrivanje kadilcev, ki imamo z vsako pokajeno cigareto slabo vest in načeto moralo, saj smo vselej najbolj priročna tarča za grajo, da dajemo slab zgled mladim. K sreči pa le-ti imajo internet in z njim dostop na "rdeče" strani, ki jim pa najbrž nudijo bolj "zdrav" pogled na svet.

Zdrav duh v zdravem telesu pa se bo na veselje mladih in mladih po srcu krepil pod mariborskimi pljuči, Pohorjem, v pustolovskem parku Betnava, v športnem kompleksu za sproščanje adrenalina na plezalnih, tekaških in letočih progah v lasti mariborske nadškofije. Kot protiutež tej pridobitvi pa je presenetila žalostna vest o izgubi upokojenega ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja, kateremu se imamo med drugim zahvaliti za prizadevanja pri osamosvajanju Slovenije, za prvi papežev obisk v Sloveniji leta 1996 in božič kot dela prost dan. Jože Pučnik, politik, ki je prav tako veliko pripomogel k samostojnosti Slovenije, je dobil "svoje" letališče. Morda podobna čast čez leta doleti tudi tega skromnega moža, predanega Bogu in domovini.

Posočje je bilo ponovno popularno; tokrat ne zaradi potresov, ampak zaradi zgrinjanja ameriških filmarjev, ki so si našo idilično pokrajino izbrali za snemanje 2. dela Zgodbe iz Narnije. Tudi izjemno muhasto, na čase uničevalno vreme

jih ni prestrašilo, tako da so kadri posneti, na nas pa je, da čim bolj zapolnimo Kolosej in Planet Tuš, kjer smo se že nasmejali ob Shreku 3 in zajemali sapo ob petem filmu iz serije Harry Potter. Kdor pa še ni prebral (domnevno) zadnjega dela v hipu razgrabljenega knjižnega izdaja Harry Potter v angleškem jeziku, pa naj počaka do slovenskega prevoda v februarju.

Vse je enkrat prvič in tako je letošnja nova slovenska mis prvič v zgodovini s prekmurskega konca. Tadeja Ternar ob izvolitvi ni jokala, temveč odgovorno na svoja ramena prevzela breme tiare. Naj ji v letu dni, kolikor jo bo spremljala, natrosi čim več priložnosti za pozitivno promocijo naše deželice in za dobrodelna dejanja, ki se od uradno najlepše pričakujejo.

Mariborski nogomet pa ne prvič, ampak ponovno, upa na prepoved pod vodstvom dolgoletnega slovenskega reprezentanta Zlatka Zahoviča (s katerim sva, mimogrede, skupaj gulila srednješolske klopi). Upajmo, da bodo moške vijolice vzcvetele že pred pomladjo.

Za nami je tudi datum s tremi tedni (7.7.2007), ki slovijo kot pravljicne in so najbrž tudi zato množično privabljale mlade pare, da so pred matičarjem in Bogom prav tedaj drug drugemu obljubili večno zvestobo. V Beli dvorani gradu Rače je tistega dne Poročna koračnica donela kar trinajstim ženinom in nevestam (le zakaj ni nihče od njih posredoval poročne fotografije za objavo v našem časopisu?). Želimo jim, da bi se še dolgo počutili kot v sedmih nebesih, da bi jim Elvisova melodija Love Me Tender medila življenje. Avgusta je namreč minilo 30 let od smrti tega rockovsko-bluesovskega glasbenega velikana in genija, katerega goreča oboževalka ostajam nepreklicno še danes. Kralj in lomilec ženskih src še po smrti ostaja neprekosljiv in nepozabljen. Skratka - legenda!

Magična sedmica pa je obeležila tudi imenovanje novih čudes sveta. Od prejšnjih sedmih so ohranjene namreč le kairske piramide, na novo proglašena pa so bolj otipljiva: Kitajski zid, ruševine Petre v Jordaniji, kip Jezusa v Riu de Janeiru, Machu Picchu, Chicken Itza, rimski Kolosej in indijski Tadž Mahal.

Na tem mestu ne morem še mimo vse bolj otipljivega čuda v naši neposredni bližini. V mislih imam jemanje človeških življenj na nezavarovanem železniškem prehodu v bližnjih Cirkovcah, ki je nedavno terjal življenja treh naših sokrajank, med njimi tudi predšolske deklice, in s tem število žrtev v zadnjih šestih letih povečal na enajst (!). V zvezi s tem nevarnim prehodom so v začetku letošnjega leta že bili in so po najnovejšem tragičnem dogodku znova sledili ogorčeni protesti. Vrstila so se umestna in manj umestna tuhtanja laične javnosti ter bolj ali manj modre zamisli za to poklicanih institucij. V najvišjih državnih vrhovih pa zaenkrat predvsem kažejo drug na drugega. Kakorkoli že - za mnoge je, žal, že prepozno, rane in bolečine tistih, ki so ostali, pa so sveže in hude. Bo v najbližji prihodnosti končno res kdo hotel, znal in mogel ta val grozot na cirkovških železniških tirih, s katerimi so povezana najrazličnejša ugibanja, zajezi vsaj zdaj, preden neka čudežna magična moč ponovno nekoga zapelje tja... čez... v onostranstvo?

Za nami je tudi množični eko-koncert Live Earth, ki sta mu prisluhnili dve milijardi ljudi po vsem svetu. Na Kongresnem trgu v Ljubljani so ga podprli tudi slovenski

glasbeniki. Pobudnik akcije je bil Al Gore, ki je na ekološko katastrofo zaradi podnebnih sprememb, ki ogroža obstoj človeštva in Zemlje, opozoril že z dokumentarcem Nепrijetna resnica.

"Hey You", je zapela Madonna. Hej, ti in mi vsi, zbudimo se in naredimo vse, kar je v naših močeh, za ohranitev in ozdravitev vedno huje bolne starke Zemlje. Veliko več kot nič je že, če poskrbimo za bližjo okolico. Zakaj mora biti sram kolesarje in sprehajalce, ko v gozdu naletimo na odpadke vseh vrst in pred vrati raške deponije na vreče smeti? Prej kot oglobitev gostilničarjev in kadilcev - kršilcev bi osebno v naši državi predpisala strogo kaznovanje tistih, ki s smetenjem ne le kazijo, temveč zastrupljajo zemljo, ki nas hrani, in naravo, ki nas ščiti. Zakaj moram sama z občutkom krivde pogledovati okoli sebe, če me kdo vidi s cigareto, nekdo drug pa brezsrčno vrže polno vrečo odpadkov na rob gozda ali v edini potok skozi vas brez slabe vesti napelje kanalizacijo z iztrebki?

Nekaj je gnilega v deželi Danski, bi bile besede Hamleta, Cankar bi oponesel s hinavskim pohujšanjem v dolini Šentflorjanski, avtorica tega prispevka pa pravim: "Človek obrača, Bog (narava) obrne." Amen!

Simona NAPAST,
članica Uredništva Novic Občine Rače-Fram

Spoštovani občani, spoštovane občanke!

Naslednje Novice bodo izšle sredi
prazničnega decembra,
na pragu zime 2007.

Vabimo vas,
da sodelujete s svojimi prispevki,
ki jih na naslov Občine Rače-Fram posredujete
najkasneje **do petka, 16. novembra 2007**
(za prispevke, ki niso oddani na disketi,
CD ali poslani preko elektronske pošte,
je skrajni rok za oddajo 9.11.2007).

Uredništvo

Udeleženci cestnega prometa, POZOR!

Začelo se je novo šolsko leto. Na cestah je znova veliko otrok, tudi najmlajših, ki so spriču svoje otroške razigranosti in nevednega ravnanja v prometu njegov najšibkejši člen.

Zato naj vedno, posebej pa še v teh dneh, velja, da raje tvegajmo hupanje kakšnega nestrpneža za nami in vozimo nekoliko bolj po polžje, kot da bi se nam (ali zaradi nas komu drugemu) maščevala "pretežka noga".

Vozite previdno, strpno in ne prehitro!

Varno vožnjo vam želi

Uredništvo Novic

NAGRADNA VPRAŠANJA - s sodelovanjem z Novicami do lepe nagrade Pozejdon turizma

Znova smo pripravili šopek nagradnih vprašanj za vas. Odgovore nanje pošljite na dopisnicah, na naslov: Uredništvo Novic Občine Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače, najkasneje do konca septembra 2007.

Izzrebanca čaka lepa nagrada, ki jo poklanja Pozejdon turizem - Matjaž Tomanič s.p. iz Rač.

Uredništvo

NOVICE OBČINE RAČE-FRAM; javno glasilo

Letnik X, številka 36 - 3/2007; v Račah, septembra 2007 (poština plačana pri Pošti 2327 Rače)

Odgovorna urednica:
Uredniški odbor:
Jezikovni pregled:

Simona ANTOLIČ
Lidija BELCA, Simona NAPAST, Jože BOBOVNIK
Simona ANTOLIČ

Fotografije:

Nepodpisane fotografije so posneli avtorji člankov.

Izdajatelj:
Naslov uredništva:

Občina Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače
Uredništvo Novic Občine Rače-Fram
Grajski trg 14, 2327 Rače, tel.: 02 609-60-15, fax: 02 609-60-18
e-mail: simona.antolic@race-fram.si
spletna stran: www.race-fram.si

Računalniški prelom:
Tisk:

Grafični studio GOGI, Prečna 9b, Maribor
Tiskarna ROJKO d.o.o., Ptujška c. 80, Rače

Glasilo je tiskano v 2600 izvodih in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Rače-Fram brezplačno.

Vsi prispevki, ki jih pošiljate za objavo, morajo biti lastnoročno podpisani, razvidna naj bosta kraj in datum pisanja. Prispevek opremite z naslovom, navedite avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu skupine ljudi - zavoda, društva, politične stranke in podobno, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg prispevka, če imate le možnost, oddajte tudi računalniški zapis na disketi, CD-ju ali ključku. Fotografije oddajte v obliki originala ali jih pošljite v posebni priponki po elektronski pošti (v JPG formatu). Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja člankov in spremembe naslovov. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je mogoč le s predhodnim pisnim dovoljenjem. Nenaročenih fotografij ne vračamo.

Javno glasilo Novice Občine Rače-Fram je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 52. Za glasilo se plačuje 8,5 % DDV.

OBVESTILA IN RAZPISI

Namig, ki vam bo morda kdaj prišel prav

Tole, kar sledi v nadaljevanju, smo v naše uredništvo prejeli po elektronski pošti. Opominjamo, da zadeve nismo preverili, ker pa vsebina deluje resno in verjetno ter je pošiljka celo podpisana z imenom Danice Dornik iz Nove Gorice, jo objavljamo kot namig enostavnega ukrepanja pri piku čebele, ki (vsaj nam) doslej ni bil znan, bi pa utegnil kdaj še kako prav priti:

"Že dolgo me mika, da bi vam predstavila še eno uporabnost Aspirina, ki mi po potrebi koristi že več kot 30 let in o kateri nisem še nikjer ničesar prebrala. Pri piku čebele si na mesto pika položim tableto Aspirina, ki jo malce zmočim z vodo ali - če ni vode v bližini - oslinim. Tableto nato rahlo pritiskam na pik in čez dobro minuto odstranim. Tako ne pride do otekline, pa tudi srbenja ne in pik je prav kmalu pozabljen. Ta nasvet sem nekoč dobila od starega čebelarja. Že marsikomu sem ga posredovala in vsak mi je povedal, da stvar res učinkuje. Sama imam izkušnjo tudi s pikom sršena, pri katerem je Aspirin enako učinkoval."

Država določila nove cene dimnikarskih storitev

Kot je najbrž večini že znano in kot smo nedavno poročali tudi v Novicah, je pristojnost nad podeljevanjem koncesij za opravljanje dimnikarske službe, kot ji poenostavljeno in skrajšano rečemo, pred časom prevzela država.

Za naše področje je bila koncesija za opravljanje tovrstnih storitev podeljena Dimnikarski službi Vehovar d.o.o. iz Maribora. Razlika, ki smo jo ob tem najbolj začutili uporabniki, se je nanašala na ceno storitev. Ta je namreč občutno poskočila in povzročila veliko nejevolje, pa tudi nekaj jeze na občino, čeprav - kot rečeno - ta ni pravi naslov za razburjenja občanov, saj na cene dimnikarskih storitev lokalna skupnost nima nikakršnega vpliva več.

Z ozirom na to, da gre v primeru dimnikarske službe za dejavnost, ki se tiče vseh nas in brez katere ne gre v nobenem gospodinjstvu, smo se v našem glasilu odločili za objavo najnovejšega Sklepa o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Uradni list RS, št. 71, z dne 7.8.2007, stran 10273 - 10276).

Sklep o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom

Na podlagi 8. člena Uredbe o načinu, predmetu in pogojih izvajanja obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Uradni list RS, št. 129/04 in 57/06) je Vlada Republike Slovenije izdala

SKLEP

o določitvi cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom

I.

Ta sklep določa cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (v nadaljnjem besedilu: dimnikarska služba).

II.

(1) Izvajalec dimnikarske službe zaračuna opravljene storitve dimnikarske službe uporabniku. Cene storitev dimnikarske službe so določene glede na vrsto storitev, vrsto naprave, toplotno moč kurilne naprave, vrsto goriva in pogoje izvajanja.

(2) V Prilogi, ki je sestavni del tega sklepa, so določene cene posameznih storitev dimnikarske službe na podlagi cene minute dimnikarske službe.

(3) Cene navedene v Prilogi ne vsebujejo davka na dodano vrednost.

(4) Za primere, ko cena dimnikarske storitve v Prilogi ni določena, se cena storitve dimnikarske službe določi po porabljenem času in nastalih materialnih stroških ali v dogovoru z uporabnikom.

(5) Cena minute dimnikarske službe brez davka na dodano vrednost je 0,44 eura.

(6) V primeru, da uporabnik izvajalcu dimnikarske službe ob najavljenem terminu po prihodu do uporabnika odkloni ali onemogoči izvajanje obveznih dimnikarskih storitev, je izvajalec dimnikarske službe s strani uporabnika upravičen do plačila nastalega stroška v višini 30 minut dimnikarske službe.

III.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o določitvi tarife za cene storitev obvezne državne gospodarske javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom (Uradni list RS, št. 60/06).

IV.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 30100-5/2007/6
Ljubljana, dne 19. julija 2007
EVA 2007-2511-0164

Vlada Republike Slovenije

dr. Gregor Virant l.r.
Minister

PRILOGA

A. CENE DIMNIKARSKIH STORITEV

1. REDNO MEHANSKO ČIŠČENJE, KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
1.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	12,00
1.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	19,00
1.3	kurilna naprava od 51 do 150 kW	kos	39,00
1.4	kurilna naprava od 151 do 300 kW	kos	58,00
1.5	kurilna naprava od 301 do 500 kW	kos	79,00
1.6	kurilna naprava od 501 do 700 kW	kos	99,00
1.7	kurilna naprava od 701 do 1000 kW	kos	120,00
1.8	kurilna naprava od 1001 do 1500 kW	kos	150,00
1.9	kurilna naprava od 1501 do 2000 kW	kos	200,00
1.10	kurilna naprava od 2001 do 2500 kW	kos	250,00
1.11	kurilna naprava od 2501 do 3000 kW	kos	300,00
1.12	kurilna naprava od 3001 do 3500 kW	kos	350,00
1.13	kurilna naprava od 3501 do 4000 kW	kos	400,00
1.14	kurilna naprava od 4001 do 4500 kW	kos	450,00
1.15	kurilna naprava od 4501 do 5000 kW	kos	500,00
1.16	kurilna naprava nad 5000 kW	kos	po porabljenem času in materialu
1.17	samostojni dimnik do vključno D=20 cm ali 20x20 cm	tuljava	6,50
1.18	samostojni dimnik nad D=20 cm do vključno D=40 cm	tuljava	15,30
1.19	samostojni dimnik nad D=40 cm	tuljava	21,90
1.20	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	19,00
1.21	shunt priključek dimnika ali zračnika	kos	6,50
1.22	plezalni dimnik	m ²	13,10
1.23	plezalni dimovod	m ²	13,10
1.24	dimovod do vključno D=20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	4,00
1.25	dimovod do D=20 cm ali 20x20 cm vsak nadaljni meter	m	2,60
1.26	dimovod nad D=20 cm	m ²	13,20
1.27	zračnik - tuljava vertikalni del	tuljava	5,00
1.28	horizontalni prezračevalni kanal v objektu	kos	po porabljenem času in materialu
1.29	naslednje prezračevalne tuljave v stanov. ali enostan. stavbi	tuljava	3,50
1.30	zračnik: zbirna tuljava	tuljava	14,08
1.31	iztočnica dimnika ali zračnika	kos	6,50
1.32	lovilnik isker nameščen do 4 m višine	kos	15,00
1.33	lovilnik isker vsak nadaljni meter nad 4 m	m	2,20

Opomba: Navedena tarifa mehanskega čiščenja na kurilnih napravah nad 1001 kW (zap. št. 1.8 do 1.15) je določena maksimalna tarifa, dejansko ceno se določi po porabljenem času in porabljenem materialu. Za kurilne naprave na trdno gorivo nad 250 kW se določena maksimalna cena lahko poveča do 30 % (zap. št. 1.4 do 1.7) v dogovoru z uporabnikom.

2. LETNI PREGLEDI KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
2.1	kurilna naprava do 50 kW brez medija za prenos toplote	kos	5,90
2.2	kurilna naprava do 50 kW z medijem za prenos toplote	kos	10,30
2.3	kurilna naprava od 51 do 251 kW	kos	29,00
2.4	kurilna naprava od 251 do 1000 kW	kos	50,00
2.5	kurilna naprava večja nad 1000 kW	kos	80,00
2.6	samostojni dimnik do vključno D=20 ali 20x20 cm	tuljava	4,80
2.7	samostojni dimnik nad D=20 do vključno D=40 cm	tuljava	10,00
2.8	samostojni dimnik nad D=40 cm	tuljava	15,00
2.9	dimnik: zbirna tuljava	tuljava	10,00
2.10	shunt priključek dimnika ali zračnika	kos	4,80
2.11	plezalni dimnik	m ²	9,00
2.12	plezalni dimovod	m ²	9,00

2.13	dimovod do fi20 ali 20x20 cm do dolžine 1 m	kos	3,00
2.14	dimovod do fi20 ali 20x20 cm vsak nadaljni meter	m	1,30
2.15	dimovod nad D=20	m ²	4,80
2.16	zračnik - tuljava vertikalni del	tuljava	3,00
2.17	horizontalni prezračevalni kanal	ura	po porabljenem času in materialu
2.18	zračnik: zbirna tuljava	tuljava	10,00
2.19	iztočnica dimnika ali zračnika	kos	4,80
2.20	lovilnik isker nameščen do 4 m višine	kos	10,00
2.21	lovilnik isker vsak nadaljni meter nad 4 m	m	2,20

3. MERITVE EMISIJ DIMNIH PLINOV KURILNIH NAPRAV

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
3.1	tekoča in plinasta goriva: enostopenjski gorilnik nad 50 kW	1 meritev	39,00
3.2	tekoča in plinasta goriva: dvostopenjski gorilnik	2 meritvi	54,00
3.3	tekoča in plinasta goriva: modelirana regulacija moči	3 meritve	69,00
3.4	trdna goriva nad 50 kW (1 x vzorčenje)	1 meritev	po porabljenem času

4. PRVI IN IZREDNI PREGLEDI KURILNIH, DIMOVODNIH IN PREZRAČEVALNIH NAPRAV

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
4.1	kurilna naprava do 50 kW	kos	65,72
4.2	vsaka nadalnja kurilna naprava do 50 kW v večstanovanjski stavbi, če se opravlja prvi pregled za vse kurilne naprave v okviru istega naročila in enakih naprav	kos	39,43
4.3	kurilna naprava od 51 do 700 kW	kos	90,00
4.4	kurilna naprava od 701 do 1001 kW	kos	110,00
4.5	kurilna naprava nad 1500 kW	kos	130,00
4.6	ponovni prvi ali izredni pregled istih naprav	kos	60 % cene prvega pregleda

5. OBRAČUN STORITEV PO ČASU, ZAVRNJENEGA IZVAJANJA STORITEV IN STROŠKA PREVOZA

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
5.1	cena 1 ure dimnikarske službe	ura	26,40
5.2	strošek zavrnjenega izvajanja dimnikarskih storitev	kos	13,20
5.3	strošek zavrnjenega izvajanja dim. storitev za naslednjega potrebnega delavca ¹⁾	kos	6,60
5.4	fiksni strošek prevoza ²⁾	kos	4,50

Opombe: ¹⁾ Strošek, ki se lahko obračuna, če sta za izvedbo storitev potreba dva ali več delavcev zaradi večjega števila naprav in sta do uporabnika tudi prišla.

²⁾ V kolikor uporabnik naroči ali dovoli opraviti samo posamezno storitev, kot na primer samo mehansko čiščenje, samo letni pregled ali samo meritve emisij dimnih plinov, se ceni storitve lahko doda še fiksni strošek prevoza.

6. GENERALNO IN KEMIČNO ČIŠČENJE KURILNIH NAPRAV

6.1	Cena generalnega čiščenja kurilne naprave je za 50 % višja od rednega mehanskega čiščenja (zap. št. 1.3 do 1.15).
6.2	Cena kemičnega čiščenja se obračuna po porabljenem času in materialu, oziroma v dogovoru z uporabnikom.

B. CENE DIMNIKARSKIH STORITEV ZA KURILNE IN DIMOVODNE NAPRAVE DO TOPLOTNE MOČI VKLJUČNO 50 kW

7. TEKOČE ALI PLINASTO GORIVO, kurilna naprava z medijem za prenos toplote

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
7.1	meh. čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	28,00
7.2	meritev emisije dimnih plinov kurilne naprave	kos	19,00
7.3	letni pregled kurilne in dimovodne naprave brez meh. čiščenja	kos	17,00
7.4	storitev v kompletu, letni pregled in meritve (7.3+7.2)	kos	36,00
7.5	storitev v kompletu, meh. čiščenje, letni pregled in meritve (7.1+7.2)	kos	47,00

8. PLINASTO GORIVO, kurilna naprava atmosferskim gorilnikom (izvedbe B ali C) z ali brez medija za prenos toplote

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
8.1	letni pregled in meritev emisij dimnih plinov	kos	28,00
8.2	meh. čiščenje dimovodne naprave (ob letnem pregledu in meritvah)	kos	10,00

9. TRDNO GORIVO, kurilne naprave z medijem za prenos toplote

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
9.1	čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	22,00
9.2	čiščenje kurilne in dimovodne naprave	kos	16,00
9.3	letni pregled brez mehanskega čiščenja	kos	12,00
9.4	kontrolni pregled	kos	9,00

10. TRDNO ALI TEKOČE GORIVO, kurilna naprava brez medija za prenos toplote

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE ALI STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
10.1	čiščenje in letni pregled kurilne in dimovodne naprave	kos	16,00
10.2	čiščenje kurilne in dimovodne naprave	kos	12,00
10.3	čiščenje naslednje kurilne in dimovodne naprave	kos	10,00
10.4	letni pregled brez mehanskega čiščenja	kos	10,00
10.5	kontrolni pregled	kos	8,00

11. PONOVI LETNI PREGLED

Zap. št.	VRSTA NAPRAVE, STORITVE	merska enota	cena v € brez DDV
11.1	ponovni letni pregled	kos	10,00

OPOMBE

Navedene cene so maksimalne, ki se smejo obračunati za redno izvajanje dimnikarskih storitev.

Storitve, ki niso navedene v ceniku se obračunajo po porabljenem času in porabljenem materialu v dogovoru z uporabnikom.

V primeru izrednih pogojev izvajanja storitev, izredno onesnaženih naprav, zamašenih dimovodnih poti ipd., se storitve obračunajo po porabljenem času in nastalih materialnih stroških v dogovoru z uporabnikom.

Cene dimnikarskih storitev od točke 7. do vključno 11. se uporabljajo pri obsegu in načinu izvedbe storitev, kot so navedene v tabelah.

V kolikor uporabnik naroči ali dovoli opraviti samo posamezno storitev, kot na primer samo mehansko čiščenje, samo letni pregled ali samo meritve emisij dimnih plinov, se ceni storitve lahko doda še fiksni strošek prevoza.

Kontrolni pregled se obračuna v primeru, ko na predviden termin mehansko čiščenje ni potrebno. O potrebnosti čiščenja odloči dimnikar na osnovi pregleda naprav. V kolikor je čiščenje potrebno, se ga opravi in obračuna, sicer se obračuna kontrolni pregled.

Na podlagi 4. člena Pravilnika o dodeljevanju žepnin (MUV, št. 24/2003 in 3/2006) Občinska uprava Občine Rače - Fram objavlja naslednji

JAVNI RAZPIS za dodelitev žepnin dijakom in študentom

1. Predmet razpisa:

Predmet razpisa so sredstva za žepnine v šolskem letu 2007/2008, v predvidenem znesku 65.000,00 EUR. Žepnina znaša 35,00 EUR mesečno na upravičenca. Če bo število upravičencev preseglo dejansko razpoložljiva proračunska sredstva, bo občinska uprava število upravičencev omejila, in sicer z izločanjem prosilcev, pri čemer bo najprej izločila tiste prejemnike štipendije, ki so najbližje cenzusu za uveljavitev žepnine.

2. Pogoji razpisa:

Pravico do prejemanja žepnine imajo dijaki in študentje:

- ki imajo stalno prebivališče na območju občine Rače - Fram,
- ki se redno šolajo in
- katerih bruto dohodek na družinskega člana prosilca v letu 2006 ni presegel 4.839,38 EUR (za 20 % povišan cenzus za pridobitev republiške štipendije za že obstoječe - stare upravičence).

3. Dokumentacija, ki jo mora prosilec priložiti k vlogi za pridobitev žepnine:

Prosilec mora k vlogi za pridobitev žepnine priložiti naslednja dokazila:

1. *potrdilo iz gospodinjske evidence (potrdilo je potrebno pridobiti na Krajevnem uradu Rače oz. Krajevnem uradu Fram),*
2. *dokazila o dohodkih in sicer:*
 - a) *za zaposlene družinske člane (v primeru zaposlitve vseh 12 mesecev v letu pred vložitvijo vloge):*
 - *odločbo o dohodnini za preteklo leto,*
 - *potrdilo delodajalca o času trajanja zaposlitve v preteklem letu;*
 - b) *za samostojne podjetnike:*
 - *odločbo o dohodnini za preteklo leto,*
 - *davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti,*
 - *potrdilo davčnega urada o višini zavarovalne osnove za preteklo leto;*
 - c) *če starši in ostali družinski člani v preteklem letu niso bili zaposleni oz. niso bili zaposleni vse leto, v času vložitve vloge pa so v delovnem razmerju:*
 - *potrdilo delodajalca o bruto dohodkih v zadnjih treh mesecih pred vložitvijo vloge ali izplačilne liste za zadnje tri mesece pred vložitvijo vloge;*
 - d) *za brezposelne osebe, prijavljene kot iskalci zaposlitve na Zavodu RS za zaposlovanje:*
 - *potrdilo ZRSZ o statusu iskalca zaposlitve ter o morebitni upravičenosti do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti ter o bruto znesku tega nadomestila;*
 - e) *za brezposelne osebe, ki niso prijavljene za Zavodu RS za zaposlovanje:*
 - *kopijo delavske knjige;*
 - f) *za imetnike dohodka iz kmetijske dejavnosti - kmetje:*
 - *odločbo o dohodnini za preteklo leto,*
 - *potrdilo o višini katastrskega dohodka zavezanca;*
3. *dokazila o lastnih prejemkih, če jih vlagatelj prejema (preživnina, odločba o dohodnini za preteklo leto, če jo je vlagatelj napovedal, in podobno);*
4. *originalno potrdilo o šolanju za dijake oz. originalno potrdilo o vpisu za študente (tudi za ostale družinske člane, ki živijo v skupnem gospodinjstvu prosilca in se redno šolajo);*
5. *fotokopijo bančne kartice transakcijskega računa prosilca.*

4. Sprememba Pravilnika o dodelitvi žepnin dijakom in študentom

Občinski svet Občine Rače - Fram je januarja 2006 sprejel spremembo Pravilnika o dodelitvi žepnin dijakom in študentom. Sprememba pri izračunu dohodka družinskega člana upošteva posebna družinska in osebna stanja, kot so enoroditeljske družine, prosilci brez staršev, težje ali težke duševne ali telesne okvare, prosilci z otroci ter zakonska ali izvenzakonska zveza prosilca.

5. Rok in način prijave na razpis:

Prosiliec vloži vlogo za pridobitev žepnine na obrazcu, ki je od objave tega razpisa dalje na voljo v prostorih Občinske uprave Občine Rače - Fram (kontaktna oseba: Sabina Zorec) ali v tajništvu župana ter na spletnih straneh Občine Rače - Fram (naslov: www.race-fram.si), pod rubriko "Obrazci in vloge".

Vloge z vsemi prilogami lahko v času uradnih ur (v ponedeljek med 8. in 12. uro ter med 13. in 15. uro, v sredo med 8. in 12. uro ter med 13. in 17. uro in v petek med 8.00 in 13. uro) vložite osebno ali po pošti na naslov: Občina Rače - Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače:

- dijaki od 19. septembra 2007 do vključno 5. oktobra 2007.
- študenti od 8. oktobra 2007 do vključno 26. oktobra 2006.

Roke za oddajo vlog je potrebno dosledno upoštevati, ker vlog za dodelitev žepnine po poteku teh rokov ne bomo več sprejemali! Zaradi organizacije dela občinske uprave vas prosimo tudi, da upoštevate, da bomo vloge za dijake in študente zbirali ločeno.

6. Rok za odločitev o vlogi:

Žepnina bo prosilcem (tako dijakom kot študentom) dodeljena za deset (10) mesecev in sicer za obdobje od 1. septembra 2007 do 30. junija 2008.

Prejemnikom žepnin bodo sredstva nakazana na transakcijski račun najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Prosilci bodo o rešitvi vloge za dodelitev žepnine predvidoma obveščeni najkasneje do konca novembra 2007. Prvo nakazilo (s poračunom za september in oktober 2007) bo predvidoma realizirano decembra 2007, pri nakazilu žepnin za mesec november.

OBČINA RAČE - FRAM

Vloge za znižano plačilo vrtca za leto 2008 - pozor!

K pravočasni vložitvi vlog za znižano plačilo vrtca na našem naslovu pozivamo VSE starše predšolskih otrok s stalnim prebivališčem na območju občine Rače-Fram

Obveščamo vas, da bomo v času **od 1. oktobra do vključno 16. novembra 2007** zbirali vloge za znižano plačilo vrtca za leto 2008 (upoštevajo se dohodki predpreteklega leta, torej leta 2006 - razen v primerih, kadar je v vmesnem času prišlo do sprememb ali prekinitev zaposlitve).

Vloge oddajte v sobi št. 1 (pri Branku Lahu) ali v tajništvu, **v času uradnih ur**, torej ob ponedeljkih med 8.00 in 12.00 ter med 13.00 in 15.00 uro, ob sredah med 8.00 in 12.00 ter med 13. in 17.00 uro, ob petkih pa med 8.00 in 13.00 uro.

Prosimo vas, da **pozorno preberete navodila za izpolnjevanje vlog**, ki so slednjim priložena, nato pa **vloge dosledno izpolnite in jim, v kolikor je to mogoče, zaradi poenostavitve in skrajšanja postopka sami priložite ustrezno dokumentacijo ter jih pravočasno oddate na naš naslov** (velja za VSE starše, ki želijo uveljaviti znižano plačilo vrtca za leto 2008 in imajo njihovi otroci, ki so vključeni v vrtec, skupaj z vsaj enim od staršev stalno prebivališče na območju občine Rače-Fram; pri otrocih tujcev mora imeti vsaj eden od staršev na območju občine Rače-Fram začasno prebivališče in biti zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji).

Tistim, ki vloge za znižano plačilo vrtca ne bodo vložili pravočasno, jim bo zaračunan prispevek staršev v maksimalni (polni) višini, to je v višini 80 % veljavne ekonomske cene!

V primeru kakršnihkoli dilem in vprašanj smo dosegljivi na tel. št.: 609-60-25 (Branko Lah).

OBČINA RAČE-FRAM

Na podlagi Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči, pomoči *de minimis* in izvajanju drugih ukrepov razvoja kmetijstva in podeželja v občini Rače - Fram (v nadaljevanju: pravilnik) in Odloka o proračunu Občine Rače - Fram leto 2007 (MUV, št. 3/07), Občinska uprava Občine Rače - Fram objavlja

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA IN PODEŽELJA V OBČINI RAČE - FRAM V LETU 2007

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Občina Rače - Fram (v nadaljevanju: občina) razpisuje nepovratna finančna sredstva za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja za leto 2007 v okvirni višini 52.955 EUR po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (ES) št. 1857/2006 in Uredbo komisije (ES) št. 1998/2006.

II. OKVIRNA VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV

Vrsta ukrepa	Okvirna višina sredstev
Naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo	20.855 EUR
Pomoč za plačilo zavarovalnih premij	4.167 EUR
Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu	8.345 EUR
Pomoč za vzpodbujanje kakovostnih kmetijskih proizvodov	3.755 EUR
Pomoč za zaokrožitev zemljišč	2.083 EUR
Pokrivanje operativnih stroškov transporta mleka iz odročnih krajev	3.333 EUR
Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, dopolnilno in nekmetsko dejavnost	4.167 EUR
Izobraževanje in usposabljanje na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov, ter dopolnilnih in nekmetskih dejavnosti	4.167 EUR
Promocija in trženje proizvodov in storitev	2.083 EUR

III. UKREPI IN UPRAVIČENCI

1. Naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo

Upravičenci do pomoči:

- nosilci kmetijskih gospodarstev - fizične osebe, ki ustrezajo pogojem majhnih in srednje velikih podjetij, kot je opredeljeno v Prilogi I št. 70/2001, ki se ukvarjajo s primarno pridelavo kmetijskih proizvodov, imajo sedež na območju občine Rače - Fram in so vpisani v register kmetijskih gospodarstev ter imajo v lasti oziroma v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju občine.

1.1. Posodabljanje kmetij

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave poslovnih načrtov, stroški izdelave ocene vplivov na okolje,
- stroški obresti za kredite za naložbe:
 - graditev, prenovo, adaptacijo gospodarskih objektov kmetije,
 - razširitev, posodobitev ter pridobivanje novih zmogljivosti v osnovni kmetijski dejavnosti,
 - nakup kmetijskih zemljišč, nove in rabljene opreme ter kmetijske mehanizacije.

Pogoji za pridobitev pomoči:

K vlogi za subvencioniranje obresti kreditov mora upravičenec predložiti:

- ponudbo oziroma predračun za nameravano investicijo,
- dokumentacijo za pridobitev kredita v skladu z navodili banke.

Ocenjevanje upravičenosti dodeljevanja posojila s subvencionirano obrestno mero opravi Odbor za kmetijstvo.

Pri enakih pogojih imajo prednost tisti vlagatelji, ki v zadnjih treh letih niso dobili subvencionirane obrestne mere iz občinskih sredstev.

Sredstva za subvencije se prednostno podeljujejo za programe, ki predstavljajo proslcem osnovni vir preživetja, ob tem da:

- mora biti investicija zaključena pred izplačilom sredstev,
- mora biti vlagatelj nosilec kmetijskega gospodarstva, imeti stalno prebivališče na naslovu kmetijskega gospodarstva, imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih kmetijskih površin,
- morajo vsi računi in dokazila o plačilih glasiti na ime nosilca kmetijskega gospodarstva; v primeru, da je kmetija vključena v sistem DDV, mora biti nosilec kmetijskega gospodarstva davčni zavezanec,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah.

Višina pomoči:

- do 40 % upravičenih stroškov za poslovne načrte in ocene vplivov na okolje, do 50 % upravičenih stroškov na območjih z omejenimi možnostmi oz. na drugih območjih, če naložbe izvajajo mladi kmetje v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva,
- do 100 % stroškov obresti kreditov za naložbe na kmetijskem gospodarstvu, za vrednost kredita do 40 % vrednosti celotne naložbe oz. do 50 % vrednosti naložbe na območjih z omejenimi možnostmi.

Najmanjši znesek dodeljene pomoči je 100 EUR, najvišji znesek pa 2.000 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

1.2. Urejanje pašnikov

Upravičeni stroški:

- stroški nakupa opreme za ureditev pašnikov in obor (oprema za ograditev in pregraditev pašnika na pašne čredinke, pašni aparat, ureditev napajališč, ...).

Pogoji za pridobitev pomoči:

- izdelan načrt ureditve pašnika s popisom del, opreme in tehnologijo paše,
- predračun, račun oz. dokazila o plačilu stroškov, za katere se uveljavlja pomoč,
- minimalna površina pašnika, ki se ureja, mora biti 1 ha.

Višina pomoči:

- do 40 % upravičenih stroškov oz. do 50 % upravičenih stroškov na območjih z omejenimi možnostmi oz. na drugih območjih, če naložbe izvajajo mladi kmetje v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva.

Najvišji znesek dodeljene pomoči je 200 EUR/ha na leto.

1.3. Urejanje kmetijskih zemljišč

Upravičeni stroški:

- stroški izvedbe manjših in večjih agromelioracij: krčenje drevesne zarasti in grmičevja, planiranje terena, ureditev dovoznih poti; možno je sofinancirati stroške nove vzpostavitve travinj v sklopu velikih agromelioracij: analiza zemlje, gnojilni načrt, nakup in setev travnodetelnega semena,
- stroški investicijskega programa, v kolikor dela obsegajo nad 12 strojnih ur.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- vloga in odobritev komisije o nameri dela,
- kopija katastrskega načrta z označbo investicije,
- zemljiškoknjižni izpis ali posestni list, iz katerega je razvidno, da je upravičenec lastnik ali solastnik kmetije in ima v uporabi najmanj 2 ha primerljivih kmetijskih površin; dokumenti so lahko stari največ 1 leto,
- zakupne pogodbe, sklenjene za obdobje najmanj 5 let, v primeru zakupa zemljišč,
- krčitveno dovoljenje pristojnega organa, če gre za spremembo gozdne površine v kmetijsko,
- pri izvajanju večjih agromelioracijskih del se obvezno izdelava investicijski program strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor,
- podpisana pogodba z občino o sovlaganju v izvedbo agromelioracijskih del,
- plačan račun o opravljenih strojnih delih,
- plačan račun o nakupu semena in strojnih storitvah,
- plačan račun pooblaščenice organizacije za analizo zemlje in gnojilne načrte.

Višina pomoči:

- za izvedbo manjših posegov v urejanje kmetijskih zemljišč do 12 strojnih ur sofinanciramo do 40 % upravičenih stroškov investicijske vrednosti storitve v nižinskem območju, na območjih z omejenimi možnostmi do 50 % upravičenih stroškov storitve, oz. za mlade kmete v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva do 50 % upravičenih stroškov,
- za izvedbo večjih posegov v urejanje kmetijskih zemljišč s predhodno izdelanim investicijskim programom strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor sofinanciramo do 40 % upravičenih stroškov investicijske vrednosti storitve v nižinskem območju, na območjih z omejenimi možnostmi sofinanciramo do 50 % upravičenih stroškov storitve oz. za mlade kmete do 50 % upravičenih stroškov storitve,
- za izvedbo večjih posegov v urejanje kmetijskih zemljišč je potrebno imeti izdelan investicijski program strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor; za stroške investicijskega programa, analizo zemlje in gnojilne načrte ter nabavo semena v okviru velikih agromelioracij sofinanciramo v nižinskem območju do 40 % upravičenih stroškov oz. do 50 % upravičenih stroškov na območjih z omejenimi možnostmi oz. na drugih območjih, če naložbe izvajajo mladi kmetje v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva, omejitev setvenih površin je 5 ha.

Najvišji znesek dodeljene pomoči znaša 1.251 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

2. Pomoč za plačilo zavarovalnih premij

Upravičeni stroški:

Sofinancira se zavarovalna premija v tekočem koledarskem letu, kot to določa Uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje na nacionalnem nivoju za tekoče leto za:

- zavarovanje posevkov in plodov za kritje izgub, ki jih povzročajo: toča, udar strele, pomladanska pozeba, vihar in poplave,
- zavarovanje domačih živali za kritje izgub pogina zaradi bolezni, zakola z veterinarsko napotnico oziroma usmrtnitve zaradi bolezni in ekonomskega zakola zaradi bolezni.

Upravičenci do pomoči:

- nosilci kmetijskih gospodarstev, ki sklenejo zavarovalno pogodbo za tekoče leto.

Pogoji za pridobitev pomoči:

K vlogi mora upravičenec predložiti dodatno dokumentacijo:

- sklenjeno veljavno zavarovalno polico za zavarovanje kmetijske proizvodnje za leto 2007,
- potrdilo o plačilu zavarovalne premije,
- zbirno vlogo za neposredna plačila za leto 2007 Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Vlagatelj mora imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih kmetijskih površin.

Višina pomoči:

- do 10 % upravičenih stroškov obračunane zavarovalne premije; podpora občine, z upoštevanjem Uredbe o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za tekoče leto, ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije, ne sme preseči 50 % upravičenih stroškov obračunane zavarovalne premije.

Najvišji znesek dodeljene pomoči znaša 200 EUR na upravičenca na leto.

Omejitve:

Podpore se ne dodelijo:

- kmetijskim gospodarstvom, ki niso vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno Ministrstvo za kmetijstvo,
- kmetijskim gospodarstvom, ki imajo sedež in pretežni del površin, ki so predmet zavarovanja, izven območja občine.

3. Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu

Cilj pomoči je zagotavljanje tehnične pomoči za višji nivo strokovne izobraženosti in usposobljenosti kmetov ter boljši dostop do informacij s področja kmetijstva.

Upravičeni stroški:

- **stroški izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu:** stroški organiziranja in materialni stroški izvedbe programov usposabljanja (predavanja, usposabljanje za izvajanje novih tehnologij, podjetniško usposabljanje kmetov na podeželju, informativna izobraževanja, krožki, tečaji, prikazi, strokovne ekskurzije ipd., najem

- prostora, honorar izvajalcu, oglaševanje, gradiva za udeležence),
- **stroški svetovalnih storitev:** stroški honorarjev za storitve, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti in jih opravijo tretje osebe,
 - **stroški organizacije forumov, tekmovanj, razstav in sejmov ter sodelovanja na njih:** stroški udeležbe, najemnine razstavnih prostorov, simboličnih nagrad, podeljenih na tekmovanjih do vrednosti 250 EUR na nagrado,
 - **stroški na področju širjenja znanstvenih dognanj** (prikazi in demonstracijski poskusi, delavnice, forumi in predavanja za širšo javnost) pod pogojem, da posamezna podjetja, znamke ali poreklo niso imenovani, z izjemo proizvodov iz Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 in Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, kjer so posamezna podjetja, znamke in poreklo imenovani,
 - **stroški priprave in izdelave publikacij, kot so katalogi ali spletišča,** ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcih danega proizvoda, če so informacije in predstavitev nevtralne in imajo zadevni proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v publikaciji (kritje stroškov priprave in tiska katalogov, kritje stroškov vzpostavitve internetne strani).

Upravičenci do pomoči:

- registrirana stanovska in interesna društva in združenja, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na območju občine ali regije,
- organizacije, ki so registrirane za opravljanje storitev iz 11. člena pravilnika iz področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (v nadaljevanju: registrirani izvajalci).

Pogoji za pridobitev pomoči:

- izvajalci z Občino Rače - Fram sklenejo pogodbo, v kateri opredelijo posamezne naloge, časovne roke za izvedbo le-teh ter način izvedbe plačil,
- finančno ovrednoten program izvajalca izobraževanj oziroma storitev z ustreznimi dokazili (kot so kotizacije oz. participacije kmetov, če se izvajalec za to odloči idr.),
- pomoč mora biti dostopna vsem upravičencem do storitev na ustreznem območju,
- če so izvajalci ali organizatorji nudenja tehnične podpore v kmetijstvu nevladne organizacije, članstvo v teh organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do tehnične podpore.

Višina pomoči:

- pomoč se dodeli do 70 % upravičenih stroškov v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju kmetijskim gospodarstvom.

Najvišji znesek dodeljene pomoči za društva do 1.500 EUR/program letno in pomoči za organizacije do 15.000 EUR/program letno.

4. Pomoč za vzpodbujanje proizvodnje kakovostnih kmetijskih proizvodov

Upravičeni stroški:

- stroški, ki jih zaračunavajo priznani certifikacijski organi za prvo potrditev sistemov zagotavljanja kakovosti in podobnih sistemov.

Upravičenci do pomoči:

- pravne in fizične osebe, ki izvajajo aktivnosti za spodbujanje kakovosti kmetijskih proizvodov in so za to ustrezno registrirane ter zagotavljajo, da je pomoč dostopna vsem kmetijskim gospodarstvom na ustreznem območju na podlagi objektivno opredeljenih pogojev.

Občina Rače - Fram z izvajalci sklene pogodbo, v kateri opredeli posamezne naloge, časovne roke za izvedbo le-teh ter način izvedbe plačil.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- predračun oziroma drugo dokazilo o predvideni višini stroškov, za katere se uveljavlja pomoč,
- dokazila o izvedbi storitve,
- dokazila o registraciji dejavnosti za izvajanje pomoči za spodbujanje kakovostnih kmetijskih proizvodov,
- dokazila o vključenosti pravnih oz. fizičnih oseb, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in imajo v lasti oz. v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju občine.

Višina pomoči:

- pomoč se dodeli do 70 % stroškov v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju proizvajalcem.

5. Pomoč za zaokrožitev zemljiščUpravičeni stroški:

- stroški pravnih in upravnih postopkov pri medsebojni menjavi kmetijskih zemljišč.

Upravičenci do pomoči:

- fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so vpisane v register kmetijskih gospodarstev in imajo v lasti kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju občine.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- dokazila o izvedbi arondacije,
- dokazila o plačilu stroškov,
- drugi splošni pogoji, povezani z opravljanjem kmetijske dejavnosti.

Višina pomoči:

- do 70 % upravičenih stroškov.

6. Pokrivanje operativnih stroškov transporta mleka iz odročnih krajevUpravičeni stroški:

Operativni stroški tovornega prevoza na kilometer v odročnih krajih.

Upravičenci do pomoči:

Subjekti, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti tovornega transporta.

Pogoji za pridobitev pomoči:

Upravičenec/izvajalec transporta mora predložiti:

- odločbo o registraciji oziroma izpisek iz sodnega registra,
- dokazilo o opravljenih tovornih transportih na odročnih območjih, z navedbo razdalj,
- seznam lokalnih odročnih prog z navedbo razdalj in številom prevozov letno,
- izjavo, da zagotavlja ustrezen in kakovosten transport.

Višina pomoči:

Subvencija je oblikovana glede na priznано plačilo stroškov prevoza na dan, to je 8,34 EUR/dan.

7. Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, dopolnilno in ne kmetijsko dejavnostUpravičeni stroški:

- stroški izdelave poslovnih načrtov za naložbo v predelavo in neposredno trženje kmetijskih proizvodov z lastnega in drugih kmetijskih gospodarstev,
- stroški obresti kreditov za naložbe v dopolnilne in ne kmetijske dejavnosti, predelavo in trženje na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičenci do pomoči:

- fizične osebe, ki se ukvarjajo z dopolnilno in ne kmetijsko dejavnostjo, predelavo ali trženjem kmetijskih proizvodov na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev s sedežem v občini, oziroma njihovi družinski člani, ali v njihovem imenu pooblaščenim vlagatelji.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- predračun za nameravano investicijo,
- mnenje pristojne strokovne službe o upravičenosti vlaganja v izbrano vrsto dopolnilne dejavnosti,
- upravičenci morajo po končani investiciji izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti, določene v javnem razpisu, skladno z veljavno zakonodajo in Uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji,

- fotokopija dovoljenja o registraciji dopolnilne dejavnosti ali izjava, da bo registriral dopolnilno dejavnost najpozneje eno leto po zaključeni investiciji v primeru, če dopolnilna dejavnost še ni registrirana,
- dejavnost se mora opravljati v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji še vsaj naslednjih 5 let po zaključeni investiciji,
- vsi računi in dokazila o plačilih se morajo glasiti na ime nosilca dopolnilne dejavnosti; v primerih, da je kmetija vključena v sistem DDV, mora biti vlagatelj (nosilec) davčni zavezanec,
- kreditna pogodba, izračun obresti, potrdilo o plačilu obresti.

Višina pomoči:

- do 50 % upravičenih stroškov vrednosti storitve,
- do 100 % stroškov obresti kreditov za naložbe na kmetijskem gospodarstvu, za vrednost kredita do 50 % vrednosti naložbe.

8. Izobraževanje in usposabljanje na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter dopolnilnih in nekmetijskih dejavnosti

Upravičeni stroški:

- stroški kotizacije in šolnin za tečaje, seminarje, predavanja in strokovne ekskurzije,
- stroški vstopnin za strokovne ogleda,
- stroški strokovnih gradiv.

Upravičenci do pomoči:

- fizične osebe ter njihovi družinski člani, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo in nekmetijsko dejavnostjo ter predelavo ali trženjem na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev in ima sedež na območju občine.

Višina pomoči:

- do 70 % upravičenih stroškov.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- račun oziroma dokazila o plačilu stroškov, za katere se uveljavlja pomoč,
- program izobraževanja oziroma usposabljanja, povezanega z dopolnilnimi, nekmetijskimi dejavnostmi, predelavo ali trženjem kmetijskih proizvodov.

9. Promocija in trženje proizvodov in storitev

Cilj pomoči je povečanje prepoznavnosti storitev in proizvodov s kmetijskih gospodarstev, ki niso proizvodi primarne kmetijske proizvodnje.

Upravičeni stroški:

- stroški promocije in trženja (sejmi, katalogi, zloženke, razstave, raziskave, svetovalne storitve).

Upravičenci do pomoči:

- fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko, nekmetijsko dejavnostjo ali predelavo in so vpisani v register kmetijskih gospodarstev ter/ali imajo v lasti oziroma v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju občine,
- pravne osebe, ki izvedejo aktivnost za namen promocije in trženja kmetijskih in nekmetijskih proizvodov ter storitev s kmetij.

Višina pomoči:

- do 70 % upravičenih stroškov.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- potrdilo o registraciji dopolnilne oziroma nekmetijske dejavnosti,
- predračun, račun oz. dokazila o plačilu stroškov, za katere se uveljavlja pomoč.

IV. VSEBINA IN MESTO ODDAJE VLOGE

Vlagatelji oddajo vlogo, ki vsebuje:

- prijavni obrazec: "Vloga za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Rače - Fram v letu 2007",
- obvezne priloge k vlogi, ki so predložene kot dokazila k posameznim ukrepom.

Vlogo dvignete v tajništvu občine ali na oddelku za področje kmetijstva v času uradnih ur, ali na Kmetijsko svetovalni službi v Račah, Cesta talcev 1 (Ema Cebe).

Vloge s prilogami je potrebno oddati na sedežu Občine Rače - Fram v času uradnih ur ali nasloviti na naslov: Občina Rače - Fram, Grajski trg 14, Rače. Vlagatelj s svojim podpisom jamči za pravilnost v vlogi navedenih podatkov.

V. OBRAVNAVANJE VLOG

Vloge bo obravnavala strokovna komisija, ki jo imenuje župan Občine Rače - Fram.

O dodelitvi sredstev upravičencem po tem pravilniku odloča direktor občinske uprave ali druga od direktorja pooblaščen uradna oseba z odločbo, po predlogu komisije.

V odločbi se podrobneje opredeli namen in višina sredstev za posamezen ukrep, opravičljive stroške in možnost preverjanja namenske porabe sredstev.

Medsebojne obveznosti med občino in prejemnikom pomoči se uredijo s pogodbo.

Vloge upravičencev se obravnavajo po kronološkem vrstnem redu, do porabe sredstev.

VI. ROK ZA PRIJAVO NA JAVNI RAZPIS

Razpis je odprt do porabe sredstev na določeni postavki, vendar najkasneje do:

- 30.09.2007 (za obdobje do 15.9.2007 sprejemamo vloge od 16.9.2007 do 30.9.2007);
- 10.12.2007 (za obdobje od 1.10.2007 do 10.12.2007 sprejemamo vloge od 1.12.2007 do 10.12.2007).

Prepozne, nedovoljene ali nepopolne vloge bodo izločene iz nadaljnjega postopka, vlagatelji pa bodo o tem posebej obveščeni.

Dodatne informacije dobite na navedenem naslovu ali po telefonu na številki 609 60 24 (Tanja Kosi) ter na Kmetijsko svetovalni službi v Račah (Ema Cebe), Cesta talcev 1, telefon 609 60 70.

Informacije o razpisu so objavljene na spletnih straneh Občine Rače - Fram (www.race-fram.si).

Številka: 034/ 8-2007

Datum: 21. 8. 2007

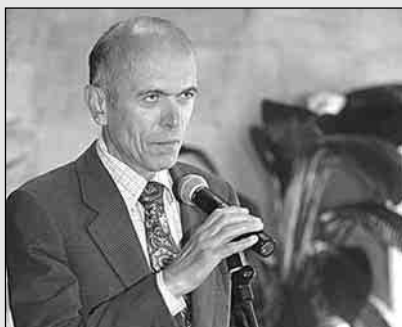
Župan

Občine Rače -Fram

Branko LEDINEK, l.r.

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 1

Povežite osebe na fotografiji z njihovimi sedanjimi državnimi funkcijami oz. statusom?

- 1) dr. Janez Drnovšek
- 2) Janez Janša
- 3) Milan Kučan

- a) predsednik Vlade RS
- b) bivši predsednik RS
- c) sedanji predsednik RS

Uredništvo

Na podlagi 45. in 47. člena Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Uradni list RS, št. 12/03) in v skladu s sprejetim letnim programom prodaje in proračunom Občine Rače - Fram za leto 2007, objavlja Občina Rače - Fram

JAVNO ZBIRANJE PONUDB za prodajo stvarnega premoženja v lasti Občine Rače - Fram

I. Predmet prodaje in izhodiščna cena nepremičnin:

- a) stavbna zemljišča za stanovanjsko gradnjo v naselju Kopivnik (pri nekdanji gozdarski hiši) v obsegu:
1. parceli št. 130/13 in 129/8 k.o. Kopivnik v skupni izmeri 614 m², za izhodiščno ceno 12.280 EUR,
 2. parceli št. 130/14 in 129/7 k.o. Kopivnik v skupni izmeri 681 m², za izhodiščno ceno 13.620 EUR;
- b) stavbna zemljišča za stanovanjsko gradnjo v naselju Podova (ob koncu naselja pri nekdanji šoli) v obsegu:
3. parcela št. 706/1 k.o. Podova v izmeri 657 m², za izhodiščno ceno 17.739 EUR,
 4. parcela št. 706/5 k.o. Podova v izmeri 826 m², za izhodiščno ceno 22.302 EUR,
 5. parcela št. 706/6 k.o. Podova v izmeri 912 m², za izhodiščno ceno 24.624 EUR.

Izhodiščna cena predstavlja ceno stavbnega zemljišča, ne vključuje pa DDV v višini 20 %, priključitve na vodovodno in kanalizacijsko omrežje, električno in telefonsko omrežje ter izdelave tehnične dokumentacije. Vsa stavbna zemljišča so naprodaj po načelu "videno - kupljeno".

II. Pogoji razpisa:

- 1) Na javnem razpisu lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Pisne ponudbe morajo vsebovati naslednje dokumente:
 - pravne osebe morajo priložiti izpisek iz sodnega registra, samostojni podjetniki izpis iz registra Davčne uprave RS, fizične osebe pa potrdilo o državljanstvu,
 - fizične osebe in samostojni podjetniki morajo v ponudbi navesti sledeče podatke: ime in priimek, naslov stalnega bivališča, EMŠO, davčno številko, številko transakcijskega računa in fotokopijo osebnega dokumenta,
 - pravne osebe morajo v ponudbi navesti naslednje podatke: naziv, sedež in zakonitega zastopnika, davčno številko ter številko transakcijskega računa,
 - potrdilo o vplačilu varščine. Ponudniki vplačajo varščino v višini 10% od izklicne cene na transakcijski račun Občine Rače - Fram, št.: 01298-0100008874.
- 2) Ponudniki morajo v ponudbi navesti:
 - nepremičnine, za katere dajejo ponudbe v tem postopku in
 - ponujeno ceno - pri tem lahko ponudnik navede višjo ceno od izhodiščne cene, določene s cenoizjavo.
- 3) Ponudniki morajo oddati pisne ponudbe v zaprti ovojnici najkasneje do petka, 28. septembra 2007, do 13.00 ure, in sicer na naslov: Občina Rače - Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače, s pripisom: "Javno zbiranje ponudb - ponudba za odkup zemljišča - NE ODPIRAJ."
- 4) Kriterij za izbiro najugodnejšega ponudnika je najvišja ponudbena cena. V primeru enakih ponudb bo kriterij za izbiro čas vložitve posamezne ponudbe; prednost ima prvoprispela ponudba.

O najugodnejšem ponudniku bo na podlagi predloga komisije odločal župan. Odpiranje ponudb in postopek za izbor najugodnejšega ponudnika bo opravila komisija za vodenje in nadzor postopka. V primeru, da komisija oceni, da zgolj na osnovi opredeljenih kriterijev izmed zavezujočih ponudb ne more izbrati najugodnejšega ponudnika ali da je mogoče doseči ugodnejše pogoje razpolaganja, lahko pozove vse ponudnike, da ponudbo še dopolnijo v posameznih elementih, ali z njimi opravi pogajanja.
- 5) Najugodnejši ponudnik bo izbran s sklepom v roku 10 dni po poteku roka za oddajo ponudb.
- 6) Izbrani ponudnik mora v 15 dneh po pravnomočnosti sklepa o izbiri skleniti z lastnikom kupoprodajno pogodbo in plačati preostali del kupnine v 8 dneh po podpisu pogodbe. Poleg tega bo kupec dolžan plačati pripadajoče stroške overitve pogodbe in še stroške izvedbe pogodbe v zemljiški knjigi.

Če izbrani ponudnik ne bo sklenil kupoprodajne pogodbe in plačal celotne kupnine v določenem roku, se domneva, da je odstopil od ponudbe, plačana varščina pa se mu ne vrne in zapade v korist Občine Rače - Fram.

Če bi se zgodil ta primer iz prejšnjega odstavka, lahko prodajalec sklene kupoprodajno pogodbo z naslednjim najugodnejšim ponudnikom brez javnega razpisa.

- 7) Varščina bo izbranemu ponudniku vračunana v kupnino, neizbranim ponudnikom pa bo v 8 dneh po pravomočnosti sklepa o izbiri ponudnika brez obresti vrnjena.
- 8) Občina Rače - Fram si pridržuje pravico ustaviti začeti postopek prodaje stavbnih zemljišč do sklenitve pravnega posla, pri čemer ponudnikom povrne plačane varščine brez obresti. Prodajalec tudi izključuje svojo obveznost skleniti pogodbo s ponudnikom, ki ponudi najugodnejše pogoje.

Podrobnejše informacije v zvezi z razpisom lahko dobijo ponudniki na tel. številki 02/609-60-16, kontaktna oseba je Suzana Pungartnik. Vsa stavbna zemljišča si je mogoče po predhodnem dogovoru ogledati.

OBČINA RAČE - FRAM

Priskočimo na pomoč Rdečim noskom in njihovim mladim pacientom

Društvo za pomoč trpečim in bolnim - Rdeči noski, ki ima sedež v Ljubljani in katerega slogan je "Za nasmeh na obrazih bolnih otrok", organizira vedre vizite klovnov zdravnikov po slovenskih bolnišnicah. Na vizitah se klovni zdravniki, ki so za to delo usposobljeni profesionalni umetniki, posvetijo vsakemu bolniku s programom, ki je prilagojen njihovi starosti in tipu ter stopnji bolezni. Klovni zdravniki se s pomočjo rdečega noska lažje približajo malim pacientom in tako dosežejo večjo dojemljivost otrok za zdravljenje, vnesejo pa tudi pozitivne in barvite misli v sivi bolnišnični vsakdan.

Program, ki ga Rdeči noski izvajajo, podpira strokovna javnost, najbolj pa mali bolniki in njihovi starši. Tudi znanstveno je dokazano, da je t. i. smehoterapija pomembna na poti do hitrejšega ozdravljenja in obujanja življenjskega poguma pri hudo bolnih otrocih.

Obveščamo vas, da smo pristopili k akciji zbiranja odpadnih računalniških kartuš in tonerjev. Zbiralno mesto le-teh je na sedežu Občine Rače-Fram, kjer se - ko se za glavnim vhodom povzpnete po stopnicah z rdečo preprogo do hodnika - za vogalom na desni strani nahaja posebna škatla večjega formata z logotipom društva (prispevek slednjega lahko preberete na strani 65).

Prosimo vas torej, da kartuš in tonerjev, ki niso več uporabni, ne mečete proč, temveč jih prinesete na naše zbirno mesto.

Rdeči noski, predvsem pa mladi hudo bolni otroci, vam in nam bodo iz srca hvaležni.

Občina Rače-Fram

**Uradne ure Občinske uprave
Občine Rače-Fram in obratovalni čas
Zbirnega centra za ločeno zbiranje odpadkov
Rače**

Ker se mnogi še vedno ne morete navaditi na to, da je zadeve na občini mogoče urejati le v času uradnih ur, odpadke v zbirni center za njihovo ločeno zbiranje pa odlagati le v času tamkajšnjega obratovalnega časa, znova objavljamo oba urnika in vas pozivamo k njenemu doslednemu spoštovanju.

• **Uradne ure občinske uprave:**

- ponedeljek: od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00,
- sredo: od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00,
- petek: od 8.00 do 13.00.

• **Obratovalni čas Zbirnega centra za ločeno zbiranje odpadkov Rače:**

- sredo: od 14.00 do 18.00,
- sobota: od 8.00 do 12.00.

Odpadki, pripeljeni v zbirni center, morajo biti sortirani po odlagališčih.

Občina Rače-Fram

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 2

Kdo izmed delavcev Občine Rače-Fram (natančneje njenega režijskega obrata), ki jih pogosto vidimo na najrazličnejših komunalnih akcijah v lokalnem okolju, je na fotografiji, ki je bila posneta leta 1959?

- a) Anton Pliberšek
- b) Maksimiljan Novak
- c) Vladimir Golaušek
- d) Miran Grašič

Uredništvo

Rezultati nagradne igre iz prejšnje številke Novic

Na straneh Novic št. 35-2/2007, ki so izšle junija 2007, smo pod naslovom "**Ob občinskem prazniku sprašujemo in nagrajujemo**" natrosili 18 tematsko raznovrstnih vprašanj, nekemu, ki bo poslal dopisnico z vsemi pravilnimi odgovori (tisti, ki so prispeli na kakršen koli drug način, so bili avtomatsko izločeni), pa obljubili lepo nagrado donatorja akcije **POZEJDON TURIZEM - Matjaž Tomanič s.p. iz Rač.**

Po poteku roka za posredovanje odgovorov smo našli 17 dopisnic, pri preverjanju točnosti odgovorov pa ugotovili, da zastavljena vprašanja za vse sodelujoče očitno niso bila ravno mačji kašelj, saj je le 5 pošiljateljev vedelo pravičen odgovor na vseh 18 vprašanj.

In kako so se glasili pravilni odgovori?

1.B, 2.B, 3.D, 4.C, 5.A, 6.C, 7.C, 8.B, 9.B, 10.2-A-c, 11.C, 12.A, 13.B, 14.A, 15.B, 16.D, 17.B, 18.C.

Matjaž Tomanič, ki smo ga poprosili, da kar sam izžreba nagradenca, je torej pomešal 5 dopisnic z vsemi odkljudnimi odgovori in izvlekel tisto, kjer na mestu pošiljatelja piše: **Zoran PERDIJA, Ljubljanska c. 14 A, 2327 Rače.**

Nagrajencu čestitamo, obvestilo o lepi nagradi Pozejdon turizma - brezplačnem najemu apartmaja za 2 osebi na Rogli za 5 dni - pa mu je že bilo vročeno.

Z ozirom na to, da tudi tokrat pripravljamo nagradno igro in znova obljubljamo lepo nagrado **Pozejdon turizma**, tistim, ki doslej niste imeli sreče pri žrebu, polagamo na srce, da ne vržete puške v koruzo, ampak raje napnete možgane, vzamete v roko pisalo in dopisnico ter pravilne odgovore na vsa zastavljena vprašanja pošljete v naše uredništvo. Seveda se z enakim predlogom obračamo tudi na vse tiste, ki doslej v naših igrah še niste sodelovali.

Odgovore čakamo najkasneje do konca septembra 2007.

Uredništvo

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 3

Sloveniji se obeta nova teritorialna razdelitev.

Naša država bo tako dobila:

- a) kantone b) pokrajine c) province

Uredništvo

IZ DELA OBČINSKE UPRAVE

Srečno, Irena Arcet, pozdravljen, Samo Rajšp!

Na področju komunale in urejanja okolja je zadnji dve leti posebej živahno. No, gre za dejavnost, kjer je živahno in pestro vselej, saj gre za področje, ki je morda občanom najbolj "na očeh" in se mu tudi v občinski upravi posveča velika pozornost ter namenjajo znatna proračunska sredstva. Vendar imam sedaj v mislih drugačno živahnost - kadrovsko.

Po ustanovitvi Občine Rače-Fram je ledino na področju komunale in varstva okolja oral Božo Štauber, pravnik, ki je pri tem obsežnem in pogosto nevhvaležnem delu vztrajal enajst let. S 1. aprilom 2006 ga je nasledila Irena Arcet, dipl. inž. grad., doma iz Sp. Žerjavcev pri Lenartu, ki se je odlično vklopila v kolektiv, naše lokalno okolje in delo, ki se ga še vedno drži prizvok, da nekoliko bolj pritiče moškemu spolu.

Po 15 mesecih službovanja v Občini Rače-Fram se je Irena poslovila; mlada, sposobna in podjetna, kot je, se je odločila svoje potenciale izkoristiti v enem izmed projektantskih podjetij, kjer verjamemo, da jo bo nov kolektiv do takrat, ko boste prebirali septembrske Novice, že spoznal kot prijetno in prizadevno novo sodelavko.

V sobi št. 1 naše občinske uprave pa se, v kolikor ga službene obveznosti ne pokličejo na teren, na telefonski številki 609-60-17 sedaj oglašja Samo Rajšp, tridesetletni dipl. inž. prometa, sicer domačin, doma iz Framu. Samo je bil pred tem delavec podjetja Avto Jarc Maribor in Javnega komunalnega podjetja Nigrad, od 1.6.2007 pa je za nedoločen čas zaposlen v naši občinski upravi, na delovnem mestu svetovalca za komunalno in urejanje okolja.

Primopredaja dela med Ireno in Samom je končana

Obema - tako Ireni kot Samu - želimo veliko pozitivnih izkušenj in obilo uspeha na novem delovnem mestu.

S. A.

KOMUNALNO-CESTNO GOSPODARSTVO

Poletje mineva v znamenju izpolnjevanja delovnega plana

Pozdravljeni!

V drugo polovico koledarskega leta smo vstopili delovno, s polnim zamahom in v skladu s plani, ki smo si jih zadali v sprejetem proračunu za tekoče leto. Sprotno smo izvajali razna vzdrževalna dela na vodovodu in kanalizaciji ter sanirali nekatere manjše komunalne odseke. Glede na dejstvo, da je v naši občini sorazmerno veliko novogradenj, morajo pridni delavci v režijskem obratu Občine Rače-Fram izvesti veliko hišnih priključkov za vodovod in fekalno kanalizacijo.

Tudi delavci, vključeni v program javnega dela "Urejanje, varstvo okolja in ohranjanje naravne ter kulturne dediščine", pomembno pripomorejo k ureditvi in prijaznemu videzu okolice po vsej občini; skrbijo tudi za okolico pomnikov kulturne dediščine

V poletnih mesecih se zaradi nekoliko manjše frekvence vozil običajno posvetimo manjšim sanacijam obcestnih jaškov, urejanju bankin in muld, krpanju udarnih jam ter gramoziranju makadamskih cest, prav tako pa tiste najbolj potrebne odseke lokalnih in krajevnih cest tudi preplastimo ali na novo asfaltiramo.

Na tem področju se lahko to poletje pohvalimo z nekaj novo asfaltiranimi odseki in sicer:

- v Loki mimo kmečkega turizma Ačko,
- del odseka v Kopivniku Frešer - Visočnik,
- mimo kapelice sv. Neže v Framu,

- v zaselku Varta proti Ivančiču,
- Ljubljanska cesta - Rački ribniki,
- Cesta talcev v Račah - Galič,
- na Ješenci - Ribič,
- odsek v Kopivniku proti Repniku,
- odsek Majerič v Morju,
- novo naselje Zg. Gorica,
- odsek proti Mileni Štern v Loki,
- dvorišče pred domom DU Rače.

Protiprašno prevleko sta pred nedavnim dobila tudi dotlej še makadamska odseka ceste v Račah (proti Galiču - zgoraj) in v Morju (proti Majeriču)

Otvoritev ceste Loka-Ačko, 13.7.2007

Otvoritev ceste Kopivnik-Frešer, 27.7.2007

V letošnjem letu so še predvidena obnovitvena cestna dela in odseki cest za asfaltiranje, vendar bo veliko odvisno tudi od uspeha na razpisu (prijavili smo se na razpis za pridobitev sredstev s strani Agencije za regionalni razvoj RS).

Ena od cest, pripravljenih za asfaltiranje

Izgradnja I. faze pločnika Rače - Brezula - Podova, kjer je kot sofinancer sodelovalo tudi Ministrstvo za promet RS, se je končno zaključila in pomeni velik doprinos k varnosti vseh udeleženi v prometu, predvsem pa to velja za pešce na tem območju. Objavljen je bil že razpis za izgradnjo II. faze - do konca naselja Podova. Kot najugodnejši izvajalec je bilo izbrano Cestno podjetje Maribor in če ne bo prišlo do kakšnih zapletov, se bodo lahko dela že v jesenskem času nadaljevala.

Po izvedbi dveh ležečih policajev oz. spričo dvignjenih prehodov za pešce je sicer bilo kar nekaj pripomb s strani vaščanov, vendar so se v zadnjem času strasti nekoliko pomirile.

Pločnik ob Ptujski cesti

Do večje varnosti v prometu naj bi pripomogli tudi t.i. ležeči policaji

Vsekakor ne smemo mimo največje investicije v naši občini, to je izgradnje večnamenske športne dvorane v Račah. Dela so se že prevesila v zaključno fazo; izvajalca GP Ptuj namreč zavezuje pogodba, da do 1. oktobra 2007 konča z vsemi deli in tako preda objekt v uporabo.

Seveda pa ne smem pozabiti na varstvo okolja, kjer imam predvsem v mislih obe čistilni napravi (ČN Rače in ČN Podova), ki bolj ali manj po svojih zmogljivostih služita svojemu namenu. Na čistilni napravi Podova je bil v mesecu juliju napravljen delni remont, kar pomeni, da je dejanski izkoristek čiščenja fekalnih vod precej večji. Zelo pomembno je, da so težavam končno z vso resnostjo prisluhnili tudi v klavnici Rače in s pomočjo tujih izvajalcev posodobili lastno čistilno napravo, s to investicijo pa posledično zelo razbremenili že tako preobremenjeno ČN Rače. Želim in

upam, da bodo dovolj hitro reagirali tudi ostali večji onesnaževalci in poskrbeli, da bo tudi njihov delež onesnaževanja čim manjši in da ne bo presegal normativov.

Kot velevalo varnostni predpisi in prometna zakonodaja, smo tudi letos pred začetkom šolskega leta prednostno v okolici obeh šol in vrtcev poskrbeli za ustrezno prometno signalizacijo (talne označbe in prometne znake). Malčkom, ki obiskujejo oba otroška vrtca, prav tako pa tudi prvošolčkom naših osnovnih šol, so bile razdeljene kresničke in rutice, z namenom varnejše poti v in iz šol in vrtcev. Na področju prometne varnosti bomo še to jesen na več mostovih postavili varnostne ograje in poskrbeli za pravilno namestitev dotrajanih in manjkajočih prometnih znakov.

Pa se še za nekaj časa vrnimo k "tipični komunali": zaključena je bila sanacija plazov v Loki (izvajalec Slavko Predan s.p.) in sanacija dveh plazov ob Framskem potoku (izvajalec VGP Ptuj).

Zaradi spodjedanja brežin ob vodotokih je bilo nujno potrebno s kamnito zložbo sanirati del Framskega potoka (v središču Frama, pri baru Studenček).

Prav tako je bilo potrebno sanirati potok v Zgornji Gorici (ob asfaltnem športnem igrišču oz. pri kapelici).

Naši prizadevni komunalni delavci so znova skupali tudi precej jaškov; na fotografijah, ki sledita, je tisti, ki so se ga lotili pri gostilni Karla v Račah.

Ob koncu članka naj dodam le še to, da smo - kot pove že naslov - poleti delali v skladu z zastavljenim planom, ki je za letošnje leto znova precej zajeten. Zato nas tudi za prihajajočo jesen čaka še veliko dela. Torej: čim prej zavijajmo rokave in s skupnimi močmi dokažimo soobčanom in vsem tistim, ki so kakorkoli povezani z našo vzorno urejeno občino, da smo še naprej sposobni sprotno slediti začrtanim ciljem.

Samo RAJŠP

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Nikoli izpeti pesmi: predšolska vzgoja in šolstvo

Sodim v generacijo, ki je osnovno šolo kot zadnja končala "neusmerjeno". In upala bi si trditi, da je bila kasnejša uvedba t. i. usmerjenega izobraževanja kar pomembna prelomnica v slovenskem prostoru. Ne vem sicer, ali je bila prelomnica tudi v smislu zagotovitve širšega obsega in višje ter trajnejše kakovosti znanj (v to, resnici na ljubo, kar malo dvomim, da bi o tako pomembnem vprašanju obstajale kakšne poglobljene strokovne analize, pa tudi še nisem slišala), gotovo pa je bila prelomnica v smislu iskanja vedno novih rešitev in pogostih obračanj kopice dotlej veljavnega na glavo. S pojavom demokracije, političnih strank in parlamentarnega odločanja pa so spremembe na splošno postale naša edina stalnica, ki je močno prisotna tudi na občutljivem področju predšolske vzgoje (pa še kako!) in osnovnošolskega izobraževanja.

• Parlamentarna jesen obeta vnovične spremembe predšolske in šolske zakonodaje

Ne, nimam namena razpredati tako na dolgo in široko, kot bi bilo mogoče. O tem smo namreč že in bomo še preveč in prevečkrat brali v vseh drugih časopisih, ko bo o najnovejših predlogih sprememb Zakona o vrtcih in Zakona o osnovni šoli jeseni završalo v parlamentarnih klopih in se bodo med poslanci vneli argumenti za in proti novelam, ki bodo najbrž (kajti nove izvoljence ljudstva bomo dobili že prihodnje leto) za nameček imeli že nekoliko predvolilni prizvok. Kot bi ne bilo dovolj burno že brez te dodatno otežujoče okoliščine, pod vplivom katere se včasih znajo izcimiti dokaj nepredvidljive in neverjetne rešitve!

Kakorkoli že - zaenkrat se torej bolj ali manj le trese gora, kaj pa bo v končni fazi z vsega skupaj dejansko nastalo in katere izmed množice dokaj korenitih novosti bodo prišle skozi državnozbornsko "sito", bomo šele videli. Najbrž celo že dokaj kmalu. Torej še nekaj časa počakajmo in se pustimo presenetiti.

Na področju PREDŠOLSKE VZGOJE gredo aktivnosti (že nekaj časa) v smer poenotenja cene slovenskih vrtcev, ki so sedaj zelo različne (v naši občini so, sploh za I. starostno obdobje, uradno med najnižjimi v državi, čeprav je realna slika nekoliko drugačna).

Predlog, okoli katerega se v zadnjem času najbolj krešejo mnenja laične, strokovne ter politične javnosti, pa se nanaša na predvideno zakonsko določilo, da bi bili od 1. septembra 2008 (torej z naslednjim šolskim letom) starši iz družin, kjer organizirano obliko predšolske vzgoje sočasno koristita dva otroka, za drugega otroka upravičeni do brezplačnega vrtca (sedaj so za starejšega otroka, glede na dohodke in premoženje družine ter posledično uvrstitev v enega od plačilnih razredov, kjer znaša razpon plačila od 10 do 80 % ekonomske cene programa vrtca, upravičeni le do dodatnega 10 % znižanja plačila). Nastale obveznosti iz naslova najnovejše predvidene spremembe, ki je med starši seveda že močno odjeknila in se prijela, naj bi poravnala država (ta sedaj pri kritju stroškov predšolske vzgoje, razen v smislu sofinanciranja nekaterih investicij, ni z ničemer udeležena,

saj večinski, okoli 80 % delež ekonomske cene vrtcev, pokrijemo občine stalnega prebivališča otrok, preostali delež ekonomske cene pa preko oskrbnin odpade na starše). Prvi trenutek se vse to sliši nadvse lepo, vseh pohval vredno, s strani oblastnih struktur prijazno nagovarjajoče, če ne že kar nežno božajoče. Ali pa celo nekoliko prvoaprilsko; kakor za koga pač. Vendar se dobršen del pravljičnice razblini takoj, ko človek malo potlači čustveno vzhičenje in dovoli možganom, da si skušajo zadevo, ki se (morda) obeta, predstavljati v praksi. Na ta krasen predlog namreč že brez posebnih visokodonečih analiz meče senco kopica (zaenkrat še povsem nedorečenih) vprašanj in tehtnih dilem, ki bi v primeru, da zanje ne bi našli ustreznih rešitev pred uzakonitvijo, na področje predšolske vzgoje utegnile zvaliti le še plaz dodatnih kamnov spotike. Ker teh že sedaj ne manjka, je vsekakor smiselno še kako dobro premisliti, preden bi najnovejša kost za glodanje meso postala. Teorija in praksa na področju otroškega varstva namreč že v sedANJI situaciji marsikdaj ne hodita vstric, vsi dosedANJI poskusi, da bi ju spravili na isti imenovalec, pa so bolj kot ne neslavno propadli. Potemtakem lahko samo upamo, da se je iz tega kdo, ki ima v rokah škarje in platno, že kaj koristnega naučil. Vsekakor si tisti, ki zagovarjamo pravičnost in enaka merila za vse starše oz. na splošno za vse ljudi, ne želimo novih krivic za ene in dodatnih privilegijev za druge, pri čemer bi bilo to, kam bi kdo sodil, v danem primeru odvisno zgolj od starostne razlike med bratci in sestricami. Do brezplačnega vrtca naj bi bili po sedanjem predlogu namreč upravičeni le starši tistih malčkov iste družine, ki so rojeni v manjših časovnih razmakh (do 4 oz. maksimalno 5 let, kajti najmlajši se v vrtec oz. jasli vključijo z dopolnjenim letom dni starosti, najstarejšo skupino vrtca pa obiskujejo 5-6 let stari otroci) in je na ta način lahko izpolnjen pogoj njihove sočasne vključenosti v vrtec. Za vse ostale pa predvidena novela zakona ne prinaša nobenih sprememb na bolje, kar zadeva višino plačila staršev.

Po novem bodo v Sloveniji očitno najbolj (ali še bolj) zaželeni dvojčki

Se tudi vam zdi, da to ne bi bila ravno najbolj posrečena oblika sicer tako pogosto opevane enakopravnosti pred zakonom? Pa to seveda še zdaleč ni vse, kar pred resnejšimi razpravami o takem predlogu najbrž že popolnega laika zbode

v oko; naveden pomislek namreč sodi v kategorijo tistih, ki človeku pač (poleg tega, kje bo država vzela denar) kar avtomatsko padejo na um. Če gremo le korak dlje, pa jih naletimo še na kar nekaj. V Večerovi rubriki "Odmev" se je 7.8.2007 nekaterih globljih, a še kako umestnih, dotaknila tudi Ksenija Koren, ki je v razmišljanju na to temo, pod pomenljivim naslovom "Vrtec ni garaža", med drugim zapisala tudi: "Kako naj si recimo vladni predlog tolmačijo tisti, ki so se po rojstvu prvega otroka od partnerja razvezali, a bi srečo pri ustvarjanju družine ponovno želeli poskusiti z drugim? Bodo šteli samo otroci, ki jih bosta imela skupaj? Zatisكاتi si oči, da takih primerov ni zmeraj več, bi bilo preveč konzervativno. Morda je primerjava nekoliko groba, a v vladi se morajo zavedati, da otroci pač niso avtomobili, da bi se starši zanje odločali, ker jim bo nekdo, če bo pri njih kupil še drugega, preden bo prvi dopolnil šest let, ponudil brezplačno garažo. Ukrep tudi ni pošten do tistih, ki drugega, tretjega ali petega otroka res načrtujejo, a kaj, ko bodo, ko bo najmlajši privekal na svet, drugi že v šoli."

Ja, tako je to!

In ob vseh teh vetričih, vetrovih in burjah, ki so se prebudile poleti in bodo v jesenskem času gotovo še intenzivneje zajele vso Slovenijo, namera oblikovanja poklicnega standarda "varuha otrok na domu", ki naj bi prav tako vzniknil z novo zakonodajo, ostaja kar nekam preslišana in v senci.

Na področju ŠOLSTVA se kar nekaj sprememb obeta tudi sedaj veljavnemu Zakonu o osnovni šoli (ZOŠ). Ena teh novosti je vpeljava drugega tujega jezika v obvezni predmetnik zadnje triade (sedaj je bil drugi tuj jezik fakultativna oz. izbirna vsebina). Predlog zakona omogoča učencem, da izberejo izbirne predmete brez omejitve izbire na družboslovno-humanistični in naravoslovno-tehnični sklop ter da so učenci v primeru obiskovanja glasbene šole oproščeni sodelovanja pri izbirnih predmetih, če tako želijo.

Predlog ZOŠ na novo določa, da je možno prešolanje učencev tudi brez soglasja staršev, kadar učenec kljub vzgojnim dejavnostim in ukrepom ter individualnemu vzgojnemu načrtu krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole.

Na vidiku pa so tudi spremembe na področju ocenjevanja. Uredi se številčno ocenjevanje v drugem triletju, učiteljem in strokovnim organom šole pa se daje možnost, da odločijo o ponavljanju učenca v drugem triletju v okviru strokovnega odločanja, za kar ne potrebujejo soglasja staršev.

Od vseh predvidenih sprememb (navedla sem le tiste, za katere menim, da se najbolj nanašajo na pravice in obveznosti učencev in njihovih staršev in jih zato po vsej verjetnosti tudi najbolj zanimajo) je gotovo svojevrstna zanimivost še to, da predlog odpravlja termin "splošni učni uspeh".

Več o teh zakonskih "prepihih" in njihovih posledicah pa naslednjič, ko in če bo aktualno.

• Nekaj zanimivosti in aktualnih novosti, ki dišijo po novih investicijah

Poletje je čas, ko šole za učence zaprejo svoja vrata. Tudi v vrtcih tedaj za večino otrok napoči vsaj kak mesec premora in v igralnicah nastopi počitniško zatišje.

Vrtec Fram in tamkajšnji počitniški pozdrav otrok

V času mojega obiska so otroci iz vrta Rače poletno vročino premagovali v peskovniku in na igralih, v kuhinji pa je nastajalo nekaj za lačne želodčke in je prijetno dišalo ...

Julij in avgust sta torej zaradi teh dejstev in dolgih, toplih dni, najprimernejša za izvedbo najrazličnejših, predvsem pa večjih investicijskih in investicijsko-vzdrževalnih del ter za zamenjavo starejše oz. dotrajane opreme. Tudi letos ni bilo nič drugače.

Že v pomladnem času je Občinski svet Občine Rače-Fram z ozirom na to, da v naši občini v naslednjem srednjeročnem obdobju (glede na plan in interes novogradenj novih stanovanjskih enot - tako na področju KS Rače kot KS Fram) pričakujemo priselitev večjega števila novih občanov (med njimi predvsem mladih družin), zavzel stališče o nujnosti zagotovitve ustreznih prostorskih kapacitet v obeh naših enotah vrtcev in to nalogo označil kot prioritarno.

Naša skupna namera v prihodnjih letih je, da prostorske pogoje izvajanja predšolske vzgoje v naši občini spravimo na raven, ki bo skladna s sedanjo zakonodajo in primerljivejša s tisto na področju (osnovnega) šolstva, na katero smo lahko vsi skupaj zelo ponosni.

Simona ANTOLIČ

Predvideno povišanje prispevka za novorojence ter žepnin za socialno ogrožene dijake ter študente

Občinski svet Občine Rače-Fram je v letih 2002 in 2003 sprejel pravilnika, ki jasno odražata pripravljenost naše občine po pomoči (vsem) staršem novorojencev ter šolajočim se otrokom, ki izhajajo iz družin z nižjimi dohodki.

Gre za Pravilnik o denarnem prispevku za novorojence, ki se uporablja od 1.1.2002, ter za Pravilnik o dodeljevanju žepnin, ki se uporablja od 1. septembra 2003.

Najbrž ni potrebno posebej poudarjati, da sta bili obe novosti med našimi občani, predvsem seveda med upravičenci, sprejeti z odobravanjem.

Prispevek za novorojenca, ki na osnovi vložene vloge in predložitvi ustrezne dokumentacije pripada enemu izmed staršev, ki ima skupaj z novorojencem stalno prebivališče na območju naše občine in je državljan Republike Slovenije, od uveljavitve te pravice dalje znaša za prvega in/ali drugega otroka 30.000,00 SIT (125,19 EUR), za tretjega in/ali vse nadaljnje pa 60.000,00 SIT (250,38 EUR).

Ker je v pravilniku opredeljeni znesek že skoraj šest let nespremenjen in je z letošnjim letom prišlo tudi spremembe denarne valute, smo se na prvi naslednji seji občinskega sveta (ta bo po dopustih) odločili občinskemu svetu naše občine predlagati zvišanje prispevka za novorojence in sicer na 150,00 EUR za prvega in/ali drugega otroka ter 300,00 EUR za tretjega in/ali vse naslednje otroke v družini. Usoda tako pripravljenega predloga, torej izid glasovanja o njem, v času priprave tega prispevka sicer še ni znan, glede na veliko prizadevanje, naklonjenost in težnjo občinskega sveta k temu, da bi bili prijazna občina vsem, posebno pa še otrokom in mladim družinam, pričakujemo, da bo predlog potrjen in da bomo kmalu izplačevali višje prispevke za novorojence. Slednjih smo v minulem letu izplačali 54.

Žepnine za dijake in študente s stalnim prebivališčem v naši občini, ki se redno šolajo in katerih bruto dohodek na družinskega člana v letu pred vložitvijo vloge ne presega 120 % zneska cenusa za pridobitev republiške štipendije preko Zavoda RS za zaposlovanje (pri tem upoštevamo višjo osnovo za pridobitev republiške štipendije - tisto, ki velja za "stare" upravičence), je v šolskih letih 2003/04, 2004/05, 2005/06 in 2006/07 znašal 7.000,00 SIT (29,21 EUR).

Ker pravilnik določa, da se višina vsakoletnega razpisane zneska za štipendije, ki ima osnovo v proračunu občine, ter višina mesečnega zneska žepnine opredelita v javnem razpisu za pridobitev žepnine, lahko na straneh 9-10, kjer je objavljen razpis za pridobitev žepnin za šolsko leto 2007/08, vidite, da se je s 1.9.2007 občinska žepnina zvišala in bo v novem šolskem letu znašala 35,00 EUR. Ob upoštevanju, da je v šolskem letu 2006/07 (za obdobje od 1.9.2006 do 30.6.2007) žepnina pripadala skupno 176 upravičencem, gre kar za zajeten letni strošek, ki ga v te namene, v soglasju z občinskim svetom, primakne občinski proračun.

Naj pa ne bo še na tem mestu odveč opozorilo, da bomo vloge za žepnine zbirali od 19.9. - 5.10.2007 (v tem obdobju naj jih vložijo prosilci s statusom dijaka) ter od 8.10. - 26.10.2007 (za študente).

Simona ANTOLIČ

Razmišljanja: Ko zazvoni telefon in zaslišim ...

Sodelavka v tajništvu, kjer najživahneje zvoni telefon in kamor se usmerja največ strank, vsakodnevno sliši vse mogoče (in nemogoče). Kadar lahko pomaga, to prijazno stori, večkrat pa občani od župana in delavcev občinske uprave pričakuje in zahtevate tudi ureditev zadev, ki niso v naši moči in domeni.

Tudi mene občasno doleti kak klic, ki ima s področjem družbenih (negospodarskih) dejavnosti (sem sodijo otroško varstvo, šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kultura, raziskovanje-znanost, šport ter dejavnost društev), bolj malo ali celo nič skupnega. Kadar temu je tako, klicatelja o tem seznanim in ga skušam usmeriti na pravi naslov. Kljub temu pa večine te pristojnosti ne zanimajo in se jim tedaj več kot očitno po glavi plete le eno: odločili so se neki zadevi priti do dna v tem trenutku, torej nemudoma in na licu mesta. In delavka za družbene dejavnosti oz. urednica občinskega časopisa naj bi bila po njihovem mnenju za to idealen naslov. Prav, pa naj bo tako, si mislim in vseeno prisluhnem ter se skušam vživeti v problem klicočega, nekoliko pokramljati o povedanih težavah in se morda odzvati s svojim mnenjem, nasvetom, informacijo o rešitvi kakšne podobne že slišane izkušnje. Pri tem je precej moteče in neprijetno, ker je večina tovrstnih klicev anonimnih, torej takih, ko tisti na drugi strani ve, s kom govori, sebe pa želi obvarovati pred prepoznavnostjo - včasih tudi na način, ki meji na arogantnost. A občinska uprava naj bi bila vselej in glede vsega razumevajoča, ustrežljiva in dobrovoljna. Čeprav je to, verjemite, včasih sila težko, se trudimo v to smer.

Tokrat sem se izjemoma odločila, da - kot zanimivost in predvsem v razmislek tudi drugim - obelodanim bistvo vsebine nekaj takih klicev, ki sem jih prejela v poletnem času.

• Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki se okoriščajo na račun lažnih podatkov?

Za uvod že tako rekoč ponarodela, "zimzelena klasika": največ kritik anonimnih in neanonimnih klicateljev in strank namreč nedvomno gre na račun zlaganih podatkov o družinskih skupnostih in/ali dohodkih posameznikov, ki na tak način uveljavijo višje znižanje ali celo oprostitev plačila vrta, ki uveljavijo višji otroški dodatek, ki s strani centrov za socialno delo (domnevno) neupravičeno prejemajo denarno socialno pomoč, ta pa potem odpira vrata še številnim drugim pravicam iz socialnega področja (brezplačna prehrana otrok v šolah, subvencionirano letovanje, oprostitev plačila šole v naravi ipd.). Začaran krog, ki ga naša deželica na sončni strani Alp z zakonodajo - kljub večletnim apelom občin in posledičnemu očitno silnemu tovrstnemu trudu najrazličnejših izobraženih glav v državnem aparatu - še vedno ni znala ustrezno presekati in nadomestiti z ustrežnejšimi, predvsem pa pravičnejšimi rešitvami. Mnogi tarnajo in kažejo s prsti na druge, češ, kako slednji goljufajo, v kako luksuznih hišah živijo, s kako dragimi avtomobili se vozijo, koliko jih imajo v garaži, s koliko kmetijske mehanizacije razpolagajo, kako uspešne firme imajo, kam hodijo na dopust, kakšne znamke oblačil nosijo in kako dobro jim gre, v vlogi za vrtec pa brez slabe vesti in pomislekov zanikajo obstoj družinske skupnosti, prinesejo potrdila o minimalnih preživetnih in se, skratka, po

dolgem in počez celemu svetu smejejo v brk. Mi pa da to mirno gledamo in ničesar ne ukrenemo...

Ja, res je... nikakor pa ni res, da to mirno gledamo in prenašamo. Ne! Vidimo pa, da je izkazovanje dejanskega stanja nekaj, čemur se je čedalje bolj popularno upirati. In žalostno je, da se vse več ljudi odmika od resnice in pravice. Še več: da se tema nekdanj poglavitnima, cenjenima vrlinama človekovega značaja vse več ljudi veselo roga in ju pometa pod predpražnik zgodovine. Da je postal predmet posmeha in dvoma o tem, če mu v zgornjem nadstropju vsa kolesca funkcionirajo normalno, pravzaprav tisti, ki ničesar in nikogar ne izkorišča in se v tem smislu "ne znajde". Res narobe svet! Že kar kritično narobe, bi rekla. Po drugi strani pa - kdo pa ne bi raje nečesa dal sebi namesto občini ali državi, če se lahko in zna "prav" obrniti in mu zaradi tega nihče nič ne more? Tudi to slednje ni nič manj kritično, če smo odkriti...

In zato je, kot je... Pravo težo imajo le uradni dokumenti, torej papir, kot stranke rade rečejo. Zavezali smo se namreč biti pravna država. Zakon ulice in subjektivna mnenja torej niso in ne morejo biti tista podlaga, ki bi smela veljati pri naših odločitvah. Verjemite pa, da imamo tudi mi, ki se s temi primeri tako rekoč dnevno srečujemo in vodimo upravne postopke, mnogokrat kepe v želodcu in povišan pritisk, ko v živo in povsem od blizu gledamo, kaj se legalno dogaja in česa vsega so sposobni posamezniki. Tudi taki, ki jih osebno prav dobro poznamo (naša občina nenazadnje ni tako velika, da bi bili tujci med seboj) in gotovo vedo, da v njihovih ravnanjih prepoznamo laž in izkoriščanje. A so že tako otopeli, da mirne duše hodijo preko trupel in jim očitno za nič ni mar. Zanimivo pa je, da se jim človeški občutki neverjetno hitro povrnejo in v trenutku "zacvilijo", če jim stopimo na prste, jih opozorimo na netočne podatke in potrkamo na njihovo vest. Seveda pa se je potrebno zavedati, da s tem take "bogove" razjezimo in tvegamo možnost burne jezične reakcije, čemur utegnejo slediti huda užaljenost, neskončna zamera ter neverjetne vaške dezinformacije...

Vendar je to v bistvu že druga, prav zoprna zgodba, ki je na tem mestu raje sploh ne začenjam.

• Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki sebi in drugim kurijo pred nosom?

Kot vemo, časi pravzaprav niso ravno rožnati. Le peščica ljudi se lahko pohvali s tem, da jim - poleg zdaleč najpomembnejšega, to je zdravja - nič ne manjka in da so brez skrbi. Na otroke preži vedno več negativnih vplivov, izobraževalno sito je vedno bolj neizprosno, manjka delovnih mest. Tudi mnogi naši občani so ostali brez služb in s tem brez zagotovljene eksistence; ne več dovolj mladi, da bi lahko realno upali na zaposlitev in hkrati prestari za dodatno šolanje ali razmišljanje o upokojitvi, so čez noč pristali na ramenih drugih, razočarani in nemočni. Tudi staranje ima svoje zakonitosti in dejstvo, da bomo sedaj zaposleni morali delati tako rekoč do smrti, človeka iz več razlogov plaši. Čas drvi tako hitro in svet napreduje s tako naglico, da se prepad med generacijami čedalje bolj veča. Za premnogimi stenami manjka osnovnega razumevanja v družini, zastrašujoče veliko družin je globoko prizadetih zaradi prisotnosti hude bolezni ali izgube najbližjih. Po malem nas tolče pravzaprav vse po vrsti. Ker to, kot kaže, še ni dovolj, so se v zadnjem času ostalim tegobam pridružile še vedno bolj očitne klimatske

spremembe, ki iz leta v leto manj prizanesljivo opozarjajo na to, da našemu planetu grozijo nove in nove katastrofe vedno večjih razsežnosti in vedno hujših posledic. Potresi, silno deževje in poplave na eni strani, strahovito visoke temperature in uničujoči požari na drugi. Prav slednje pa človek s svojim nespametnim ravnanjem marsikdaj nehote povzroči tudi sam. Potencialnih piromanov - sodeč po količini in pogostosti pomladno-poletnega kurjenja "kresov" na domačih dvoriščih ali v neposredni bližini gozdov, pri čemer tudi vetrovno vreme ni ovira - namreč sploh ni malo. Problema in posledic takega početja se marsikdo tudi v našem okolju očitno še ne zaveda. Tudi o tem nas upravičeno ogorčeni obveščate na občino. Razumljiv je vaš strah in gnev ter jeza spričo tovrstnih neodgovornežev, ki ne samo, da škodujejo okolju in povzročajo smrad, temveč predvsem izzivajo, da ognjeni zublji uidejo iz nadzora in zanetijo požar. Slednji pa lahko nastane hitro in ni ga mogoče pogasiti z vedrom vode, v nekaj trenutkih pa lahko povzroči grozljivo uničenje in neprecenljivo škodo. Se je tega res tako težko pravočasno zavedati in ukrepati drugače, previdneje in pravilneje? Se pravi - odpadnih stvari odpeljati (ali organizirati odvoz) na primerno mesto. Se bodo morali nekomu res pošteno osoditi podplati, da ne pomislim še na kaj hujšega, preden bodo nekateri došli, da se z ognjem nikakor ne gre tako lahkomišlno igrati?!

• Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki se (rano) zjutraj še ob vikendih greste deloholike in pod sosedovim oknom uprizarjate budnice s kosilnicami in podobnim neželenim hrupom?

Znova se izteka poletje in z njim glavna sezona brenčanja najrazličnejših delovnih strojev in pripomočkov, ki z nepopisnim veseljem ljudi na vaseh že v najzgodnejših urah, od "petka do svetka", s svojimi predirljivimi zvoki tako radi mečejo iz postelj in jih spravljajo ob živce. Največ občanov in občanek je pol ali celo tričetrt dneva v službi, popoldne oz. zvečer pa njihov "prosti" čas med drugim zaposlujejo tudi otroci, ki so dandanes praviloma dokaj zahtevni. Ne pozabimo, da se tudi kosilo ne skuha samo, poleg tega pa je v hiši in njeni okolici vselej potrebno poskrbeti še za to in ono. In tako verjamem, da se bo tudi večina med vami strinjala, da je za skrbne, delovne ljudi dan pogosto prekratek in da navadno, ko postorimo potrebno, že presneto paše pasti v posteljo in utoniti v sen. Do jutranje budilke, ko se krog aktivira znova in odštejemo nov dan do vikenda, ko bomo lahko dlje spali in počivali... če imamo tako prijazne sosede, da nam bodo ta luksuz dovolili, seveda!

Če temu je tako, očitno sodimo v krog ne tako mnogoštevilnih "privilegirancev", saj ste se tudi letos občani kar nekajkrat pritožili zaradi tovrstnih nevšečnosti. Nekateri ste potarnali, da vaš sosed še ob sobotah in nedeljah ne da miru in že ob 6. ali najkasneje 7. prične z vso vnemo kositi travo pod vašim oknom, po čem veselo udrihati s kladivom ali sekiro ali brneti z mešalcem. In prosili, naj v Novicah napišemo, da je to pa več kot višek!

Predlog, da bi se s sosedom, ki kali vaš mir, sami zlepa in na primeren način pogovorili in mu povedali, da se vam njegovo početje ne zdi primerno in vas moti, se nobenemu klicatelju ni zdel prav zelo uporaben, saj se seveda nihče ne želi nikomur zameriti, tako "lepih melodij" za sobotno ali

nedeljsko dobro jutro pa tudi ne more in ne namerava več mirno prenašati...

Da je "veselje" tistih, ki jim je kratena pravica do daljšega počitka od vikendih, ob tem zares popolno, sem ugotovila ob nedavnem branju tovrstnega prispevka v enem izmed tednikov, iz katerega izhaja, da se lahko tisti, ki jim je do spanja tudi po 6. uri, spričo povzročanja hrupa pritožijo direktno na "vesoljno upravo", torej nikamor. Podlage za prijave in ukrepanje v kakšnem pravilniku ali zakonu namreč ni oz. ni več. Tako torej ostaja edino upanje nekoliko večjih zaspancev, da se povzročiteljem jutranjega hrupa ob vikendih morda nekoč vendarle samoiniciativno posveti in da se odtlej zgodaj zjutraj ne bodo prebujale le njihove roke in noge, temveč tudi zavest, da na svetu pač niso sami in da se je potrebno (ali vsaj dobrodošlo) v svojih (glasnih) ravnanjih ozirati tudi na druge ter ropotanje, če ne gre brez njega, predstaviti na kasnejši čas. Saj to nenazadnje od drugih najbrž pričakujejo tudi sami. Če pa do tega ne pride na tako preprost način, pa je morda vendarle smiselno načeti tovrstni pogovor in strpno, po možnosti ob kozarcu domače kapljice, s prijateljskim tonom povedati, kar nam leži na duši. Prepričana sem, da se da z nekaj medsebojnega medsosedskega spoštovanja, razumevanja in uvidevnosti take (nepotrebne) zadrege, katerih obstoja se nekateri povzročitelji morda sploh ne zavedajo, trajno premostiti in podobne probleme za vedno pregnati. Držim pesti, da bi bilo res tako!

• **Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki menijo, da bi morali vsi odobravati početja vaših hišnih ljubljencev, ki se potikajo okoli in za katere sami ne poskrbite ustrezno?**

Dovolite še nekaj besed o hišnih ljubljenceh, predvsem o tistih v naših krajih najbolj priljubljenih, torej mačkah in psih... Ne samo, da jih imajo mnogi tisti, ki živijo v hišah in lahko poleg skrbi in naklonjenosti živalim nudijo še ostale nujne pogoje za primerno življenje in gibanje, mijavkanje in lajež je mogoče slišati tudi v blokovskih stanovanjih, celo v garsonjerah... Hmmm... Naj za ilustracijo in v izogib morebitnim napačnim interpretacijam povem, da načeloma nimam prav nič proti domačim živalim, res pa je, da sama nimam nobene. In to iz več razlogov. Eden teh je tudi dejstvo, da je bivši sodelavki zaradi posledic bolezni, ki jo prenašajo mačke, umrl novorojenček, medtem ko so kolegovskega otroka po veliko prestanih bolečinah in nekaj operacijah ter posledično leti tozadavne prizadetosti komaj nekako zakrpali in dečkovemu obrazu - po pobesnelih ugrizih dolgo krotkega, nato pa iz neznanega vzroka nenadoma pobesnelega domačega psa - končno uspeli povrniti človeški videz. Predvsem odtlej imam torej o teh zverincah in zverinah svoje mnenje, ki ima poleg bolj znane svetle in pravljicne na žalost tudi precej temno, presunljivo, že kar groteskno plat, ki se je nekateri očitno nočejo zavedati in si pred njo vztrajno zatiskajo oči.

Naj mi ne zamerijo tisti, ki ob takih zgodbah brezbrizno zamahnejo z roko in so v svoje štirinožne prijatelje domala slepo "zaljubljeni". Saj vse lepo in prav, vendar - vse pač ima svoje meje. In nikar - lepo prosim! - za božjo voljo nikar nekomu, ki se ustraši vašega psa (po možnosti še kakšne "zločeste" pasme), ki ga brez povodca in nagobčnika sprehajate po ulici (ali pa gre po želji na potep kar sam, ker mu manevrskega prostora niste omejili s potrebno ograjo), ne

recite: "Nič se ne bojte, saj vam ne bo nič naredil"! Dokler "prisrčni, nagajivi psiček" brusi kremplje in z njimi strga po domačih - lastnikovih vratih, dokler odnaša in grize njihovo obutev in oglušujoče laja ter "igraje" grizlja domače otroke, še nekako gre, če je to lastniku psa in njegovi družini všeč. Šale pa je konec, ko začne tak pes širiti svoj teritorij, neželeno obiskovati sosede in tam nepoklican delati "red". Tedaj je nujno, da lastnik in nemudoma ukrepa in psu to trajno prepreči, ne da bi ga na to moral kdorkoli opozarjati, prositi ter izbirati besede, da ne bi prišlo do kakšne zamere. Saj veste, do slednje navadno ni daleč, če je nekdo brezbrizen, premalo odgovoren in zadevi ni dorasel, drugi pa je zaradi tega obsojen na strah in trpljenje.

Dejstva, da lastništvo živali poleg pravic prinaša tudi obveznosti, ki jih ni tako malo, se namreč nekateri ljudje pred odločitvijo o nakupu ali posvojitvi hišnih ljubljencev veliko premalo zavedajo.

• **Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki so s svojimi navadami in življenjskim slogom tako ali drugače moteči za okolico?**

Ljudje smo različni - tako po videzu, značaju, sposobnostih, znanju, prepričanju, navadah in še čem. Stopnja različnosti med posameznimi narodi se včasih zdi skorajda nepremostljiva, občasno pa se najde tudi kakšen "naš" posameznik ali družina, ki dobesedno tukaj, nekaj pragoz, živi življenje in goji navade, s katerimi se je komu težje sprijazniti in pred njimi zatisniti oči ter to molče in neprizadeto opazovati. Ker enostavno preveč odstopa od povprečnega načina življenja pregovorno pridnih, marljivih, redoljubnih in čistih Slovencev. Slednji slogan "Vsi različni - vsi enakopravni" pogosto čutimo zgolj kot neko vsiljeno teoretično izhodišče, v praksi pa imamo drugačna merila ocenjevanja in sojenja soljudi.

"Otroci se mi smilijo, veste, saj nimajo nobenega reda in živijo v grozni 'nemaščini'. To je grozno! Ne razumem, kako občina in socialno tu nič ne ukreneta... Saj to je sramota tudi za občino in vse nas! Naj že končno tu nekdo nekaj naredi, ker je to nevzdržno," je s pridihom zgroženosti in zaskrbljenosti med drugim zahtevala neka gospa, klic ali dva na isto temo, vendar bolj v smislu obvestil in prošenj, pa smo prejeli že prej.

Kaj naj rečemo? To, kako bo kdo živel in imel (ne)urejeno lastno dvorišče ali svoj bivalni prostor, je načelno stvar vsakega posameznika, poseganje v to s strani kogarkoli pa bi lahko kdo razumel kot kršenje človekovih pravic odraslih in opravilno sposobnih oseb. Ne glede na to pa je dejstvo, da je življenjski slog nekaterih posameznikov ali družin res pod vsako razumno mejo in tolerančno stopnjo, sploh, kadar postane moteč tudi za neposredno okolico.

Zato apel vsem, ki se skozi te vrstice morda čutite nagovorjeni: zoper revščino, ki se je nihče ne rabi sramovati in lahko doleti tudi druge, obstajajo razne organizacije in institucije, ki lahko in so v finančni stiski dolžne ljudem pomagati, zoper zares hudo malomarnost pa tudi v 21. stoletju ni "čudežnega zdravila". Obstaja pa preprosta rešitev - za odpravo stanja, v katerem ne more biti prijetno živeti in negativno vpliva tudi na okolico, so namreč potrebne predvsem volja, zdrave oči in roke. Pri tem, da se navlaka fizično odstrani - odpelje, pa je po svojih močeh pripravljena

pomagati tudi občina. Vsekakor se tudi iz najhujšega nereda z nekaj volje in sodelovanja da narediti in vzdrževati (večji) red. A le pod pogojem, če to tisti, ki tam stanuje, zares hoče in pomoči ne odkloni.

- **Za zaključek: Ali morda tudi vi sodite med tiste, ki so se zaradi koščka zemlje pripravljani spreti z vsem svetom?**

Kdo pravi, da Slovenci nimamo dovolj visoke nacionalne zavesti, da podcenjujemo rodno grudo? Ko človek takole posluša nekatere največje gorečnejše, se mu namreč vsiljujejo povsem drugačni zaključki. Nekateri bi namreč za m² svoje ali sosedove zemlje skorajda ubijali! Druge, sebe ali pa kar vse po vrsti. Ne morejo spati, čemerno gledajo izpod obrvi, kolnejo in, kot kaže, 24 ur dnevno dan za dnem mislijo le na to, kako bi imeli zemlje več in kakšna krivica se jim dogaja, če jim v zvezi s kvadraturo življenjske ali obdelovalne površine ne gre vse tako, kot želijo.

Priznati moram, da najbrž nikoli ne bom razumela, kako je zemlja, običajno kak njen košček, v toliko primerih lahko tako delikaten in hud predmet spora, ki se vleče in povzroča prepire vse življenje, posebej ognjevite in na zemljo navezane posameznike pa teži še na smrtni postelji.

Kakorkoli že, nekaj je neizpodbitno: zemlje bomo - nekateri prej, drugi kasneje, brez izjeme pa nekoč vsi - imeli še krepko preko glave. In to povsem dobesedno! Torej: ne pulimo se zanjo z vsemi mogočimi in nemogočimi metodami in sredstvi, ker se bo že sama po sebi in neodvisno od naše volje ter želja na nas vsula prehitro. In dokončno.

Zato naj z ozirom na vse zgoraj napisano velja: življenje slehernega izmed nas je pravzaprav kratko. Zato je še toliko bolj nujno, da ga čim bolj osmislimo in polepšamo - sebi in drugim. Vnašajmo vanj sonce - zase in za druge. Drug drugemu preganjajmo temne oblake in pomagajmo si med seboj, iskreno si stojmo ob strani, kot to počno tisti res redki, neprecenljivi ljudje, ki se jim reče pravi prijatelji.

Velja poskusiti, verjemite!

Simona ANTOLIČ

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 4

Trojica na fotografiji se je povišala po zaslugi naprave, ki ji rečemo:

- a) lestev
- b) hodulje
- c) rolke

Uredništvo

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 5

V katerem bližnjem kraju je nastal pričujoči posnetek zvonika cerkve sv. Jurija?

- a) v Slovenski Bistrici
- b) v Hočah
- c) v Lenartu
- d) na Ptuj

Uredništvo

NAŠI POSLOVNI PARTNERJI ZA VAS

PINUS TKI d.d.

Skrb za zaposlene je v

Pinusu TKI d. d. na prvem mestu

Na dvorišču Pinusa so se skupaj zabavali zaposleni, njihove družine in ostali gostje

"Dan odprtih vrat" Pinusa je 9. junija 2007 na dvorišče družbe v Račah privabil kar okoli tristo zaposlenih, njihovih družin, predstavnikov lokalne javnosti, medijev ter drugih gostov. Najmlajši so se zabavali ob glasbenem nastopu Adija Smolarja, svojo kreativnost so sproščali na ustvarjalnih delavnicah, odvečno energijo pa pri športnih igrah. Program je bil očitno dovolj privlačen in zanimiv tudi za odrasle, saj so se nekateri pri aktivnostih z veseljem pridružili svojim malčkom. Zabaven program pa so dopolnjevali tudi malo bolj poučni ogledi podjetja. Večina otrok in odraslih se je skozi proizvodne dvorane sprehodila prvič, so se pa vsi strinjali, da je bil ogled nadvse zanimiv. Tudi zato, ker so prvič malo поблиže videli, kje tiste ure, ko niso z njimi, preživljajo njihovi najbližji, sorodniki ali prijatelji.

V Pinusu želijo za svoje zaposlene ustvariti okolje, v katerem se bodo dobro počutili. Zato bodo uvedli niz ukrepov, ki jim bodo še posebej olajšali usklajevanje poklicnih in družinskih obveznosti. Na dogodku, ki so ga namenili spoznavanju in sproščenemu druženju, je povabljen nagovoril tudi Andrej Andoljšek, predsednik uprave Pinusa: "Izkušnje, znanje, zavzetost in zadovoljstvo naših zaposlenih so za družbo ključnega pomena. Zato želimo v Pinusu ustvariti okolje, v katerem se boste dobro počutili. Če boste manj pod stresom, verjamem, da boste bolj motivirani, bolj učinkoviti in da boste na ta način lažje prispevali k našemu skupnemu uspehu. Vsem, ki ste danes tukaj in niste naši zaposleni, pa želimo pokazati, kje in s kom delajo vaši bližnji. Uspeh Pinusa je namreč posredno, a zelo pomembno, povezan tako z vami kot tudi s celotnimi Račami."

Kot dokaz, da je Pinus podjetje, ki enako odgovorno kot za okolje skrbi tudi za svoje zaposlene, je družba sredi maja prejela certifikat "Družini prijazno podjetje". Lansko jesen, ko se je v Sloveniji prvič pričelo certificiranje za prejetje

tega certifikata, so se brez pomislekov odločili, da se odzovejo na povabilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter razvojnega partnerstva "Mladim materam / družinam prijazno zaposlovanje". Poleg že utečenih ukrepov na področju lažjega usklajevanja dela in zasebnega življenja so v zadnjih mesecih v družbi sprejeli še nekaj novih ukrepov, kot na primer: možnost fleksibilnega delovnega časa in koriščenja dodatnih ur, finančna pomoč zaposlenim v stiski oziroma v izjemnih situacijah, aktivnejše informiranje zaposlenih in komuniciranje z njimi, ureditev t. i. prijazne sobe, namenjene otrokom in staršem za kratkoročno varstvo v nujnih primerih, počitek in miren razgovor.

Družba Pinus, katere glavne dejavnosti so proizvodnja in prodaja sredstev za varstvo rastlin, proizvodnja biodizla ter storitve ravnanja z odpadki in logističnega centra, se zaveda, da temelj uspešnega poslovanja predstavljajo kakovostni medčloveški odnosi, razvoj kadrov in zadovoljstvo zaposlenih. Zato se v Pinusu še posebej trudijo, da bi se med njimi dobro počutili tudi vsi tisti, ki zaradi svojih obveznosti izven delovnega časa potrebujejo še največ razumevanja. Zato že od nekdaj posebno pozornost namenjajo mladim mamam in očetom, ki bi lahko bili sicer marsikdaj, ko otrok najbolj potrebuje njihovo pozornost, v veliki stiski.

*Pripravil:
Dialog company*

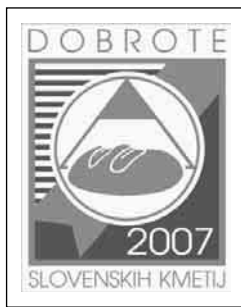
NAGRADNO VPRAŠANJE št. 6

Kako pravimo lutkam, katerih gibe je mogoče pričarati z nanje pritrjenimi nitmi?

a) makete b) manšete c) marionete

Uredništvo

18. državna razstava "Dobrote slovenskih kmetij"

Pobudo za organizacijo prve razstave "Dobrote slovenskih kmetij" junija 1990 je dalo Turistično društvo Ptuj. K sodelovanju so pristopile Občina Ptuj, Republiška uprava za pospeševanje kmetijstva in Kmetijska svetovalna služba Ptuj.

ki je od vsega začetka tudi nosilec projekta. Organizatorje prvih razstav je vodila želja, da se na Ptuj s prireditvijo spodbudi povezava med turizmom in kmetijstvom ter mestom in podeželjem. Kmetijska svetovalna služba si je že na začetku prizadevala, da bi prireditve pozitivno vplivala in spodbujala razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

Že prva razstava je bila organizirana tako, da so bila predhodno organizirana ocenjevanja za krušne, mlečne in mesne izdelke. Tako je bilo ocenjenih in kasneje razstavljenih 97 dobrot. Z leti je sodelovalo s svojimi dobrotami na ocenjevanjih vse več kmetij iz Slovenije in zamejstva. Leta 1997 so bila vključena v ocenjevanje domača žganja, kisi in olja, leta 1998 pa vino in suho sadje. Leta 2002 so bili v okviru razstave vključeni v ocenjevanja sokovi in sadna vina, leta 2003 marmelade, leta 2004 pa kompoti in konzervirane vrtnine. V sklopu razstave se je v letih 2002 do 2004 ocenjevala tudi tržna vrednost embalaže. Primerna embalaža igra namreč pomembno vlogo pri uspešnosti prodaje dobrot s kmetij.

Dobrote slovenskih kmetij imajo 18-letno tradicijo, ki prikazuje stoletno izvirno kulinarico ponudbo slovenskega podeželja. Iz Slovenije in zamejstva so gospodinje in gospodarji 639 kmetij prijavili v ocenjevanje 1034 izdelkov. V tekmovalnem delu razstave je bilo v 13 skupinah največ dobrot, kar 280, prijavljenih iz območja celjskega zavoda. Med izdelki je ocenjenih tradicionalno največ krušnih - 395.

Letos je bilo podeljenih 269 zlatih, 254 srebrnih in 216 bronastih priznanj. Kakovost ocenjenih izdelkov se iz leta v leto dviga, kar nenazadnje potrjuje tudi število prejetih priznanj in podeljenih znakov kakovosti, ki jih dobijo kmetije za trikrat zapovrstjo prejeto zlato priznanje za isto vrsto izdelka. Tako je bilo letos podeljenih 30 znakov kakovosti. Rezultati so dobri, kar kaže na velik potencial razvoja izdelave izdelkov na naših kmetijah.

Na osemnajsti razstavi je bilo osrednje mesto namenjeno Podravju, ki slovi po dobrih vinih, domačem kruhu, pridelavi mesnih in mlečnih izdelkov, tipičnih izdelkov iz žit, gibanic in drugih dobrot. Posebni del razstave so letos predstavljali krušni izdelki kmetij znotraj pokrajin. Predstavljena so bila likovna dela svetovalke Brede Friškovec. Posebej so se predstavili Srednja živilska šola Maribor, Biotehniška šola Maribor in Kmetijska šola Ptuj; slednja je organizirala tudi dneve odprtih vrat.

Da nagrajene dobrote ostanejo prepoznavne v celotnem slovenskem prostoru skozi vse leto, smo organizatorji razstave razvili znake dobrot v obliki nalepk, s katerimi kmetije lahko svoje izdelke označijo. Namen takega označevanja dobrot je povečati prodajo in njihovo promocijo ter dodatno uveljavljanje blagovne znamke. Blagovna znamka "Dobrote slovenskih kmetij" je nastajala skozi 18-letno obdobje z veliko vloženega dela in kapitala, zato je prepoznavna tudi preko slovenskih meja in že sedaj povezuje največje število slovenskih kmetij. Bodoči razvoj "Dobrot slovenskih kmetij" pa želimo še bolj ciljno usmeriti v trženje in sicer pod skupno blagovno znamko, ki bo prinesla učinke kmetijam z dopolnilnimi in dodatnimi dejavnostmi, kar pa je tudi cilj razvoja podeželja v novem programskem obdobju.

Organizatorji razstave tudi opozarjamo na potrebno ureditev zakonskih možnosti prodaje dobrot v okviru raznih prireditev lokalnega in državnega pomena, ko se lahko predstavi pestra ponudba dobrot slovenskih kmetij. Potrebne so spremembe zakona o gostinstvu, zakona o vinu in uskladitev zahtev inšpekcijskih služb v primeru prodaje dobrot na stojnicah ob prireditvah. Dobra higienska praksa pri predelavi živil živalskega in rastlinskega izvora mora zajeti vse postopke - od pridelave do prodaje izdelka in tudi zadovoljiti potrebne zahteve evropske zakonodaje na tem področju. Slovenija je lahko prepoznavna v širšem evropskem prostoru ravno s pristnimi domačimi izdelki, ki jih bomo v letu 2008 ob predsedovanju EU dobro predstavili in izkoristili promocijsko priložnost.

Učinki razstave: razstava s tekmovalnim značajem dviga kvaliteto izdelkov, prikazuje pestrost slovenske kulinarike na podeželju, vzpodbuja dejavnost na kmetijah, vzpodbuja druženje in izmenjavo mnenj med kmeti in tudi med kmetijami, ki se ukvarjajo z istimi dopolnilnimi dejavnostmi, ohranja kulturno dediščino ipd. Z organizacijo strokovnih posvetov in okroglih miz, ki so ob tem organizirane, skuša direktno vplivati na problematiko zakonodaje in razpisov, neposredno vpliva na širitev in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, povezuje mesto s podeželjem, nudi model možne povezave mesta s podeželjem v smislu turistične ponudbe, vzpodbuja direktno prodajo v obliki prodaje na stojnicah. Ima izobraževalni značaj za razstavljalce, obiskovalce in strokovno službo, kmetijam daje možnost označevanja nagrajenih dobrot z zaščitnimi znaki Dobrot slovenskih kmetij, ki služijo za promocijo in uspešnejšo prodajo izdelkov, in še bi lahko naštevali.

Projekt Dobrote slovenskih kmetij je rezultat dobrega sodelovanja celotne Kmetijske svetovalne službe znotraj Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Mestne občine Ptuj in lokalnih skupnosti širšega območja Podravja. Po obsegu je to velik projekt, ki zahteva sodelovanje vseh svetovalk in svetovalcev za dopolnilne in dodatne dejavnosti na Kmetijsko gozdarskih zavodih in še posebej Oddelka za kmetijsko svetovanje pri KGZS Zavodu Ptuj.

Skozi medijsko promocijo razstave želimo organizatorji na prireditvi združiti in zblížati čim več ciljnih skupin ljudi, s poudarkom na razstavljalcih, obiskovalcih (organizirane skupine, šole...), potencialnih kupcih dobrot s kmetij ter vseh ostalih, ki Ptuj in okolico obiščejo tudi zaradi bogate kulturne zgodovinske dediščine.

Pripravila: Peter PRIBOŽIČ, Felicita DOMITER

AKTIVNOSTI NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

OŠ Rače - VRTEC RAČE

Naše toplo in prijetno poletje

Lansko šolsko leto se je hitro zavrtilo h koncu in skupaj z njim smo se zavrteli tudi mi. Spoznavali smo namreč ljudske plesne običaje in jih nekaj predstavili tudi na zaključni prireditvi. Z nami so zaplesali še folkloristi iz OŠ Cirkovce.

Ko je napočil čas počitnic, so se nekateri otroci poslovili, tisti, ki so ostali v vrtcu, pa so si krajšali čas z zabavnimi igrami na prostem in s čofotanjem po vodi. Ker je bilo poletje vroče, smo si ga večkrat ohladili s sladoledom.

Ko bomo brali Novice, bo že september in vrtec bo znova poln otrok, ki jih že poznamo in tistih, ki se nam bodo pridružili prvič.

Potrudili se bomo, da nam bo v drugem domu tudi v šolskem letu 2007/08 vsem lepo, zanimivo in prijazno.

*V imenu vrtca Rače:
Irena FLAJŠMAN*

*Vzemi si čas za prijatelja,
sicer ti bo čas vzel prijatelj.*

Utrinki iz našega vrtca

Ponosni smo na naš eko vrtec

V šolskem letu 2006/2007 smo bili ponovno zelo aktivni na področju ekologije. Vodilo minulega leta se je glasilo: S prehrano do zdravja.

Že v jesenskem času smo obiskali sadovnjak in se pogovarjali o pomenu sadja za naše zdravje. Pripravljali smo sadne solate, napitke, sušili sadje in kuhali kompote.

Na bližnji kmetiji smo pomagali pri ličkanju koruze in čiščenju bučnih semen, nakar smo v Framu obiskali oljarno in mlin. Otroke smo seznanili s peko kruha in pripravo pekovskih izdelkov ob različnih praznikih ter dobrote izpod naših rok postregli tudi staršem. Velik poudarek smo dali poznavanju različnih vrst kruha.

V sklopu projekta iz leta v leto poglobljamo tudi dobre medsebojne odnose z obiski prijateljev iz vrtca Fram.

Vedno večji poudarek dajemo gibanju na prostem, športnim dejavnostim, predvsem pa kulturno-higienskim navadam.

Tekom šolskega leta smo prebirali različno literaturo o zdravi prehrani, izdelali prehransko piramido in prehraben semafor. Seznanili smo se še s predelavo mlečnih izdelkov in za pokušino pripravili tudi različne zeliščne namaze po lastnih receptih.

Seveda se moramo pohvaliti, da smo prvi vikend v mesecu juniju sodelovali na sejmu ALTERMED v Celju, kjer smo imeli svojo stojnico z degustacijo različnih vrst kruha, zeliščnih namazov in suhega sadja. Na sejmu smo imeli res bogato obloženo stojnico, vredno ogleda. Razstavljali smo eko izdelke naših otrok, ki so nastajali čez celo šolsko leto.

Ob svetovnem dnevu okolja smo pred delom vrtca uredili čutno pot iz različnih materialov, obnovili peskovnike ter poskrbeli za urejenost igrišča vrtca.

Zaključek šolskega leta smo popestrili z nastopom ljudskih plesov otrok vsake skupine našega vrtca, kot ste lahko prebrali v predhodnem prispevku, pa smo povabili tudi otroke iz KUD Cirkovce, ki se s spoznavanjem ljudskih plesov ukvarjajo že dalj časa.

Ne smemo pozabiti pohvaliti naše akcije zbiranja odpadnega papirja, ki smo ga v minulem šolskem letu zbrali skoraj 8 ton in s tem prispevali svoj delež k ohranitvi gozdov. Zato se ob tej priliki zahvaljujemo vsem staršem in otrokom, ki jim ni težko odpadnega papirja pripeljati in odložiti v keson pri zadnjem vhodu vrtca. Keson je sedaj na tem mestu konstantno, tako da lahko pripeljete ali sproti prinašate papir v vrtec. Narava nam bo hvaležna. Seveda s tem pridobimo tudi nekaj denarja, tako da smo lahko tudi na ta način dopolnili glasbeni kotiček z zelo kvalitetnimi glasbili.

Ju-hu-hu, počitnice (bile) so tu...

Počitnic se vselej veselimo tako mali kot veliki. Tudi letos je nekaj predšolskih in šolskih otrok (20) iz naše občine v času 1. izmene del počitnic preživelo na letovanju v Punatu na otoku Krku. Preko Rdečega križa so otroci našega vrtca letos letovali že 10. leto.

Pred odhodom v Punat sem v dogovoru z otroci pripravila načrt za 14-dnevno letovanje. Letos smo se prelevili v gusarje in si tako še dodatno popestrili bivanje ob morju.

Znova se moramo zahvaliti vremenu, ki nas ni pustilo na cedilu in nam je izdatno postreglo s poletno vročino, toplim morjem in soncem. Zelo smo uživali, čofotali po morju, se potapljali, se igrali ob vodi in v njej, iskali školjke ter rake.

Pojedli smo ogrooomno sladoleda, praznovali kar dva rojstna dneva, se zabavali na napihljivih trampolinah in toboganih, iskali skriti zaklad, priredili športne igre, zabavne večere, karaoke, ples v pižamah in še kaj. Popolnoma vsega pa seveda ne smemo izdati, saj k vsakemu letovanju sodi tudi ščepec skrivnosti.

Verjamem, da so otroci preživeli lepe dni na letovanju in upam, da se jih bodo še dolgo radi spominjali.

Jolanda BOROVIK,
vzgojiteljica

OSNOVNA ŠOLA FRAM

Prostori OŠ Fram so dobili novo podobo

Kot vsako leto, so v Osnovni šoli Fram, ob finančni pomoči Občine Rače-Fram, tudi v času letošnjih poletnih počitnic potekala obnovitvena dela. Učenci so tako s septembrom stopili v lepo urejene učilnice in preživljajo odmore pred kratkim začtega novega šolskega leta na osveženih hodnikih. Tudi garderobe so jih pozdravile z novo barvo.

Naša šola ima častljivo starost, saj se bliža že poldrugemu stoletju; njena natančna starost je namreč kar 138 let. Vsa ta leta je bila stavba redno vzdrževana, osebje in vodstvo šole je vedno poskrbelo za domače vzdušje in prijetno počutje tako otrok kot zaposlenih.

Letos so bili sanirani zidovi, stene in opleski.

Tako se je začelo ...

Najnovejša investicijsko - vzdrževalna dela so prinesla nove, sveže, prijazne barve šolskih sten, da se v našem drugem domu učenci in delavci šole še prijetneje počutimo

Poleg navedenih sanacij pa smo poskrbeli tudi za sodobnejšo tehnologijo obveščanja in pridobivanja novih znanj. Tako smo oskrbeli učilnico matematike z interaktivno tablo, ki so jo učenci več kot dobro sprejeli, saj jim računalniška tehnologija pomeni vsakodnevno preživljanje prostega časa, če pa je le-ta vključena še v izobraževalni proces, pripeva k še kvalitetnejši izrabi vsake učne ure.

Elektronsko oglaševanje ni v današnjem času nič nenavadnega, prej nujno potrebnega v javnih prostorih, saj je z njim možno v najkrajšem času in z najmanjšimi sredstvi seznaniti širšo množico ljudi z aktualnimi dogodki. V avli in v zbornici smo tako namestili LCD zaslone, preko katerih bodo učenci in zaposleni odslej sproti obveščeni o pomembnih dogodkih v šoli in zunaj nje.

Nova, sodobna pridobitev na področju avdiovizualne opreme: interaktivna tabla, LCD projektor

Kot šola v projektu "Zdrava šola" skrbimo za zdravje otrok. Tako smo namestili pitnika s svežo vodo, ki bo učencem tekom učnega procesa vselej na voljo. Srečni smo lahko, da pitno vodo lahko uživamo in dokler bo v našem okolišu temu tako, je to dragoceno naravno dobrino potrebno porabiti v dobro mladih.

Skozi vse leto smo učilnice opremljali z didaktičnimi materiali in avdiovizualnimi sredstvi ter dopolnjevali knjižnično zbirko s strokovno literaturo.

K šoli sodi tudi vrtec, za katerega prav tako redno skrbimo, saj so najmlajši najbolj kritični opazovalci vsega lepega in novega, hkrati pa tisti, ki s svojim vedenjem odražajo počutje v prostoru, ki jim mora biti naklonjen in "pisan na kožo". Uredili smo zunanje površine, pri čemer nam je bila na prvem mestu skrb za varnost, tako da smo analizirali peskovnik in poskrbeli za zaklepanje ograjnih vrat. Prav tako pa nismo pozabili na pridobitev didaktičnega materiala za potrebe kurikuluma.

Stavba enote vrta v Framu, ki organizacijsko sodi v sklop OŠ Fram

Novo šolsko leto nas je torej prijazno sprejelo. Vrnimo mu to z zadovoljstvom in delovnim zagonom, ki naj mu sledijo novi uspehi.

Zoran KREGAR,
ravnatelj

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 7

Kdaj je izšla prva številka Novic Občine Rače-Fram?

- a) decembra 1997
- b) marca 1998
- c) septembra 1998
- d) junija 1999

Uredništvo

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 8

Posnetek prikazuje župana Občine Rače-Fram Branka Ledineka v konferenčnem ozračju.

Naš župan je namreč:

- a) nadomestni član evropskega Odbora regij
- b) evropski poslanec
- c) član Komisije za človekove pravice v OZN

Uredništvo

OSNOVNA ŠOLA RAČE

Gradnja športne dvorane pri Osnovni šoli Rače

Kako čas hitro teče! Minilo je že več kot leto, odkar se je začela gradnja velike telovadnice oziroma športne dvorane pri naši osnovni šoli. Če je gradnja v prvih mesecih vidno in zelo opazno napredovala, so bili poletni meseci namenjeni predvsem obrtniškim opravilom, dozidavam in preureditvam prostorov, ki bodo funkcionalno povezani z novo dvorano. Razveseljivo je, da bo ob novi tudi stara telovadnica polepšana in jo bomo lahko še dalje koristili za potrebe šole in za rekreacijo občanov. Del prostora v njej bo namenjen plesni dejavnosti, aerobnim vajam oziroma organizirani vadbi za zdravje, del pa bo namenjen vadbi fitnesa.

Ker si vsi skupaj želimo, da bi bila nova dvorana lepa in v ponos vsakemu občanu, smo se z vso zavzetostjo lotili usklajevanja posameznih delov. Potrebno je bilo izbrati kombinacije tlakov, barve opleskov in zidnih oblog ter določiti na desetine detajlov, ki se pojavljajo ob vsaki gradnji.

Notranjost telovadnice vse bolj dobiva končno podobo, čeprav je pri montaži opreme prišlo do zamud. Po predvideni dinamiki gradnje bi namreč sedaj (prispevek nastaja sredi avgusta) že morala biti montirana stenska lesna obloga, električno krmiljeni zavesi, ki bosta dvorano razdelili na tri manjše vadbene enote, postavljene pa naj bi bile tudi že montažne tribune. Zaradi nekaj nesoglasij med izbranim opremljevalcem (podjetjem UMT iz Ljubljane) in njegovimi podizvajalci pa temu, žal, ni tako. Ko to pišem, delavci v dvorani montirajo konstrukcije dvigalnih košev in s fasadnimi ploščami oblagajo nosilne betonske stebre. V celoti je položena keramika v glavni avli, na stopnišču, v umivalnicah, sanitarijah ter drugih spremljevalnih prostorih, kmalu pa bodo začeli polagati tudi pode iz umetnih snovi na veznih hodnikih. Parket na glavni igralni ploskvi bo položen nazadnje, da bi se izognili morebitnim poškodbam. Zanimiva je rešitev vprašanja ogrevanja, saj bodo radiatorji (oz. toplotna sevala) montirani pod stropom dvorane, na višini približno deset metrov. Projektanti so zatrdili, da je takšna rešitev najbolj ekonomična in varna. Naj omenim, da ima igralna ploskev 1170 kvadratnih metrov površine, saj v dolžino meri 45 m in v širino 26 m. Tako velik prostor zahteva tudi preudarno ogrevanje, zato je tik ob dvorani toplotna podpostaja, kjer so nameščeni glavni bojler za toplo vodo, regulatorji ogrevanja in prezračevalni sistem. Popolnoma prenovljena je šolska kurilnica, ki je sicer na isti lokaciji kot prej (v kletnih prostorih šole), a sta zamenjani obe odsluženi peči. Kurilnica je povezana s telovadnico z novimi toplovodnimi cevmi, da bodo izgube čim manjše.

Naj omenim še, da so gradbeniki pred kratkim začeli urejati okolje telovadnice. Najprej so tlakovali pločnik okrog zgradbe, zdaj pa urejajo košarkarsko in odbojgarsko igrišče na severni strani ter kratko tekaško stezo na vzhodni strani.

Vsi, ki delamo na tem projektu, upamo, da v bodoče ne bo prihajalo do dodatnih zakasnitev del in da bo tako težko pričakovan zaključek gradnje nekje sredi oktobra. Zato že zdaj izkoriščam priložnost in vas vabim na svečano otvoritev športne dvorane pri Osnovni šoli Rače. Dan in ura prireditve bosta objavljena v javnih občilih, zato upam, da boste prišli vsi, ki si to želite. Mi se bomo potrudili, da vam bo ostal dogodek v prijetnem spominu in vas bo obdal z veseljem in ponosom, da ste tudi vi del zgodbe o uspehu.

Jožef JURICH,
ravnatelj

LOKALNE MINI IN MAKSI ZANIMIVOSTI

Obeležili smo 8. občinski praznik

Občina Rače-Fram je 21. junij, prvi poletni dan, izbrala za svoj praznik. Tako so se tudi letos ob tej priložnosti v času od 15. - 24. junija zvrstile številne in raznolike kulturne, glasbene in zabavne prireditve (bilo jih je blizu 50 in na tem mestu se še enkrat zahvaljujemo prav vsem, ki so k temu kakor koli pripomogli in na prireditvah sodelovali).

• Kratek besedni sprehod po prireditvah

V petek, 15. junija, je bila na sporedu prva prireditev v sklopu letošnjega občinskega praznika, ki se je pričel s hitropoteznim šahovskim turnirjem (organizator: Šahovsko društvo Fram).

Sledila je otvoritev likovne razstave v Beli dvorani, katere organizator je bilo Kulturno društvo Babičina skrinja - klub likovnikov Lenart, ki letos praznujejo peto obletnico aktivnega likovnega delovanja in ustvarjanja.

Tudi učenci in učitelji OŠ Fram so v prostorih šole pripravili zanimivo zaključno prireditev.

Za lep konec prvega prireditveno obarvanega dne pa so poskrbeli zvesti člani Kulturnega društva Rače, ki so tradicionalno, že 34. glasbeno prireditev "Rače pojejo", organizirali na grajskem dvorišču v Račah. K sodelovanju so povabili Mešani pevski zbor Društva upokojencev iz Komende, Mešani pevski zbor KUD dr. Pavel Turner iz Frama, ljudski pevki Društva invalidov Kidričevo, Mešani pevski zbor KKID sv. Jožefa delavca Rače ter ljudske pevke "Klasje" in "Taščice", oboje iz Rač.

V soboto, 16. junija 2007, je v Račah potekalo ribiško tekmovanje, v Framu pa mladinsko šahovsko prvenstvo, oboje za pokal občine Rače-Fram.

Društvo upokojencev Fram je v svojem kraju organiziralo turnir v ruskem kegljanju.

Nogometni klub Rače je na tovrstnem igrišču v Račah organiziral nogometni turnir za "cicibane" U8+U10.

Odbojcarska sekcija DTV Partizan Fram je pripravila in izvedla tradicionalni Lukov memorialni turnir v odbojki na mivki.

V telovadnici OŠ Fram se je odvijala košarkarska tekma med KK Rače in GOOD GUYS, v organizaciji košarkarske sekcije Športnega društva Rače.

V popoldanskih urah je na igrišču kmetije Klauž na Požegu potekal odbojcarski turnir na travi. Sodelovale so ekipe iz Slivnice, Rogoze in seveda domačini (v vrsti slednjih smo dobili priložnost tudi občinski delavci). Prireditev je bila popestrjena s kulinaricnimi dosežki spretnih rok domačink.

Lovska družina Fram je ob pomembnem jubileju društva - 60. obletnici obstoja in delovanja - pripravila proslavo.

Športno društvo Aerobic je na nogometnem igrišču v Račah organiziralo preizkus hoje na 2 km.

V prostorih gradu Rače si je bilo mogoče ogledati zanimivo ter poučno razstavo lovskih trofej in eksponatov, za kar gre zahvala lovskima družinama iz Rač in Frama.

V kino dvorani Rače so uživali otroci; zanje je bil namreč predvajan sinhroniziran otroški film Ledena doba 2.

V nedeljo, 17. junija, so Rekreativsko društvo Brezula, Občina Rače-Fram in Društvo za proučevanje ptic in varstvo narave organizirali pohod po krajinskem parku ter voden ogled botaničnega vrta TAL 2000.

V kino dvorani so se predstavili gojenci plesno glasbene delavnice ŠA-LA-LA in prisotnim dokazali, da je za njimi še eno plodno in delovno leto, v katerem so se naučili marsikaj novega.

V torek, 19. junija, je bilo živahno v Vrtni ul. 6, pri Egonu Plevniku, kjer je bila razstava malih živali.

V vaškem domu na Požegu so se pomerili šahisti. Najboljši trije udeleženci šahovskega turnirja so prejeli pokale.

Na grajskem dvorišču v Račah so si občani lahko ogledali ameriško komedijo "Ohcet bo... in pika".

V sredo, 20. junija, je na grajskem dvorišču v Račah potekala osrednja proslava z nagovorom župana in podelitvijo priznanj (v nadaljevanju tej prireditvi namenjamo poseben, nekoliko daljši zapis).

V četrtek, 21. junija, je za nekaj adrenalina in zabave poskrbela strelska tekma na strelišču LD Rače, kjer se je v streljanju na glinaste golobe pomeril tudi naš župan. V strelskem "boju" z županskimi kolegi iz sosednjih občin se je izkazal za najboljšega.

V kino dvorani gradu Rače smo si lahko ogledali gledališko predstavo v izvedbi KUD Ivan Lončarič iz Trniča.

V petek, 22. junija, je bila v Beli dvorani gradu Rače kulturna prireditev, na kateri se je na vščen in izviren način predstavilo Kulturno-umetniško društvo dr. Pavel Turner Fram.

Prireditve v soboto, 23. junija, so se pričele z merjenjem sladkorja, holesterola in pritiska v krvi. Ta preventivna zdravstvena akcija, v sklopu katere je bil mogoč tudi razgovor z zdravnikom, je bila realizirana po zaslugi RK Rače, ki se njene organizacije loteva že tradicionalno.

Članice ročnodelskega krožka "Metulj" Rače so znova dokazale, kaj zmorejo gibčni, umetniško navdihnjeni prsti pridnih rok, izpod katerih so tudi letos nastali čudoviti izdelki.

Teniški turnir (naključno izbranih) dvojic, ki je v organizaciji in izvedbi teniške sekcije DTV Partizan Fram potekal na teniškem igrišču v Framu, je poskrbel za nekaj dobrodošle napetosti in prisotne držal v pričakovanju vse do konca, ko so si poraženci in zmagovalci prijateljsko segli v roke in si napovedali revanš, če ne prej, pa prihodnje leto.

Podobno napeto je bilo tudi na igrišču na mivki v Framu, kjer so se na odprtem prvenstvu občine Rače-Fram v odbojki za registrirane igralce pomerili tisti, ki imajo odbojko "v malem prstu". Člani odbojcarske sekcije DTV Partizan Fram so znova dokazali, da niso od muh.

To je bil tudi dan, ko je vrata obiskovalcem odprla etnološka zbirka v gradu Rače. Nevenka Gril Hameršak in Miran Gril

sta vse, ki jih to področje zanima, popeljala po zanimivi dediščini, ki jo je zapustil njun pokojni oče Anton Gril - strasten, nadvse uspešen dolgoletni zbiratelj starin, po zaslugi katerega je bil za časa njegovega življenja obisk etnološke zbirke za slehernega obiskovalca vedno znova nepozaben izlet v bližnjo in daljno preteklost ter dogodek, ki se ga pomni.

Zaradi slabega vremena je na žalost odpadel nogometni memorialni turnir Slavka Novaka, ki ga je načrtovalo Prostovoljno gasilsko društvo Podova, nogometna tekma pa bi bila odigrana v športno-rekreacijskem centru Brezula.

Nič pa ni moglo zmotiti srečanja ribičinj in ribičev ter športnega ribolova v mešanih parih za pokal "ona-on". Ribiška družina Rače je znova poskrbela za pravo ribolovno atrakcijo, ki se je končala pri njihovem ribiškem domu, kajpak z vilicami in noži ali pa z žlicami v rokah, na koncu pa s polnimi želodci ribjih in drugih dobrot, ki so seveda tudi tam plavale.

Čeprav je za en samcat dan brez dvoma že doslej naštetu dovolj, je potrebno poročati še o štirih prireditvah, ki so popestrile sobotno praznično dogajanje. Tako so takoj po kosilu izpred gradu Rače startali upokojenci iz Rač in Frama, ki so se s kolesi podali na potep in druženje po bližnji okolici. Kolesarski trim v organizaciji kolesarske sekcije Društva upokojencev Rače je sicer prireditev, ki je vsakoletno prednostno uvrščena na urnik njihovih priljubljenih društvenih dogajanj.

V spomin na mnogo prezgodaj umrlega nogometnega prijatelja Štefana Pliberška ml. je Nogometni klub Partizan Fram letos že četrty zapovrstjo organiziral in izvedel Štefov memorial. Letos so na njem sodelovale ekipe NK Olimpija iz Ljubljane, hrvaški NK Krnica, NK Nomea ter domačini iz NK Partizan Fram.

Veselo je bilo tudi pri domu krajanov v Morju, kjer so prebivalci tega simpatičnega podpohorskega zaselka, po zaslugi organizatorjev - zanesenjakov iz Društva krajanov Morje, s proslavo in kulturnim programom obeležili 480. letnico prve omembe vasi Morje.

Ko se je dolg dan že nagibal k večeru, so poslušalce z letnim koncertom "Moj očka so mi rekli" razveselili člani vokalne skupine Fantje sv. Ane, ki so skupaj s KD Framski zven in gosti poskrbeli za lep kulturni dogodek.

Le še "popis" za 24. junij naredimo in je prazničnega dogajanja v sklopu letošnjega 8. občinskega praznika konec.

Nedelja se je torej začela že zgodaj, saj so udeleženci 6. tradicionalnega pohoda od Gorice do Planice na pešpot od enega do drugega konca naše občine (iz nižinske Sp. Gorice proti višinski Planici) krenili že ob 7. uri zjutraj. Pohod, ki po izkušnjah iz prejšnjih let v povprečju traja okoli 4 ure in je primeren za ljudi vseh starostnih skupin, je znova našel goreče simpatizerje, zato ga Planinsko društvo Fram, ki ga je "zakrivilo", ne namerava opustiti.

Znova je bila odprta razstava ročnodelskih izdelkov ročnodelskega krožka "Metuljček" iz Rač.

Praznična dogajanja so se zaključila v športnem duhu: od 9. ure naprej so na odbojškarskem igrišču na mivki v Račah v organizaciji Športnega društva Rače potekale igre mešanih ekip 3:3 za rekreativce, sočasno pa je Športno društvo Raček na pomožnem nogometnem igrišču v Račah izvedlo turnir v malem nogometu za rekreativce.

Pestra ponudba, kajne? Ste jo dobro izkoristili?

(Predstavniki nekaterih društev so o "svojih" prireditvah v času občinskega praznika pripravili posebne, obsežnejše prispevke, ki jih objavljamo v rubriki "Spoznavamo delo društev" in vas vabimo, da jih preberete - op. ured.)

• Osrednja prireditev in letošnji nagrajenci

Celotno dogajanje v sklopu letošnjega 8. občinskega praznika je doseglo vrhunec na predvečer prazničnega dne, ko je bila 20. julija v imenitnem in prijetnem ambientu grajskega dvorišča v Račah osrednja proslava.

Slavnostni govornik, župan Branko Ledinek, je v nagovoru prisotnim med drugim spregovoril o prehojeni poti občine, o njenih trenutnih aktivnostih ter viziji v bodoče, hkrati pa občanom zaželel prijetno praznovanje.

V kulturnem programu je nastopil mešani pevski zbor KKID sv. Jožefa delavca Rače, pod vodstvom Nevenke Gril Hameršak. Omenjeni zbor letos praznuje 10. obletnico delovanja, za kar mu čestitamo.

Predstavlja sta se tudi obetavna mlada plesalca, nastopili so učenci OŠ Rače. Prireditev je povezovala Metka Pristovnik.

Na osrednji prireditvi so bile podeljene zlate županove petice učencem, ki so vseh devet let osnovnošolskega izobraževanja zaključili z odličnim uspehom, priznanja župana posameznikom za posebne dosežke in dolgo ter požrtvovalno delo na humanitarnem, društvenem ali kakšnem drugem za lokalno skupnost pomembnem področju, ter spominska plaketa za pomemben jubilej ter viden prispevek k večji prepoznavnosti in promociji občine.

Iz rok župana Občine Rače-Fram Branka Ledineka so zlate petice prejeli devetošolci **Urban Belca, Alisa Kovačević, Sanja Gornjec, Primož Lobnik** in **Nola Obersnel** iz OŠ Rače, iz OŠ Fram pa **Rebeka Tramšek, Tina Bencik, Anja Šarič, Matic Ledinek, Jernej Detela, Martina Tepej, Katja Koren** in **Ireneja Podvršnik**.

S priznanjem župana so bili nagrajeni:

- **Jože Adam** za dolgoletno aktivno delo v Lovski družini Rače,
- **Janko Tomažič** za dolgoletno delo v teniški sekciji DTV Partizan Fram,
- **Franc Komar** za dolgoletno aktivno delo v PGD Fram in LD Fram,

- **Marija Zavernik** za aktivno delovanje v SPV in za sodelovanje s krajem in društvi,
- **Anton Trlep** za aktivno delo v Turističnem društvu krajanov Ješenca - Požeg,
- **Julčka Partlič** za aktivno delo v Planinskem društvu Fram n
- **Tilka Kotnik** za dolgoletno aktivno delo v RKS - KO Fram.

Najvišje priznanje, **spominsko plaketo**, so letos prejeli predstavniki **Lovske družine Fram**, ob 60. obletnici kontinuiranega in zglednega dela.

Nagrajencem, ki jih na notranji hrbtni strani Novic predstavljamo tudi v sliki, se zahvaljujemo, jim čestitamo ter jim želimo še mnogo uspehov in veselja v svoji dejavnosti.

*Marjetka SONIČKI in
Simona ANTOLIČ*

Eno takš' o bi rad...

Lončeni bas in rifl, violina in harmonika pa zrela dekleta, ki juckati znajo. To smo delavke OŠ Fram, združene v etno skupino Zala.

Zgodnje poletje smo obeležile s tremi nastopi. 22. junija smo se v Beli dvorani gradu Rače predstavile skupaj z vokalno skupino Virtus in mešanim pevskim zborom dr. Pavla Turnerja. Z občinstvom smo delili celoletno delo in jim popestrili večer - vsem dvanajstim. A slab obisk nam ni vzel dobre volje. Enako dobro kot sicer smo vandrale, prale pleničke in ker je On želel imeti takšno, kot jo ima brat, smo sklenile, da se ne bomo možile, raje vse prodale in se podale ciganskemu življenju naproti. Na koncu smo vsi trije zbori iz srca zapeli tisto, ki je v Framu že skoraj ponarodela - Vsakdo mora imeti prijatelja.

Takoj naslednji večer, natančneje 23.6., smo se pridružile vokalni skupini Fantje sv. Ane, ki nas je povabila v goste. Pestro obarvan večer z zanimivim programom je obiskovalce navdušil, prav tako pa vse nas, saj zadovoljno občinstvo daje motivacijo za naprej.

Turistično društvo Hotinja vas se je letos izkazalo z izjemno prireditvijo "Pod vaško lipo", kamor smo bile povabljene tudi me. Srečalo se nas je kar 17 skupin ljudskih pevcev in godcev od blizu in daleč.

Med nastopi posameznih sestavov nam je čas krajšal duhoviti in iznajdljivi Korl - Samo Tuš, ki je vse povedal in obrnil tako, da je čas še prehitro minil.

Vesele smo, da smo ene izmed tistih, ki jim ni vseeno za ljudsko izročilo naših prednikov. K temu sodi tudi pesem, ki je znala na dolgo in široko pripovedovati o vsakdanu, iz česar še danes razberemo utrip minulega časa, ki je znal biti neusmiljen in trd, a hkrati tako nežen in ljubeč. Čar ljudske pesmi ni prvenstveno v melodiji, temveč v tistem, kar pove; če znamo prisluhniti, seveda.

Naši poletni nastopi

Simona NAPAST

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 9

Kaj prikazuje fotografija?

- a) petelinje pero
- b) pavje pero
- c) pelikanovo pero

Uredništvo

Naše odlične vokalne skupine čakajo novi pomembni dogodki

Tone Žuraj, neumorni umetniški vodja odličnih pevskih sestavov, delujočih v sklopu Kulturnega društva Rače - vokalnih skupin Fantje na vasi, A cappella in Škrjanček, nas je junija seznanil z novimi pomembnimi dogodki, ki se pevcem obetajo proti koncu letošnjega in v začetku prihodnjega leta.

Fantje na vasi

A cappella

Škrjanček • vse foto: Gašper Dajčman

Vokalna skupina A cappella bo v okviru mednarodne dejavnosti Kulturnega društva Rače septembra izvedla koncert na Hvaru.

Člani naštetih vokalnih skupin se bodo od 21. - 23. septembra 2007 predstavili na Festivalu pesmi o vinu v mestu Pésc na Madžarskem. Študij pesmi (tudi skupnih, madžarskih) poteka že nekaj časa, prav tako tehnične priprave.

V novembru letos (točen datum v času priprave tega prispevka še ni bil znan) bodo vse tri skupine pele v Zagrebu, na prireditvi Kluba zagrebških Slovencev "Večer slovenske pesmi". Kot ste lahko prebrali v dnevniku Večer, je letos spomladi v Zagrebu urednica pri Večeru, Melita Forstnerič Hajnšek, izdala knjigo "Zagrebški Slovenci" v hrvaščini, sledila pa ji bo še slovenska izdaja.

V začetku naslednjega leta, natančneje v soboto, 19. januarja 2008, bodo imele vse tri vokalne skupine samostojen koncert v dvorani Union v Mariboru, kjer bodo v slikovni spremljavi predstave tudi kraj Rače in našo občino.

Fantje in dekleta, ki pojejo v ločenih (po spolu) sestavih "Fantje na vasi" in "A cappella", združeni pa se imenujejo "Škrjanček", se vsem ljubiteljem petja zahvaljujejo za njihove obiske koncertov, dolge aplavze ter vso moralno podporo, ki jim poleg prirojene in privzgojene ljubezni do zvočnega esperanta daje dodatno energijo za nadaljnje delo in napredovanje v kakovostnem smislu.

S. A.

Koncert kitaristke Sanje Plohl v Račah

V nekoč imenitni, nato desetletja zapuščeni in zobu časa izpostavljeni, sedaj pa obnovljeni in znova zares prečudoviti kapeli gradu v Račah je Kulturno društvo Rače 30. junija 2007 pripravilo kulturni posladek. V goste je namreč povabilo mlado, 25-letno slovensko kitaristko **Sanjo Plohl**, ki na svojem področju sodi med najuspešnejše glasbene izvajalce.

Kot med drugim izhaja iz koncertnega lista, je Sanja Plohl pri devetih letih pričela s poukom klavirja (S. Kovačič) in pri dvanajstih s poukom kitare (K. Kovič). Po zaključeni Srednji glasbeni šoli v Mariboru iz kitare (prof. S. Lamut) in programu mednarodne mature na mariborski II. gimnaziji je sprva študirala kitaro na ljubljanski akademiji za glasbo (prof. T. Rajterič), nato pa kot štipendistka Ministrstva za kulturo nadaljevala študij na Visoki šoli za glasbo v Rostocku (prof. T. Offermann), kjer je februarja 2006 z odliko diplomirala. Sedaj je študentka magistrskega študija na Kraljevem konservatoriju v Haagu, v razredu prof. Z. Dukiaea. Udeležila se je številnih seminarjev pri vodilnih svetovnih kitaristih (A. Pierri, A. Desiderio, R. Dyens, C. Marchione, P. Steidl, H. Käppel, D. Bogdanovič idr.).

Sanja je osvojila več kot 20 nagrad in štipendij doma in na tujem. Nastopala je na festivalih po Sloveniji in v številnih evropskih državah, v različnih komornih zasedbah ter kot solistka. Krstno je izvedla številna nova dela.

Njen koncert v kapelici gradu Rače je bil za vse prisotne ljubitelje tovrstne glasbe novo nepozabno doživetje.

S. A.

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 10

Kako se imenuje instrument na fotografiji?

a) violončelo b) kontrabas c) kitara

Uredništvo

Glasba blagodejno deluje na vsa čutila in daje barve življenju.

Igre brez meja:

pridite pomagat navijati za naše!

* Kdaj:

V soboto, 15. septembra 2007, od 10. ure dalje.

* Kam?

V Športni park Brezula, kjer bodo članice Kluba tajnic Slovenije in tajnice občinskih uprav tekmoval na Igrah brez meja. Idejni vodja slednjih je GV - Poslovna asistenca (bivša revija Tajnica), zaradi lanskoletne zmage ekipe "Račke" Občinske uprave Občine Rače-Fram pa jih letos organizira in gosti naša občina.

Ja, tako je to! Velikemu, lepemu prehodnemu pokalu, ki ponosno krasi tajništvo naše občine in ga je 23. septembra lani v Zajčji dobravi pri Ljubljani na Igrah brez meja/2006 navdušeno osvojila (in proslavila) ekipa naših vrlih sodelavk v sestavi Marjetka Sonički, Irena Arcet, Suzana Pungartnik, Tanja Kosi in Patricija Thaler, so šteti dnevi.

Naša tajnica Marjetka Sonički, ki je sodelovanje na igrah/2006 "zakrivila", s prisluzenim pokalom, ki ji je nadvse drag in od katerega se tudi po letošnjem tekmovanju ne bi rada poslovila

Bati se je namreč, da bo trdo prigarani svetleči lepoteč po letošnjih igrah odromal drugam, v roke novih zmagovalk. No, saj ne, da bi ga kar mirno spustile, a sreča je lahko tudi opoteča in želja po zmagi bo s strani vseh ekip prav gotovo znova ogromna. Vsega tega se ekipa deklet iz naše občinske uprave (njena natančna sestava je že znana, a zaenkrat za javnost ostaja skrivnost), ki bo seveda skušala čim bolje braniti ne samo pokal, temveč tudi čast naše občine, močno zaveda. In zato njene članice izziv, ki je pred njimi, že zdaj čutijo kot svojevrsten pritisk, ki ga v tej obliki niso vajene.

Da bi bila njihova trema na domačem terenu in pred domačim občinstvom čim manjša, bi jim mi, ki bomo vsekakor močno stiskali pesti zanje, radi pomagali po najboljših močeh.

Za naše sodelavke iz zmagovalne ekipe "Račke" so na lanskoletnih tajniških Igrah brez meja navijali tudi njihovi otroci

Športniki pravijo, da navijanje in moralna podpora vselej pomagata. Zatorej: pridružite se še vi in navijajte skupaj. Zabavno, zanimivo in veselo doživetje se obeta!

S. A.

Z večanjem števila občanov se večajo tudi njihove potrebe in želje

• Interes za priseljevanje v našo občino narašča

V času, odkar smo samostojna občina, je bilo na področju naše lokalne skupnosti marsikaj postorjenega, izgrajenega, urejenega, izboljšanega. Tudi vse to je privabilo, še privablja in bo v naše kraje nedvomno čedalje bolj privabljalo tiste, ki želijo živeti blizu urbanih središč, v našem primeru konkretno blizu mesta Maribor ali Ptuj, a vendar na deželi, bliže naravi, čistejšemu zraku in ob nekoliko mirnejšem življenjskem utripu.

Da bi se k nam priseljevale predvsem mlade družine, ki si jih med novimi občani najbolj želimo, je potrebno zagotoviti vse, kar potrebujejo otroci in njihovi starši. Naš trud vsekakor gre v to smer in najbrž nihče ne more argumentirano trditi, da to - ponekod bolj, drugje nekoliko manj - ni vidno. Posebej lep primer hitrega in vsestranskega razvoja je občinsko središče v Račah, kjer v tem času Sortima d.o.o. gradi oz. končuje še enega v sklopu stanovanjskih objektov - blok med Bencinskim servisom Rače in že obstoječim poslovno stanovanjskim objektom na Ljubljanski ulici.

Nekaj korakov proč, ob Mariborski cesti, nastaja 180 stanovanjskih enot, ki jih gradi Gradbeno podjetje Radlje.

Da postaja gradnja vrstnih hiš pri nas vse bolj popularna, priča tudi nastajajoča stanovanjska soseska pred zaključkom Ceste talcev v Račah, večstanovanjska izgradnja pa se obeta tudi na nekaj drugih lokacijah.

Zato je realno pričakovati, da bo na območju občine Rače-Fram v naslednjem srednjeročnem obdobju, skupaj z individualnimi gradnjami, nastalo okoli 300 novih stanovanjskih enot. Slednje bodo, ko se bodo vanje vselili lastniki, pomenile dodaten in znaten porast prebivalcev med Gorico in Planico.

Vsem, ki morda še kolebate, ali je naša občina primeren kraj za kakovostno bivanje, odgovarjamo: je, brez dvoma! Sicer pa bomo najbolj veseli, če se boste o tem prepričali sami. Dobrodošli!

• Popestritev ponudbe v Račah - sladolednica "Calimero"

Ker je bil dovršen del letošnjega poletja zelo, zelo vroč in soparen, se je mnogim in mnogokrat "zluštalo" tudi osvežitve. Med najbolj priljubljene oblike preganjanja žeje in lajšanja posledic prekomerne temperature nedvomno sodi sladoled. Če pomislimo, da se je v tem času v lokalih zgodil še pogreb pepelnikov, se je nekaterim gotovo zahotelo sladoleda že zgolj zato, da so si nekako zaposlili roke, ki so bile poprej vajene cigaret in smrajenja s škodljivimi substancami pod nosom. Za te in vse ostale se je konec julija pojavila zdravju prijaznejša, za nameček pa še okusnejša rešitev; ob rondoju v Račah, v smeri od gradu proti gasilskemu domu v Račah, namreč stoji t. i. sladolednica, ki se uradno imenuje Priprava in prodaja sladoleda "Calimero", nosilec dejavnosti pa je Memeti Jetmir. Calimero prve štiri delovne dni v tednu

posluje od 10. do 22. ure, v petek, soboto in nedeljo pa nudi okusne kepice sladoleda najrazličnejših barv in okusov še uro dlje.

Ko sva s fotoaparatom prvič obiskala sladolednico, je bila slednja spričo prezgodnje jutranje ure še zaprta, kljub temu pa ni bilo mogoče spregledati, da je lična in prijetno urejena

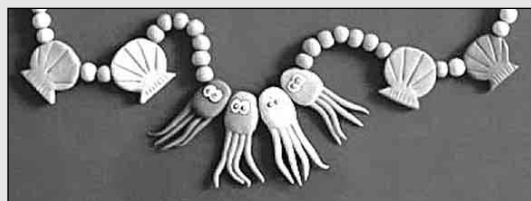
Popoldanska slika je bila precej drugačna: neprenehoma so se izmenjevali novi in novi obrazi, željni sladoleda

V upanju, da bo tudi jesen prijetno topla, lastniku sladolednice želimo veliko dela, oboževalcem sladoleda pa dober tek!

S. A.

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 11

Kako se imenuje prodajalna, kjer je mogoče kupiti (tudi) modni nakit?

- a) loterija b) mesarija c) bižuterija

Uredništvo

Pa pogledjmo še malo med običaje in ljudi po svetu.

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 12

Na posnetku je 10-letna Sajani Shakya. Zanima nas, ali veste oziroma uganete, kakšen naziv ji pripada?

- a) živa boginja Nepala
b) otroška kraljica Tajске
c) mini lepotica Irana

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 13

Nekoliko poševnooko, rdečelično dekletce v na daleč opaznih pisanih oblačilih živahnih barv in vzorcev je po rodu iz:

- a) Turčije b) Japonske c) Peruja

Uredništvo

Človek najbolj obogati, ko se spremeni sam.
Takrat okolica postane znošnejša, ljudje prijaznejši,
misli bistrejše, smeh bolj zdrav in počutje bolj samozavestno.
Želimo vam majhnih sprememb,
ki vas bodo popeljale do velike sreče.

POGOVOR z... Dejanom Vedlinom, članom kulturno umetniške skupine Reporter Milan

Spletna stran Statističnega urada RS je po nekaj klikih postregla s podatkom, da imamo v Sloveniji 7.823 Dejanov, 85 oseb se piše Vedlin. Dejanov Vedlinov je zgolj za vzorec, manj kot 5. Najbrž še kateri izmed njih rad je meso, strastno navija za NK Maribor Pivovarno Laško in je, skratka, od nog do glave zaprisežen Štajerec, vendar... tisti prisrčni, včasih tako izjemno posrečeno 'butnglavski', ganljivo humanitarni, požrtvovalni in še kakšen **Dejan Vedlin**, ki na frekvenci 100,6 Radia City tudi mnogim našim poslušalcem že navsezgodaj zjutraj povzroča smejalne gubice, je samo eden. Eden, edini in neponovljivi. Kot je samo eden in edinstven tudi njegov lik gotovo tudi vsem nam dobro znanega reporterja Milana. Tako pač je. Ne recite, da ne veste, o kom in čem teče beseda. In, saj veste: resnica ni plenica, pa vendar marsikomu smrdi...

- Poleg zadnjega prepoznavnega stavka, ki ga je med drugim mogoče slišati na vaši radijski frekvenci, se nam člani kulturno umetniške skupine Reporter Milan vselej globoko zasmilite še z enim. Zakaj vam "ni lahko"?

Mislim, da že sam pogled na naša atletska izklesana telesa pove vse. Smo namreč večkratni kadetski in dvakratni mladinski prvaki v "kibflajšu"...

- Dejan, praviš, naj te tikam, torej: kile pa niso edino, kar te nekoliko muči. Kaj pa kadilski zakon?

Moram priznati, da sem zdaj že skorajda leto dni na tisti "drugi", zdravi strani in ob tem, da je to ena izmed mojih največjih zmag v življenju, mi daje tudi legitimno pravico, da sem neskončno pameten v debatah na to temo. Le da se je ne poslužujem in prepuščam vsakemu posamezniku možnost, da se odloči. Povem lahko le, da je meni zdaj veliko boljše, da se počutim prerojeno, vsak pa je sam zase dovolj pameten, da se odloči. A žal eni ostanejo hepami, dokler ni prepozno... Priznam, taki se mi niti ne smilijo kaj preveč, ker so si sami krivi. Če bo novi zakon ob dejstvu, da se bo dalo lažje dihati, pripomogel kaj k temu, da bo takih manj, potem super, imam pa občutek, da se bo spet tresla gora in rodila miš.

- Pa obrniva list časa nazaj in pojdiva v leta, ko so pa smrdele tvoje plenice. Kdaj natančno je sploh to bilo?

Hitro po Jezusu... (smeh). Ne, tega je zdaj že skoraj 32 let. Glede na to, da pa sem rojen v Dogošah, moram priznati, da to ni bilo nič proti temu, kako tam zaradi "začasnega" odlagališča smeti smrdi danes. Pravzaprav so dogoški dojenčki danes na veliko boljšem. Zdaj vsi sosedi raje hodijo njihove plenice vohat in vsakič, ko jih napolnijo, veselo ploskajo...

- Kako pa se je znašel Fram na tvojem meniju pri izbiri stalnega bivališča na "stara leta"?

Če bo na stara leta, še ne vem, za zdaj pa je enkratno. Kako? Slučajno. Nikoli si namreč nisem mislil, da bom kdaj tukaj doma. Se spomnim, da sem pred kakimi petimi leti še zafkraval kolega Mirana Tišiča (voditelja Športne scene na Pop tv), kako je lahko iz Frama in da smo mi, ko smo tu igrali fuzbal, vedno zmagali z vsaj tremi goli razlike, zdaj pa pogledj to... Je pa res tudi, da sem zelo velik ljubitelj bučnega olja, malih jelenov, nespluženih strmih cest v zgodnjih zimskih jutrih, Pohorja nasploh, prijaznih prodajalk v trgovini, malega črnega mešančka, ki kraljuje ob šoli, Džemajla Lokmanija, ki pri cerkvi prodaja sezonske plodove narave, prijaznega župnika, ki ga večkrat kot v talarju vidim v kratkih hlačah, ko popravlja ograjo... Pravzaprav je nekako logično, da sem se preselil sem, kajne?

- Te je Gasilsko društvo Fram že kaj povabilo medse, glede na to, da si bil v mladih letih gasilec?

Ne še, še čakam na preliminarne pogovore, ki bi na terciarni ravni lahko prinesli neko likvidnostno neobremenilno obliko sodelovanja! Šalo na stran, nikoli nisem bil bog ve kakšen gasilec. Verjetno zato, ker sem bolj mali... (smeh).

- Sicer pa verjamem, da si kar iznajdljiv, kar si dokazal na veliki preizkušnji kot "celjski klošar" natanko pred letom dni. Bi se še kdaj podal na podobno pot ali bi raje povedal otrokom kaj v stilu "Učite se, da vam ne bo šlo tako slabo kot meni"?

Bistveno pri tej preizkušnji je bilo, da sem skušal dokazati, da obstajajo ljudje, ki so pripravljeni pomagati ne glede na vse. Seveda so se našli taki, ki so rekli, da je to brezveze, da ob taki medijski podpori lahko vsak preživi itd.

Če potegnem črto pod to izkušnjo, lahko rečem le, da je v Sloveniji več ljudi, ki so pripravljeni pomagati, kot tistih, ki se obrnejo v stran, a vsaka neprijazna beseda v taki situaciji grozno boli. Predvsem je pomembno, da se osvobodimo predsodkov, ker, verjemite, nismo vsi najbolj pametni in ne vemo vsega, ne glede na to, kako zelo si to radi dopovedujemo... Otrokom pa v vsakem primeru svetujem, naj se učijo, ker je to zdravo!

Nekoč nisem bil priden...

- Tudi o skupini Invite mi ni (skoraj) nič skrito. Si še njihov član in kako sploh usklajuješ vse "poslužbene" dejavnosti (športni komentator Sportkluba, igralec Klejt Najt Šoua, celo pilot) z delom moderatorja na Radiu City?

Sodelovanje z Boštjanovo (B. Bračič - Invite; op. avt.) skupino je bilo le občasno, kot pomoč na večjih koncertih. Bilo je fino, a ob vseh naštetih aktivnostih enostavno več ni šlo. Sem pač tak tip človeka, ki neprestano potrebuje izzive in določen pritisk, ker pod pritiski funkcioniramo najboljše. To me je naučil Šalca in moram priznati, da drži.

- Dvakrat letno priredite Klejt Najt Šou v dobrodelne namene in izkupiček predstav namenite tistim, ki imajo manj, saj "imaš le tako, da daš, sam tudi več". To misel sem nekje zasledila in mislim, da so bile besede tvoje.

Ne bi rekel, mislim, da so bile te besede izpod peresa Bora Greinerja, ker je vse, kar je pametno, od njega (smeh). Je pa res, da je to eden izmed načinov, kako tudi mi damo nekaj nazaj, da pomagamo po svojih močeh. Samo, da sredstva pridejo točno v roke tistim, ki so jim namenjena, ne pa da jih pol zmanjka na poti tja. To pa res, verjemi, pozorno pazimo.

- Bowling je marsikomu sprostitev po naporni službi, zate pa je tudi 'napad na keglje' dobrodelna akcija. Slišala sem, da si se najbolje odrezal in za nakup didaktičnih pripomočkov za otroke s posebnimi potrebami s 138 priigranimi točkami zbral kar tedanjih 276.000 tolarjev.

To je bila še ena izmed dobrodelnih akcij, tokrat Planeta Tuš, katere smo se udeležili. To, da sem prav jaz zmagal, pa je potrditev reka, da tudi na pasjo rit kdaj posije sonce. Na bowlingu sem namreč bil šele drugič ali tretjič. Moram pa seveda opozoriti na to, da sta bila tako Šalca kot Tine zelo blizu. Mislim, da sem zmagal zgolj za kegelj ali dva...

- Ko slišimo imena "troedine osebe" Dejan Vedlin-Mali Bižl, Matjaž Šalamun-Šalca in Tine Križanič-Lepi Sale, si ne moremo kaj, da ne naredimo miselnega preskoka k Reporterju Milanu. Kako ste se sploh zbrali? Kdo je koga prvi našel? Kako ste si razdelili vloge?

K tej zgodbi, ki je lepa in poučna basen, bi povabil bralke in bralce občinskih Novic, da obiščejo našo spletno stran www.reportermilan.net in jo preberejo. Ob branju se bodo marsičesa naučili, moškim pa svetujemo, da jo berejo na glas, sploh v bližini kakšne godne samice, kajti milozvočno zloženi stavki delujejo zelo stimulatивно...

- Na že prej omenjeni spletni strani lahko izveste veliko zanimivih in aktualnih novic o kulturno-umetniški skupini Reporter Milan, ki je pričela delovati, kako duhovito, 1. aprila 2001 - na dan norcev, torej. A ste si ta datum izbrali namenoma?

Ne. Šalca, ki je naš šef, duhovni vodja in ata, je rekel, da bo takrat prvič. In je bilo.

- Zasledila sem, da vse oddaje nastajajo skorajda v živo, tik pred zdajci. Ali to drži in kako vam uspeva, od kod ideje in kako tako hitro najdete ustrezno krizno situacijo, ki jo je potrebno preresetati in ji dodati humorno noto?

Tisto na začetku drži. Reporter Milan je posnet le 15 minut pred odhodom v eter. Ideje pa še kar bruhajo. V naši državi je pač polno takih dogodkov in ljudi, ki skrbijo, da nam štofa ne zmanjka. Ob tej priložnosti bi se jim še enkrat vsem zahvalil.

- In kako se je med vami znašel četrti norec - škrat Bolfenk? Vemo namreč, da je le-ta pravi spolni iztirjenec, brez osnovne kulture ter pretiran ljubitelj hrane in pijače. Kdo si je po kom jemal vzgled?

Bolfenk je, kot rad Šalca pove, vse, kar smo vsi mi, a si tega ne upamo povedati ali narediti naglas. Zato ga je toliko ljudi vzljubilo in zato ga toliko ljudi sovraži. Je pa skupek vsega družbeno splošno nesprejemljivega v nas. Pa če si nekateri to upajo priznati ali ne.

Med intervjujem

- **Tudi dve "singlici" ste izdali: Pegasto dekle in Štajerska. Kje ste snemali in kolikokrat je bilo potrebno pesmi odpeti?**

Pegasto dekle smo priredili bolj za štos, Štajersko pa zato, ker smo v njej združili dve pesmi, ki nam zelo veliko pomenita. Mislim, da tekst pove vse. Je pa res, da bi bilo vse skupaj bolj klavarno, če nam ne bi priskočila na pomoč Boštjan Bračič in Anita Mlakar. Če ne bi bilo njiju, bi bilo boljše, da bi refrene preskočili... Mislim pa, da smo obe posneli v prvo, tako je vsaj rekel producent, ki pa je potem sumljivo dolgo te vokalne posnetke obdeloval. Verjetno zato, ker imamo vsi tako lepo barvo glasu in se nas ni mogel naposlušati...

- **Škrat Bolfenk bi prav gotovo rekel, da ste tako oralno kot analno priznani. Poleg ustnih pohval boste zapisani tudi v anale slovenskega zabavljaštva s kar nekaj odmevnimi priznanji. In to so...?**

Predvsem stiski rok poslušalcev, pa 25.000 prodanih CD-jev, vse, ki so se kadarkoli ponudile, da se jim podpišemo na prsi in pa seveda naj medijska osebnost Maribora in Viktor za naj radijsko osebnost. Vsa odlikovanja najdete tudi na naši spletni strani.

- **Dva Viktorja v Mariboru pomenita vojno, sploh, če sta na različnih radijskih postajah. Se naelektrenost med Cityjem in Centrom čuti tudi med moderatorji?**

Jaz ne bi temu tako rekel, če pa se kdo tako počuti ali se celo počuti ogroženega, pa je to njegov oziroma njen problem...

- **Sta se pa z Markom Potrčem skupaj spustila po snežnih strminah Pohorja, Marko le v spodnjicah. A si mu napovedal revanš? Kakšen izziv bi ti bil najbolj po meri?**

Marko je eden izmed najbolj pogumnih ljudi, kar jih poznam, seveda tudi odlični radijski in televizijski moderator in dober prijatelj. Človek, ki ob zraku za preživetje potrebuje tudi adrenalin. Jaz sem po drugi strani bolj miren in se držim zase in za svoje kile, tako da mi niti na kraj pameti ne pade, da bi Marka kakor koli izzival. Nekoč si ga je nekdo drznil izzivati, potem pa se je lepo za kazen peljal s kolesom v München, tako da...

- **Citiram del besedila s spletne strani, ki jasno opredeljuje vašo priljubljenost: "Kako priljubljeni je trio, ki na Radiu City pripravlja ne le kulturno oddajo 'Reporter Milan in njegova resnica', ampak idejno in izvedbeno stoji za vsem, kar je na daleč najbolj priljubljenem radiu na Štajerskem smešno, priča dejstvo, da je bilo samo v prvi uri prodanih več kot 500 primerkov. Za primerjavo: v zadnjih 4 letih niti najbolj priljubljeni glasbeniki v Sloveniji niso prodali več kot 50.000 kopij posameznega albuma oziroma več kot 1500 v prvem dnevu. Po več kot 1000 posnetih Reporterjih sta City in Reporter Milan neločljiva fenomena."**

(<http://www.si21.com/news.php?id=46446>).

A ne gredo ob takšni hvali kile kar gor?

Glede na to, kaki smo, nas kar fejest hvalijo... (smeh). No, lepo je take stvari slišati, sploh zato, ker je vse res... (smeh).

- **Biti dobre volje je včasih težko, nasmejati se v službi še težje, najtežje pa je ohraniti dobro voljo široke mariborske množice poslušalcev, ki po tolikih letih še vedno prisega na "toti" City. A ti po vsem tem razdajanju še ostane energija za smeh med domačimi zidovi? Si zasebno tudi tak šaljivec?**

Zasebno je zasebno in bo ostalo zasebno.

Ko počivam, počivam...

- **Skok naprej: piše se leto 2017. Kaj dela Dejan Vedlin & co.?**

Pripravljamo se na nov Klejt Najt Šou, medtem ko nam prsate manikerke urejajo nohte ob bazenu pri naši gromozanski vili, v kateri živimo s svojimi družinami in si sami delamo svoj kiblflajš...

- **Dejan, hvala za tvoj dragoceni čas. Želimo ti veliko moderatorskih uspehov, reporterske sreče in igralskih vzponov.**

Hvala. Sam pa želim, da bi me dame bolj pogosto poslušale naoljene, zgoraj brez...

Pripravila:

Simona NAPAST

Smeh je pol zdravja in nekaj najlepšega v življenju.

V slovo poletju ...

AKTUALNO

Razveseljivo: rodnost v Sloveniji narašča!

Vsi, ki kadarkoli prisluhnete radiu, televiziji in/ali nos radi pomolite v katerega izmed dnevnikov, oziroma v zameno za to morda raje prakticirate surfanje po internetu, gotovo niste preslišali in spregledali podatka državnega statističnega urada, ki daje upanje, da je po letih rodnostne stagnacije v naši državi končno na vrsti novi "baby boom".

Podatki namreč kažejo, da se je v letu 2006 rodilo 18.932 slovenskih otrok, od tega 9.762 dečkov in 9.170 deklic, kar v primerjavi s predhodnim letom pomeni, da se je število živorojenih otrok povečalo za 775 oz. za 4,3 odstotka. Po letu 2003, ko smo v Sloveniji zabeležili najmanj živorojenih otrok doslej, njihovo število postopoma narašča. Na 1000 prebivalcev se je tako v letu 2006 v povprečju rodilo 9,4 otroka (leta 2005 pa 9,1). Najpogostejši imeni sta še vedno Nika in Luka.

Povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka se je ponovno povečala (za 0,2 leta). Na povišanje starosti vpliva odlaganje rojstev na poznejša leta. Žensk, ki so v letu 2006 rodile prvič in so bile mlajše od 25 let, je bilo samo še za slabo četrtno (23,9 odstotka). Tistih, ki so v tem letu rodile prvič in so bile starejše od 35 let, pa je bilo že 6,1 odstotka. Povprečna starost matere ob rojstvu vseh otrok je v 2006 znašala 29,7 leta in je bila za 1,7 leta višja od povprečne starosti matere, ki je rodila prvič.

Delež otrok, rojenih materam, ki niso poročene, se še naprej povečuje. Leta 2006 je znašal 47,2 odstotka. V primerjavi z letom poprej se je lani povečal za 0,5 odstotka. Še sredi sedemdesetih let je bilo v Sloveniji zunaj zakonske zveze rojenih 10 odstotkov otrok, leta 1987 več kot 20 odstotkov, leta 2002 pa že več kot 40 odstotkov.

V letu 2006 je bilo med novorojenimi otroki pol (49,6 %) prvorojencev, več kot tretjino (35,8 %) pa drugorojencev. Tako razmerje je značilno tudi za zadnjih 8 let in tudi delež tretjerojencev ali otrok višjega reda se bistveno ne spreminja. Kar 85,5 % vseh otrok, rojenih v letu 2006, je bilo prvo- ali drugorojenih, pred petdesetimi leti pa je bilo takih le dve tretjini.

Se kaj raznežite, se vam kaj stoji ob pogledu na te "štručke"?

Že osmo leto, od leta 1999, sta Nika in Luka najbolj priljubljeni imeni za novorojene otroke. Ime Luka je v letu 2006 dobilo 400 (4,1 odstotka) fantkov, ime Nika pa je zaznamovalo 288 (3,1 %) deklic. Med fantovskimi imeni se med najpogostejših pet uvrščajo še Jan, Nejc, Nik, Žan, med dekliškimi pa Eva, Lana, Sara in Lara.

Med dvajsetimi najpogostejšimi imeni sta se letos med fantovskimi imeni pojavila Mark in Maj, med dekliškimi pa Neja in Julija. Julija je poleg Gašperja edino ime, ki je imelo več kot pet črk. Sicer se trend kratkih, tri- in štiričrkovnih imen nadaljuje. Trem odstotkom otrok, tako kot lani, so starši določili dve imeni; največ deklic med temi otroki je dobilo ime Ana Marija (13), največ fantkov pa Žan Luka (10). Osem odstotkov otrok je dobilo ime, ki se med otroki, rojenimi v 2006, pojavi samo enkrat.

Največ novorojenčkov je bilo lani rojenih v oktobru, kar 1738. Veliko otrok je bilo rojenih tudi v avgustu (1725), le 17 manj pa v juliju. Med otroki, rojenimi v letu 2006, jih bo kar 75 praznovalo svoj rojstni dan 9. oktobra in prav toliko 14. septembra. Med vsemi prebivalci Slovenije ima najmanj oseb rojstni dan na zadnji dan v letu; med tistimi, ki so se rodili v letu 2006, je takih 48. Najmanj otrok (23) se je lansko leto rodilo 19. novembra. Kot zanimivost pa morda še podatke, da bo 55 otrok svoj rojstni dan slavilo hkrati kot njihove matere.

(Vir: internet)

Pripravila: Simona ANTOLIČ

NAŠE ZDRAVJE

Z jesenskimi plodovi narave do zalog zdravja za zimske dni

"Jabolka, hruške, grozdje in mandarine niso samo bogati z vitamini, ampak tudi z minerali in vlakninami, ki ščitijo organizem pred boleznimi. Zato si čim večkrat privoščite te jesenske plodove in svoje telo kar najbolje pripravite na zimo," svetujejo strokovnjaki.

Da sta sadje in zelenjava zdrava, vemo vsi, znanstveniki pa so dokazali tudi, da nekatere vrste sadja in zelenjave preprečujejo posamezne bolezni. Zato vam v nadaljevanju ponujamo še nekaj nasvetov, kako lahko podaljšate svoje življenje na naraven način in ohranite zdravje s pomočjo teh dveh koristnih skupin živil.

Kateri so nepogrešljivi jesenski plodovi in kaj je dobro vedeti o njih?

Sadje naj bo sestavni del vsakega jedilnika, saj so njegove sestavine zelo pomembne za zdravje. Dobro je uživati sezonsko sadje, ki je najboljše takrat, ko raste v naravi. Poglejmo, kateri so najboljši sadeži jeseni.

• Jabolko

Poleg vitaminov C, A, B1 in B2 vsebuje tudi železo, kalcij in kalij, nekatere organske kisline in veliko vlaknin. Vsebuje tudi fruktozni sladkor. Največ vitaminov je v olupku, zato jejte cela in ne olupljena jabolka. S kuhanjem se izgubi velik del vitaminov, še več pa s pečenjem, zato je najboljšje uživati sveža jabolka. Vitamini v jabolku ščitijo oči, nohte in lase, vlaknine pa upočasnijo absorpcijo sladkorja in maščob v krvi. Zato lahko jabolko zniža

raven holesterola v krvi in uravnava krvni tlak. Minerali, kot so cink, magnezij, fluor, jod in selen, blagodejno delujejo na celični metabolizem, veliko vode in kalija pa deluje predvsem diuretično.

Nekaj nasvetov

- Kuhano jabolko deluje pomirjujoče in osvežujoče na črevesje in uravnava prebavo.
- Grizenje jabolka masira dlesni in ščiti zobe pred kariesom.
- Jabolko je dobro tudi za kožo. Če si iz njega naredite masko, bo koža po njeni uporabi napeta in sveža.
- Po mišičnem naporu vas bo osvežilo sveže jabolko, saj je bogato s kalijem, ki je potreben za brezhibno delovanje srca in prenos živčnih in mišičnih dražljajev.
- Jabolka lahko jedo tudi diabetiki, saj vsebujejo veliko fruktoze in manj glukoze.

• Grozdje

Sodi med najbolj sladko sadje, zato je tudi precej kalorično. Vsebuje sladkorje, ki se hitro absorbirajo v kri, zato povečajo količino sladkorja v krvi. Vsebuje tudi veliko kalija in kalcija, ki skrbita za močne mišice in kosti. Vitaminov je manj, največ vitamina B6, ki je primeren na primer za ženske, ki jemljejo kontracepcijske tablete. Vitamin A je v grozdju v obliki betakarotena, nekaj pa je tudi vitamina C, ki zagotavlja dobro cirkulacijo in deluje antioksidativno ter tako varuje telo pred prostimi radikali. Črno grozdje vsebuje tudi polifenole, ki ščitijo krvne žile.

Nekaj nasvetov

- Zrelo grozdje med obrokom lahko pomaga osebam, ki jih muči zaprtje. Grozdje namreč vsebuje celulozo in pektin (dve vrsti vlaknin), poleg tega pa tudi vinsko kislino, ki uravnava črevesne funkcije.
- Za vračanje moči po bolezni kitajska medicina priporoča mešanico nasekljanih grozdnih jagod in riževega vina.
- Blagodejno delovanje grozdja boste najbolj izkoristili, če ga boste jedli zjutraj, na tešče.

• Mandarina

Mandarina je pravi vrelec naravnih antioksidantov: vitamina C, betakarotena, limonena in vitamina E. Njihova mešanica okrepi zaščitno delovanje proti

prostim radikalom, vitamin C pa je pomemben za vračanje naravne obrambe pred virusi in bakterijami. Zelo je pomemben tudi zato, ker sodeluje pri procesu odlaganja kalcija in fosforja v kosti in zobe. Zato je mandarina izvrstna za otroke, ki rastejo, in za športnike.

Nekaj nasvetov

- Mandarina lahko pomaga pri nespečnosti, saj vsebuje brom in ima zato pomirjujoče delovanje na živčni sistem.
- Bolj kot drugi agrumi je bogata s sladkorji, zato naj bodo diabetiki pri njenem uživanju zmerni.
- Jesti jo moramo na koncu obroka, saj vitamin C izboljšuje absorpcijo železa iz hrane.
- Veliko kalija in malo natrija pomeni, da je mandarina izvrstna za bolnike, ki morajo paziti na količino soli v prehrani. Če jo jeste pred obrokom, bo povečala tek in izločanje želodčnih sokov.

• Pomaranča

Vsebuje veliko vode, malo sladkorjev in veliko organskih kislin, kar 13 mineralov in vitamine C in A. Z njo si lahko izvrstno pogasimo žejo, ščiti pa nas tudi pred prehladom in pospeši zdravljenje. Pomaranča je bogata s kalijem, mineralom, ki deluje na mišično aktivnost, vsebuje pa tudi vlakna, ki so pomembna za pravilno delovanje črevesja.

Nekaj nasvetov

- Sveži sok iz pomaranče ima isto količino vitaminov in mineralov kot cel plod. Vitamin C ostane v soku nespremenjen 24 ur, zato si ga lahko pripravite vnaprej. Marmelada iz pomaranče je blagodejna za krhke kapilare in razširjene vene.
- Pomaranča v kombinaciji z mlekom olajša prebavo, saj kislina iz nje izboljša razgradnjo mleka, s tem pa tudi njegovo pravilno prebavljanje.

• Hruška

V hruški je največ vitamina C, manj pa vitaminov skupine B in vitamina A. Hruške uravnavajo ravnovesje med kislim in bazičnim v organizmu, saj vsebujejo alkalične soli, kisline in različne minerale, na primer fosfor, kalcij in magnezij. Pomagajo ohranjati zdrave stene krvnih žil in tako preprečujejo srčnožilne bolezni. Normalizirajo tudi delovanje črevesja, zato jih priporočajo za spodbujanje prebave.

Nekaj nasvetov

- Hruška je idealna za malico, saj je lahko prebavljiva in okusna, vendar morajo osebe z občutljivim želodcem izbirati samo povsem zrele hruške.
- Hruške v kombinaciji z ovčjim sirom so lahko izvrsten obrok, hranljiv in lahko prebavljiv, saj se sladkorji iz hrušk izvrstno dopolnjujejo z beljakovinami iz sira.

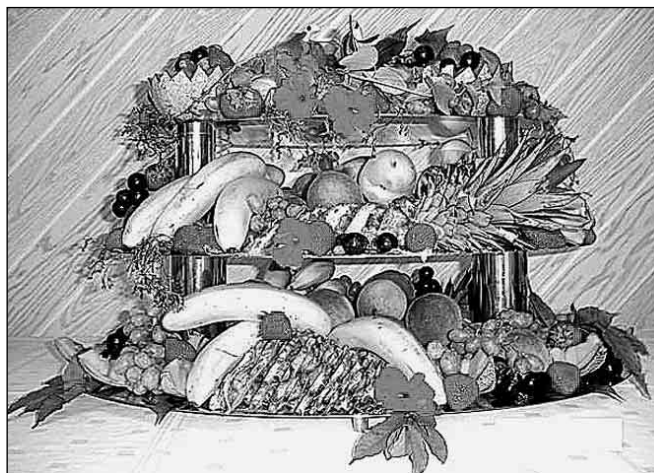
Sadje in zelenjava boljša od zdravil

Več raziskav je dokazalo, da ljudje, ki uživajo veliko oranžnega sadja in zelenjave, manjkrat zbolijo za rakom. To še posebej velja za kadilce, saj oranžno sadje in zelenjava vsebujeta veliko beta karotena, ki preprečuje tudi bolezni srca in ožilja. Najboljše so melone, kaki, pomaranče in mandarine, od zelenjave pa oranžna paprika.

Paradižnik med drugim vsebuje karoten, ki dobro vpliva na kri. Uživanje paradižnika pa zmanjšuje tudi možnost za raka na prostati ali na debelem črevesu. Uživate ga predvsem svežega.

V neko raziskavo so vključili 12 vrst sadja in ugotovili, da imajo med vsemi vrstami jagode največ vitamina C in E, poleg tega pa vsebujejo tudi karoten in druge antioksidante, ki preprečujejo veliko različnih bolezni.

Najboljše je sveže sadje, saj so ameriške raziskave pokazale, da so ljudje, ki so sveže sadje jedli vsak dan, imeli 24 % manj možnosti za srčni infarkt, 32 % manj možnosti, da bi jih doletela možganska kap in 21 % manjšo možnost, da bi umrli za kako drugo boleznijo srca in ožilja.

Med suhim sadjem so najboljše rozine, ki pospešujejo prebavo in kar za polovico skrajšajo čas, ko hrana potuje po prebavnem traktu. Podoben učinek ima tudi grozdje, vendar ga moramo za isti učinek pojesti veliko več.

Sadni sokovi vsebujejo karbohidrate in naravni ali dodani vitamin C. Imajo pa malo proteinov in mikro hranilnih snovi, ki jih otroci potrebujejo za razvoj. Vsebujejo tudi manj kalorij kot mleko, zato ne dovolite, da bi vaš otrok zamenjeval mlečne obroke s sokovi, saj lahko to slabo vpliva na njegovo zdravje.

Nekatere sestavine, ki jih najdemo skoraj v vseh vrstah sadja, zmanjšujejo možnost za bolezni srca in ožilja, saj znižujejo raven holesterola in preprečujejo strjevanje krvi.

Vitamin C je, denimo, nadvse pomemben za sladkorne bolnike, učinkovit pa je tudi v boju proti raku. Nedavne študije v Italiji so dokazale, da so diabetiki, ki so štiri mesece vsak dan jemali po miligram čistega vitamina C, imeli v krvi manj holesterola in sladkorja. Vitamin C lahko pomaga preprečiti raka na ustih, želodcu in prebavilih, saj nevtralizira nekatere škodljive snovi, ki so predvsem v mesu. Vitamin C pomaga vzdrževati tudi zdrav imunski sistem in pomaga pri tvorbi vitamina E, ki je prav tako odličen pri preprečevanju rakavih obolenj, saj sta vitamina C in E ena najboljših naravnih antioksidantov, ki preprečujejo tvorbo prostih radikalov.

Veliko vitamina C vsebujejo kivi, jagode, pomaranče in limone, med zelenjavo pa avokado, por in peteršilj.

Torej: Pojejte čim več obrokov sadja in zelenjave na dan, pri čemer sta priporočljiva in optimalna dva obroka sadja in trije obroki zelenjave. Lahko jeste tudi suho sadje, kompote in kandirano sadje. Po sadnem obroku pa počakajte uro ali dve do obroka, sestavljenega iz drugih živil, saj lahko sicer v želodcu nastane škodljivo vrenje, ki obremeni prebavo.

Zdravo prehrano, dober tek in dobro počutje vam želimo!

Vir: internet

Priprava: Simona ANTOLIČ

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 14

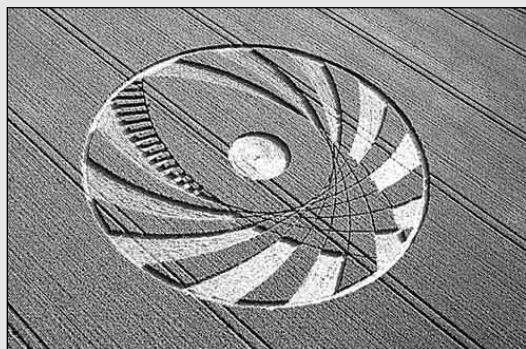

Katera izmed živali na fotografiji je najtežja: a) sova b) som c) veverica

Uredništvo

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 15

Kaj prikazuje fotografija?

- a) enega od t. i. žitnih krogov, ki se občasno pojavljajo na nekaterih mestih sveta in burijo duhove, ob tem pa kljub nekaterim bolj ali manj verjetnim teorijam njihov nastanek do nadaljnjega ostaja nepojasnen;
- b) umetniško pokošeno travo na igrišču, kjer se bodo moštva pomerila v novi ameriški igri z nazivom "go-ball"
- c) vzorec blaga, ki predstavlja modni trend kolekcije tekstila za obdobje jesen-zima 2007.

Uredništvo

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 16

Tudi letošnje iztekajoče se poletje so se v "špici" turistične sezone, predvsem ob koncih tedna, skozi našo državo proti sosednji Hrvaški valile trume vozil.

Kakšno je tedaj stanje na naših cestah in mejnih prehodih?

- a) obupno in živce parajoče
- b) zabavno in prijetno, saj promet teče neovirano in tekoče
- c) brez posebnosti

Uredništvo

NEPREMIČNINSKI KOTIČEK

Postavitve ograje po zunanji meji parcele

Ponovno pozdravljeni!

Že tretjič, odkar obstaja rubrika "Nepremičninski kotiček" v naših Novicah, se bomo dotaknili življenjske situacije. Tokrat bom napisal nekaj o postavitvi ograje, ki je lahko samo simbolična, imamo pa tudi možnosti, da postavimo konkretniji objekt okoli svoje hiše. Pri tem pa lahko naletimo tudi na kakšne nevšečnosti ali ovire, zato se je dobro seznaniti tudi z nekaterimi pogoji, ki jih moramo poznati, preden se lotimo postavitve ograje.

Zakon o graditvi objektov (ZGO-1, Ur.l. RS 102/2004) v 8. členu razdeljuje objekte na zahtevne, manj zahtevne in enostavne.

Podrobneje določa in obravnava te objekte podzakonski akt, po katerem so **ograje** uvrščene med **enostavne pomožne objekte za lastne potrebe**. Enostavni objekti pa so tudi edini objekti, ki se lahko gradijo brez gradbenega dovoljenja in z lokacijsko informacijo, seveda ob določenih pogojih.

Enostavni objekt je lahko grajen brez gradbenega dovoljenja, če ima investitor za zemljišče, na katerem naj bi se takšen objekt zgradil, **lastninsko ali kakšno drugo stvarno oziroma obligacijsko pravico**, ki mu omogoča gradnjo na takšnem zemljišču in če so pri takšnem objektu, glede na vrsto, izpolnjeni naslednji pogoji:

- da so njegova velikost in način gradnje ter rabe v skladu z določbami pravilnika o enostavnih objektih,
- da so pri njegovi gradnji izpolnjene zahteve, ki jih glede načina gradnje in odmika od sosednjih zemljišč določa pravilnik o enostavnih objektih in
- da so pri njegovi gradnji izpolnjeni lokacijski pogoji, ki jih glede oblikovanja in postavitve objektov določa izvedbeni prostorski akt.

Enostavni objekti, ki se jih lahko gradi brez gradbenega dovoljenja, morajo glede načina gradnje in odmika od sosednjih zemljišč izpolnjevati naslednje zahteve:

- zgrajeni so lahko le na zemljišču gradbene parcele, ki pripada stavbi, zgrajeni na podlagi gradbenega dovoljenja;
- na gradbeni parceli se lahko za vsako stanovanje v stavbi zgradi največ po en objekt za lastne potrebe iste vrste;
- zgrajeni so lahko kot posamična gradnja ali tako, da se stikajo oziroma imajo skupne konstrukcijske elemente;
- če so zgrajeni kot posamična gradnja, morajo biti eden od drugega odmaknjeni najmanj 1,5 m, če pa se stikajo oziroma imajo skupne konstrukcijske elemente, njihova skupna površina (v katero pa se ne prišteva površina stavb, zgrajenih na podlagi gradbenega dovoljenja, če so objekti za lastne potrebe prizidani ob njih, npr. v obliki bazena, nadstreška in rezervoarja) ne sme presegati 70 m², razponi njihovih nosilnih delov pa so lahko do 3 m; če razponi nosilnih delov presegajo 3 m, morajo biti sestavljeni iz montažnih elementov, ki so bili dani v promet v skladu s predpisi, ki urejajo gradbene proizvode;

- od meje sosednjih zemljišč morajo biti oddaljeni toliko, kot je to predpisano z izvedbenim prostorskim aktom. Če z izvedbenim prostorskim aktom ni predpisan odmik od meje sosednjih zemljišč, morajo biti od meje sosednjih zemljišč oddaljeni najmanj 1,5 m; če je odmik manjši, je treba pred začetkom gradnje pridobiti pisno soglasje lastnika oziroma lastnikov sosednjih zemljišč;
- ne smejo imeti novih priključkov na objekte gospodarske javne infrastrukture, znotraj gradbene parcele pa so lahko priključeni na obstoječe priključke.

Ograje spadajo med pomožne enostavne objekte. Poznamo jih več vrst:

- **medsosedska ograja** je ograja, namenjena omejevanju dostopa tretjih oseb na gradbeno parcelo oziroma dvorišče in vrt zaradi zagotavljanja zasebnosti, če je njena višina do 1,8 m;
- **varovalna ograja** je ograja, namenjena fizičnemu varovanju industrijskih in poslovnih objektov, avtocest oziroma drugih javnih cest, železnice, letališč, vzletišč in objektov navigacijskih služb zračnega prometa, pristanišč, žižnic, smučišč, ne stanovanjskih stavb in drugih površin, na katerih se opravlja dejavnost, vključno s pašo živine, če je v primeru, ko je zidana, njena višina do 2,2 m, oziroma je v primeru, ko je žična oziroma s kovinskimi stebrički in plastično mrežo ter elastičnim vpetjem, njena višina do 4,5 m;
- **igriščna ograja** je ograja, namenjena razmejitvi športnega ali otroškega igrišča od javne ali druge površine, če je v primeru, ko je zidana, njena višina do 2,2 m, oziroma je v primeru, ko je žična, njena višina do 4,5 m;
- **protihrupna ograja** je ograja, namenjena omejevanju prenašanja hrupa od njegovega izvora v sosesčino, če je montažna;
- **oporni zid** oziroma škarpa je konstrukcija med dvema višinama zemljišča, namenjena za preprečevanje usipanja oziroma drsenja zemlje, če je najvišja točka konstrukcije med spodnjim in zgornjim zemljiščem 1,2 m.

Sajena živa meja oziroma vrsta strnjeno nasajenega grmičevja ali nizkega drevja na meji s sosednjim zemljiščem se - ne glede na to, da je namenjena omejevanju dostopa tretjih oseb na gradbeno parcelo oziroma dvorišče ali vrt zaradi zagotavljanja zasebnosti - **ne šteje za ograjo**.

Ograditev posameznih delov gozda, njive ali druge vrste kmetijskega zemljišča, ki je potrebna zaradi zaščite mladja, pridelka ali živine pred divjadjo za čas uskladitve populacije divjadi z okoljem, zaradi zaščite varstva naravnih vrednot oziroma pomembnih habitatov ogroženih vrst ali zaradi znanstveno-raziskovalnih proučevanj, **se ne šteje za ograjo**.

Zahtevani odmiki od sosednjih zemljišč pri ograjah:

- od meje sosednjih zemljišč morajo biti ograje oddaljene toliko, kot je to predpisano z izvedbenim prostorskim aktom oziroma morajo biti postavljene na mejo, če tako določa izvedbeni prostorski akt; če z izvedbenim prostorskim aktom ni predpisan odmik od meje sosednjih zemljišč, morajo biti od meje sosednjih zemljišč oddaljene **najmanj 0,5 m**; če je odmik manjši, je treba pred začetkom gradnje

pridobiti **pisno soglasje** lastnika oziroma lastnikov
sosednjih zemljišč;

- ob javni cesti njihov zgornji rob ne sme posegati v polje preglednosti, zato se mora pred gradnjo ograje pridobiti soglasje upravljavca javne ceste;
- če je sosednje zemljišče javna cesta, je za postavitve ograje potrebno pridobiti soglasje upravljavca javne ceste.

Pred nameravano gradnjo je potrebno na občinski upravni organ nasloviti vlogo za izdajo **lokacijske informacije**, da se izve tudi za posebnosti, ki jih predpisujejo izvedbeni prostorski akti vsake občine.

Pripravil: David LUKMAN

David Lukman, s.p.

Cesta talcev 42/b

2327 Rače

GSM: +386(0)40 900 113

KOTIČEK ZA KRATKOHLAČNIKE

Dragi otroci!

Za vas smo pripravili pobarvanko.

Vabimo vas, da v roke vzamete barvice ali fluomastre in jo pobarvate v svoje najljubše barve.

Poprosite starše ali babice in dedke, da vaše izdelke pošljejo v naše uredništvo, najkasneje do konca tega meseca (do 30.9.2007).

Uredništvo

SPOZNAVAMO DELO DRUŠTEV

METULJČICA - Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice

Srečanje Metuljčic Slovenije v Račah

Pisala se je sobota, 28. aprila 2007 in naredilo se je krasno, sončno jutro.

Ozelenela narava in cvetoča okolica prečudovitega gradu v Račah sta, odeta v blago božajoče sončne žarke, pričakala in na svojem dvorišču sprejela v objem Metuljčice. Te so, povezane v Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice (s sedežem v Ljubljani), prišle iz vse Slovenije, organiziranje tokratnega srečanja pa je bilo zaupano članicam skupine za samopomoč štajerske regije.

Čeprav datum prireditve pove, da je bila tik pred prvomajskimi prazniki, ko mnogi tople in proste dni izkoristijo za prvi resnejši letni oddih, se je v Račah zbralo trideset Metuljčic in gostov, ki smo jih povabili v naš krog.

Ob tem najprej izrekamo zahvalo županu Branku Ledineku in vsem zaposlenim v občinski upravi Občine Rače-Fram. V nepozabnem spominu nam ostajata njihova prijaznost in ustrežljivost, iskreno zahvalo pa izrekamo tudi za donatorsko pomoč. Gostovanje v občini Rače-Fram, združeno z ogledom gradu Rače, je bilo res dogodek, ki bi ga bilo škoda zamuditi.

Hvala menzi Grad ter gostoljubni Tereziji Planinšek in njeni družini za prijazen sprejem, druženje v prekrasnem ambientu in čudovito kosilo.

Zahvala gre tudi cenjenim gostom, ki so nas seznanili z našimi pravicami in s tem pokazali, da se zavedajo našega obstoja ter zdravstvenih in s tem povezanih ostalih težav. Srčna zahvala je namenjena tudi varuhinji bolnikovih pravic na tem območju, Magdi Žezlina.

Za poučno in zanimivo predavanje o naših boleznih ter prehranskih dopolnilih se zahvaljujemo podjetju Cali Vita, Herti Kosmina in dr. Strletu iz Slovenj Gradca, ki so nam na koncu z odgovori na naša vprašanja približali stanje, v katerem smo se znašli, hkrati pa razblinili tudi nekaj dvomov in strahov.

Za prikaz joge in vaj, posebno primernih za "ščitničarje", se zahvaljujemo Miri Bernard iz Rač.

Zahvalo dolgujemo tudi našim donatorjem: za darovano pecivo smo hvaležni pekarni Delakorda, čudovite šopke, s katerimi smo izrazili hvaležnost našim gostom, pa sta prispevali cvetličarni Halida in Valerija.

Kot vodja skupine naj se za nesebično pomoč iz srca zahvalim vsem čudovitim članicam, predvsem pa Nataši Žižek-Šošarič (za vsestransko pomoč in izvedbo zanimive razstave "Metuljčica"), Sonji Olup, njeni hčerki in izždu (organiziranje ogleda gradu, vodenje po njem in ogled etnološke zbirke). Vsem Metuljčicam se zahvaljujem za odlično odigrano promocijsko vlogo (objave srečanja v medijih in drugje), za vso podporo in izkazano zahvalo. Hvala tudi avtobusnemu podjetju Certus-Veolia Maribor in tam zaposlenim (za varno vožnjo naših Metuljčic).

Bilo je čudovito, enkratno in nepozabno doživetje - eno takih, ki bi jih želeli še kdaj ponoviti, saj nam tovrstna srečanja dajejo oporo za nošenje bremen vsakdanjosti in nas združujejo v skalo trdnosti, kljub življenju z boleznijo.

Vsi, ki že stopate ali nam želite stopiti naproti in z nami, pristrčno dobrodošli na spletni strani www.metuljca.si.

Srečno, Rače! Srečno, Metuljčice! Upamo, da se kmalu ponovno snidemo, dotlej pa nas naj povezuje in vodi reklo naše drage voditeljice Nevenke Kogoj: "Pomagajte širiti srčnost - povej naprej."

Suzana BOGME in Metuljčice Štajerske

LOVSKA DRUŽINA RAČE

Lovci smo znova poskrbeli za družabno in pestro dogajanje

• Lovska razstava v gradu Rače

Lovsko razstavo, ki je potekala v letošnjem juniju, smo lovci lovskih družin Rače in Fram priredili v gradu Rače, v sklopu prireditev ob občinskem prazniku občine Rače - Fram. Dobrih deset dni je bila odprta za ogled in mirne vesti lahko zatrdim, da je bila dobro obiskana, kar tudi ni posebno presenečenje, saj je ponujala veliko zanimivega. Razstavljeni so bili eksponati iz lovišč L.D. Rače in L.D. Fram ter ogromno lovske literature, ki je obiskovalcem omogočala, da bi si lahko na čim bolj slikovit in nazoren način ustvarili lik lovca in njegovo dejansko vlogo v naravi.

Razstava je privabila na ogled ljudi vseh starostnih kategorij. Razveselila je tudi otroke iz otroškega vrtca, ki smo se jih - kot vedno - še posebej razveselili. Njihovo navdušenje nad živalmi je zmeraj tako spontano in iskreno, da globoko v sebi začutiš pravo zadovoljstvo ob misli, da si lovec; ampak ne lovec, ki ubija, temveč lovec, ki te živali ščiti in jim pomaga takrat, ko so pomoči potrebne. S kakšno radostjo so si ogledovali lisice, zajčke, jazbece, gozdne kure, srnjad, kune, divjega prašiča...

Otroci, hvala vam, da ste si s takšnim žarom v očeh ogledali vse, kar smo pripravili. S svojim prihodom ste poplačali naš trud.

Da je bila razstava tako uspešna, tako vzorno pripravljena in očem dopadljiva, gre vsa zahvala velikemu številu ljudi. Tukaj bi želel izpostaviti predvsem starešini obeh lovskih družin, pa gospodarja, na katerega je padel levji delež vseh priprav in del v okviru razstave. Zelo, zelo so se potrudili tudi naslednji lovci: **Davorin Gajser, Albert Pesek in Štefan Ogrizek**. Ob tem lepo, zares lepo prosim tiste drage prijatelje, ki jih ne omenjam posebej, da mi tega ne zamerijo, saj je bilo s strani mnogih vloženega res veliko truda in je bilo s pomočjo obeh lovskih družin opravljeno pomembno in zajetno delo. Še enkrat bi se rad na tem mestu zahvalil vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k temu, da smo dobili pohvalo na račun dobre in slikovite razstave dejavnosti naše "zelene družine".

• Srečanje županov Podravja na strelišču za glinaste golobe v L.D. Rače

Župani Podravja so se v četrtek, 21.6.2007 ob 16. uri, skupaj z lovci Lovske družine Rače pomerili v tekmi streljanja na glinaste golobe. Ker je letošnja bila že tretja zapovrstjo, jo torej že lahko razglasimo za "tradicionalno". Od peterice vabljenih županov so se odzvali trije, ostala dva pa sta se opravičila. Za varnost na strelišču ter za nemoten potek tekmovanja je poskrbel naš strelski referent Samo Lipovec. Med prisotnimi župani so bili **Branko Ledinek** (Občina Rače-Fram), **Janez Ribič** (Občina Duplek) ter **Vili Ducman** (Občina Starše). Od 10 možnih glinastih golobov jih je največ zadel prav Branko Ledinek, domači župan, ki je zmagal s šestimi zadetimi golobi in si 1. mesto pristreljal v samem finišu. Sledil mu je župan Občine Duplek, ki je uspešno zadel trikrat in tako za malo prekosil županskega kolega iz Starš.

Župani so bili izjemno borbeno razpoloženi in - roko na srce - vsi so se odlično odrezali. Pri tem je, kot že navedeno, za posebno prijetno presenečenje poskrbel Branko Ledinek. Ta je za svoj zmagoviti rezultat v trajno last zaslužen prejel pokal Lovske družine Rače.

Posebno kategorijo v strelskem tekmovanju na glinaste golobe predstavljajo starešine lovskih družin. Prvo mesto je osvojil starešina L.D. Cirkovce (g. Male), drugo mesto je pripadlo starešini iz Rač (g. Košir), tretje pa starešini L.D. Pobrežje - Miklavž na Dravskem polju (g. Gselman).

Udeleženci našega tekmovanja pa so bili tudi strelci sosednjih lovskih družin, ki so tekmovali ekipno ter posamično. Med ekipami je bila najuspešnejša L.D. Cirkovce, sledili sta ji L.D. Starše in L.D. Polskava. Med posamezniki se je najbolj izkazal Marjan Lah iz L.D. Cirkovce, neposredno za njim se je uvrstil njegov društveni kolega (g. Tomažič), tretje mesto pa je odšlo v L.D. Starše in sicer po zaslugi Bojana Kirbiša. Zmagovalci so prejeli lepe pokale.

Po uradnem delu tekmovanja se je pričel vesel, družaben del našega druženja. Nazdravili smo zmagovalcem; po tradiciji to počnemo v "velikem slogu šampionov", torej pijemo iz zmagovalčevega pokala, ki ga je letos z žejnimi grli delil prvouvrščeni župan Branko Ledinek.

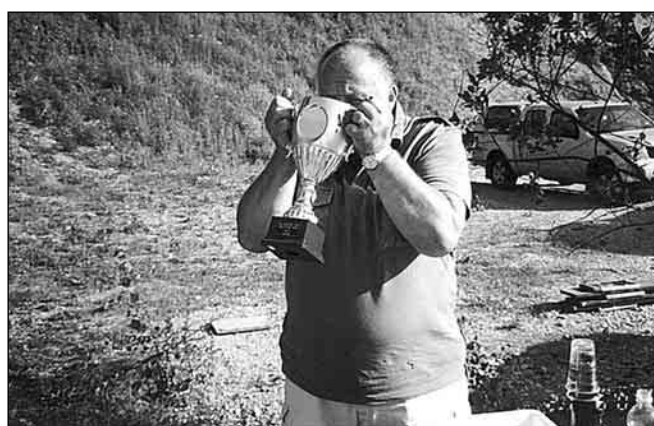
*Vzdušje je bilo res prijetno, pogovor pa pristrčen in sproščen
(na desni strani mize od leve proti desni:*

*župani Vili Ducman (Občina Starše), Branko Ledinek (Občina Rače-Fram)
in Janez Ribič (Občina Duplek),*

*levo Marjetka Sonički (delavka OU Občine Rače-Fram in neutrudna
organizatorica in koordinatorica občinskih prireditev) ter Vlado Predikaka*

Čestitke in predaja pokala veselemu zmagovalcu

Čast pokušine dobre štajerske kapljice iz zmagovalnega pokala našega župana Branka Ledineka je pripadla tudi avtorju tega prispevka

To je bilo veselje! Prav zares - tako iskreno, radoživo, spontano veselje, kot ga je pokazal župan Branko Ledinek, je dandanes že zelo redko. Do tega spoznanja nisem prišel le jaz, temveč so o tem na glas ali malo tiše govorili vsi prisotni.

Tekoči problemi, o katerih smo - poleg zabavnega dela srečanja - seveda povsem resno razpravljali in so pomembni tako za lovce kot tudi za lokalno skupnost, niso delovali več tako nerešljivi in neizvedljivi. Prav nasprotno, nenadoma smo jih videli v popolnoma drugačni, za nas vse prijaznejši podobi.

Še enkrat se je izkazalo, da so tam, kjer je volja, tudi rešitve in zavirljivi rezultati.

Lovci smo obljubili, da takšno srečanje tudi v prihodnjem letu ne bo izostalo, čemur je sledila skorajda neke vrste prisega županov, da se bodo znova z največjim veseljem odzvali našemu povabilu.

Za konec morda ne bo odveč, če poudarim, da je opisana prireditev sodila v sklop prireditev ob občinskem prazniku občine Rače-Fram.

Drago VEŠNER

Nekateri ne živijo, ampak samo preganjajo čas.

RIBIŠKA DRUŽINA RAČE

Ribič, ribič me je ujel...

• 5. mednarodni sejem lovsko-ribiškega turizma v Gornji Radgoni

Predsedstvo RD Rače je 20. aprila letos izvedlo strokovno ekskurzijo, v sklopu katere je obiskalo mednarodni sejem lova-ribolova in ribiškega turizma v Gornji Radgoni. Ta je navedenega dne gostila tudi visoke goste: poleg predsednika Ribiške zveze Slovenije Boruta Jakšeta še ministra Janeza Podobnika in nekaj drugih predstavnikov slovenske vlade.

Strokovna ekskurzija dela članov predsedstva RD Rače in častnega člana društva Antona Medveda

Vidko Vidovič iz RD Rače z visokimi gosti iz Ljubljane

Na sejmu sta naša ribiška kuharja Mirko Majerič in Vidko Vidovič, skupaj s predstavniki RD Maribor, sodelovala v kulinarčnih spretnostih. Za eminentne goste sta pripravila specialiteto ribnika RD Rače - babuško v pivskem testu. Predvidevamo, da je gostom pripravljena specialiteta ugajala, saj so je hitro pospravili s krožnikov.

Po njihovi zaslugi je dišalo in prijalo želodcem; od leve: Marijan Munda (gospodar RD Maribor), Mirko Majerič (gospodar RD Rače) in Miran Mesarec (zadolžen za stike z ribiči RD Maribor)

Ribiči RD Rače smo si ogledali sejemski prostor z razstavo ribiških, lovskih in kinoloških novosti. Pripravljene so bile tudi aktivnosti v naravi, strokovna srečanja, okrogle mize ter družabne prireditve s kulinarčno ponudbo.

Domov smo odšli z novimi znanji in s prijetnimi vtisi.

• Tradicionalno ribiško tekmovanje RD Rače

Dne 23. junija 2007 smo člani RD Rače (v revirju I - veliki ribnik) organizirali vsakoletno ribiško tekmovanje "Ona-on", na katerega se je prijavilo 29 parov.

In katere dvojice so se odrezale najboljše? 1. mesto sta z 12 kg in 440 g ujetih rib zasedla Jože Robnik in njegova žena Darja, sledila sta jima zakonca Franček in Zinka Potisk, katerih ulov je tehtal 11 kg 380 g, na 3. mestu pa sta pristala Branko in Darinka Zver, z 10 kg nalovljenih rib.

Jože Robnik je skupaj z ženo Darjo postal zmagovalec ribiškega tekmovanja "Ona-on"/2007

Ribičem in njihovim soprogram smo podelili praktične nagrade ter jih postregli z ribjimi pleskavicami in odojkom. Srečanje se je zavleklo pozno v noč.

Za odlično izvedbo in več kot izvrstno hrano so v organizacijskem odboru zaslužni vodja srečanja Janko Janežič in njegova spremljevalna ekipa: Ivanka, Alenka, Vitko, Nikola, Srečko, Ivo. Hvala vsem!

V mesecu maju smo v goste za ribnik RD Rače povabili župane Dravskega polja na prijetno druženje s člani predsedstva RD Maribor in RD Rače. Srečanja so se udeležili župani Branko Ledinek, Vili Ducman, Janez Ribič in Jožef Merkuš.

Maj 2007 - srečanje predstavnikov RD Rače in delegacije Ribiške zveze Slovenije; od leve: Silvo Koren - predsednik RD Rače, Vlado Mirt - predsednik športne komisije pri RD Maribor, Marko Koračin - glavni tajnik Ribiške zveze Slovenije ter Borut Jerše - predsednik Ribiške zveze Slovenije

Ob ribniku v Račah so se srečali predstavniki Zveze ribiških družin Maribor, člani RD Rače ter župani občin na Dravskem polju (slednji so na posnetku - od leve: Branko Ledinek, Janez Ribič, Vili Ducman in Jožef Merkuš)

Verjamemo, da je tudi to neformalno druženje županov občin Rače-Fram, Starše, Duplek in Hoče-Slivnica prispevalo kakšno dodatno drobtinico k že sicer dobremu razumevanju vodstev teh lokalnih skupnosti.

Vlado KURBOS,
predsednik Komisije za izobraževalno dejavnost

KUD dr. Pavel Turner Fram

Pevsko-turistični izlet po Primorski

"Vsakdo mora imeti prijatelja..." Ta verz iz prelepe pesmi je postal geslo MePZ dr. Pavla Turnerja iz Frama, saj nas prepevanje in druženje vedno bolj povezuje, naše vezi pa se tkejo v trdno platno. Skratka, kot bi rekli mušketirji: "Vsi za enega, eden za vse!"

16.6.2007 smo se zjutraj odpravili proti morskemu delu Slovenije. Vsi smo bili sicer še malce utrujeni od prejšnjega večera, ko smo sodelovali na prireditvi "Rače pojejo", a nismo se vdali. Ko smo zagledali nežno modrino našega morja, smo se razvedrili, saj je bil pred nami cel dan druženja in petja.

Najprej smo se ustavili v starem Piranu, kjer smo pred Tartinijevim spomenikom zapeli udarno "Dajte, dajte". S primorsko živahno melodijo smo takoj pridobili poslušalce, naš zborovodja Marko Bračič pa nam je še bolj veselo dirigiral.

Sonce se je lesketalo, mogočen kip Tartinija pa je žarel s svojim violinskim lokom v roki, kot bi v mislih poslušal Vražji trilček.

Po kavici smo pot nadaljevali do Portoroža, kjer smo se sprehodili, nekateri namočili v še mrzli vodi, spet tretji počivali v senci.

Kosilo sem izbrala na prijetni kmetiji v osrčju Istre - v Šmarju, v naselju Grintavec. Prijetno druženje pri gospe Grasielli, dobra istrska jedaja in seveda gosti domači refošk so takoj razveselili naša srca. Peli smo in se veselili ob harmoniki. Bila je prava fešta, kot rečejo veseli Primorci.

Na piranskem Tartinijevem trgu

Sledilo je kopanje v Izoli, starem ribiškem mestecu, ki postaja vedno bolj turistično. Zadrževali smo se na plaži blizu Simonovega zaliva, nekateri pa se sprehodili do mestnega jedra na bivšem otoku. Isola namreč pomeni otok, kar je to mesto nekoč tudi bilo. V tistem času je potekal rally starih avtomobilov, tako da smo si lahko napasli oči še ob oldtimerjih, ki so se za svoja leta še nadvse dobro držali.

Pot nazaj je znova minila v petju. Predsednik zbora Ivan Turnšek je zaključil: "Približuje se jesen, z njo pa 1. rojstni dan, ki ga bomo tedaj ustrezno proslavili in zalili! Saj veste: 14.11. je naš ustanovni datum, ki bi ga bilo vredno obeležiti s še kakšnim podobnih izletom." Vsi smo se strinjali, torej še boste slišali in brali o nas.

Ob koncu se naj lepo zahvalim Ljubi Rodošku iz agencije Globus, ki nas je varno vozil, vsem sopevkam in sopevcem ter prijateljem pa pohvala: bili ste prijetni turisti, sem ugotovila kot vaša vodička.

Romana MATÉ

In memoriam - Angelika Satler

"Vsakdo mora imeti prijatelja", ki je zdaj naša pesem, je bila tvoja najljubša. In res si imela veliko prijateljev. Kar trlo se jih je na tvoji zadnji poti. Dolga vrsta ljudi ti je prišla izreči zadnji pozdrav, se ti pokloniti v slovo.

Na svet si privekala 9. maja 1945. Bila si dobra hči, sestra in priljubljena deklica. Imela si marljive roke, dobro dušo, a tvoje življenje ni bilo rožnato.

Že mlada si odšla v Nemčijo s trebuhom za kruhom in ga tudi pridno služila. Največjo srečo v tvojem življenju je predstavljal trenutek, ko si postala mama. Za svojo hčer si skrbela in ji želela več sreče, kot si je bila deležna sama. V Framu si si postavila prijeten dom zase in za hčerko, ki si jo oboževala.

Najino prijateljstvo sega daleč nazaj in takoj se je med nama začutila nevidna vez, ki naju je povezovala vse do tistega krutega, usodnega dne.

Želimo vam prijetno branje!

1996. leta sem postala predsednica KUD v Framu, ti si prevzela mesto blagajnika. Delo si opravljala tako vestno in prizadevno, da si bila vsem v društvu vzor. Poleg blagajniških poslov si vodila kroniko, prodajala koledarje, pripravljala srečelove. Pri vsem si bila predana, požrtvovalna. Bila si človek, ki ljubi pravico, a v duši ostajala nežna in ranljiva.

Vzljubili so te kegljači, saj si pri tem športu dosegala uspeh za uspehom, tvoje srce pri Karitasu pa je bilo široko in naklonjeno tistim, ki potrebujejo pomoč. Tako si obiskovala ostarele na domu in vselej našla način, kako še pomagati. Slikanje na steklo je bila še ena tvojih strasti, ki si jo delila tudi z drugimi, ko si organizirala različne delavnice in tečaje. Pogrešamo tvojo dobroto - prijatelji, sopevci in vaščani.

Spomnim se praznovanja tvoje nedavne 60-letnice. Takrat si našla tudi ljubezen svojega življenja. Še teden dni pred smrtjo si rekla, da si našla pravega človeka, da si srečna...

Ne vem, zakaj je moral 20. julij postati usoden dan za tvojo srečo, zakaj si se odločila obupana končati svoje življenje. Gnal te je notranji glas, kocka je padla, pomagati ti nisem mogla. Nismo mogli.

Draga Angelika, vedno boš ostala v naših srcih, vedno bomo v tvoj spomin prepevali tisto o prijateljstvu, spominjali se te bomo kot dobrega in velikodušnega človeka, žensko, ki je z nami delila izlete, potepanja in vse druge drobne radosti tuzemskega življenja.

Kulturno-umetniškemu društvu dr. Pavla Turnerja si s svojim delovanjem vtisnila neizbrisljiv pečat. Poklanjamo se tvojemu spominu in hvala za vse, kar si nam dala. Upam, da smo ti vsaj delček tudi vrnili.

Romana MATÉ,
predsednica KUD dr. Pavel Turner Fram

KARITAS FRAM

Angela, zbogom!

Naše Angele Satler na naslednji sestanek Župnijske Karitas ne bo več. Njen stol bo ostal prazen, njene zamisli neizrečene. Tudi na praznovanje sv. Ane letos ni prišla, čeprav je vsa pretekla leta v obeležitev tega praznika vložila veliko truda.

Pri vsaki naši aktivnosti smo se lahko obrnili nanjo. S pretanjenim občutkom in z veliko mero pozornosti je obiskovala starejše in bolne na domu. Nikoli ji ni bilo težko razdeliti paketov ob praznikih, vsakemu obiskovanemu človeku je namenila tople besede in prijazno voščilo. Posebej se je izkazala, ko smo v svojo sredino povabili starejše in pripravljali pogostitev zanje. Dejavnost je bila tudi, ko smo izvajali srečelov ali praznovali naš župnijski praznik.

Angela je bila izredno ustvarjalna, spretna, polna idej. Njena zamisel so bili srčki in angelčki iz čebeljega voska, številne voščilnice ob najrazličnejših priložnostih, pa vse fotografije, ki smo jih uokvirjali na delavnici. Poznala je številne tehnike, s katerimi smo krasili sveče, keramiko, slikali na steklo ali pa bogato okrasili adventne venčke. Vse ji je šlo od rok in nikoli ni odnehala prej, preden ni bilo vse postorjeno in pripravljeno, kot si je zamislila.

Zdaj, ko je Angela odšla, smo izgubili vsi: njena družina, mi, člani Karitas, kot tudi drugi krajani Frama. Njenih idej, spretnih in požrtvovalnih iskanj ustreznih materialov za delavnice, prijaznih obiskov na domu in pomoči ne bo več.

Na našem naslednjem srečanju se bomo najprej spomnili naše Angele, zmolili zanjo in v pogovoru obudili spomine na nekaj naših lepih skupnih doživetij. Ko se bomo spopadali z novimi izzivi, ko ne bomo vedeli, kako naj se česa lotimo ali kako naj kaj izvedemo, se bomo vprašali: "Kako pa bi to naredila Angela?" In gotovo nam bo dan odgovor.

Angela, iskrena hvala za vse! Bog ti naj da večni mir in pokoj!

Člani Župnijske Karitas Fram

REKREACIJSKO DRUŠTVO BREZULA

Pohod po krajinskem parku

V okviru občinskega praznika je naše društvo, ob pomoči domače občine, pripravilo pohod po krajinskem parku Rački ribniki - Požeg. Tam smo se zbrali v dveh skupinah. Prva je, pod vodstvom Milana Vogrina, šla po krajši poti ob ribnikih in v botanični vrt Tal. Drugo skupino je vodil Vlado Predikaka, udeleženci pa so šli po daljši poti proti železnici, nato pa ob progi nazaj do ribnikov.

Na začetku poti smo se odžejali z vodo, na tretjini pohoda pa se je že prav prileglo konkretnejše okrepčilo - borovničev, ki sta ga delila Anica in Tone. Konec poti je zaznamoval slasten golaž, s katerim so nas pričakali Slavko, Darinka in Ada. Naša lakota se je v hipu podelila. Tudi pijače ni manjkalo, kar pa bi težko rekli za količino glasbe.

Za dobro voljo je namreč poskrbel ansambel "Enkrat na leto", vendar je bilo glede tega nekaj pripomb, ker je res igral skorajda tako pogosto, kot pove njegovo ime. Kakorkoli že - nasmejali smo se.

Pohoda se je udeležilo proti pričakovanju zelo veliko pohodnikov in dogodek nam bo ostal v lepem spominu.

Marija LEŠNIK

Odpravili smo se na izlet

Misel, da se člani našega društva odpravimo na izlet, je zorela že vse leto, vendar ni bilo pravega pobudnika, ki bi organiziral vse potrebno za to. Po dolgem dogovarjanju in modrovanju smo se le uskladili in določili osnovne smernice. Ko je bil znan datum, smo prosili Matjaža Tomaniča iz domače turistične agencije Pozejdov turizem, da nam pripravi program. Teoretični del smo torej izvedli, praktični pa je sledil 28. julija, ko smo se ob 7. zjutraj odpeljali na izlet. Obetala se nam je dokaj bogata vsebina dne. Najprej nas je pot vodila proti Celju in Šempetru, nato proti jami Pekel. Tam nas je pričakala mlada vodička, ki nas je popeljala v prečudovit podzemni svet kapnikov, vrtač in globeli.

In zakaj pravzaprav jama Pekel? Ljudska pripoved pravi tako: pred jamo so se v potok hodila kopat mlada okoliška dekleta in si veselo prepevala, kar je hudiča, ki je prebival v jami, zelo motilo. Zato je sklenil, da jih ugrabi. Prišel je iz jame in ko je mladenke želel ugrabiti, je na svetlobi okamenel. Zato je nad vhodom v jama skala v podobi hudiča z razprtimi rokami, po kateri je jama Pekel dobila ime.

Po ogledu jame smo se okrepčali z dobro malico in si napolnili baterije za nadaljnjo pot. Sledila je vožnja proti gori Oljki, kjer smo si ogledali čudovito romarsko cerkev. Slednja je posvečena sv. križu in je nekaj posebnega, saj jo krasita kar dva zvonika in prekrasen oltar Kristusove zadnje večerje. Nekaj naših korenjakov se je poskusilo celo v zvonjenju z velikimi zvonovi. Med temi je bila tudi naša najmlajša udeleženka izleta, Nina, kaj pa si je takrat zaželela, pa je samo njena skrivnost.

Pot smo nadaljevali po Zgornje Savinjski dolini. V Nazarjih smo si v grajskih prostorih ogledali gozdarski muzej žagarstva in flosarstva; ti dejavnosti sta bili namreč nekoč glavni vir dohodka v dolini.

Obiskali smo še mogočno cerkev v Novi Štifi in Gornji Grad, kjer so si nekateri privoščili opojno pravo kavico, na katero so dotlej komaj čakali. Tudi tam je sledil ogled cerkve, ki je ena največjih v Sloveniji.

Vse, kar smo videli, nas je navdušilo.

Naslednja postaja našega izleta je bilo Braslovško jezero, kjer smo imeli piknik. Bilo je čudovito, za kar se gre v veliki meri zahvaliti tudi muzikantki Ančki, ki je veselo raztegnila harmoniko, pa tudi jezik je imela tako podmazan, da je z njim močno popestrila že sicer lepo in zanimivo popoldne.

Veseli izletniki

Proti večeru smo se polni prijetnih vtisov vračali proti domu, z željo, da jo prihodnje leto znova mahnemo na kak podoben izlet.

Marija LEŠNIK

DRUŠTVO KRAJANOV MORJE

Prireditev ob 480 - letnici prve omembe Morja

V soboto, 23. junija, pred dnevom državnosti, je Društvo krajanov Morje organiziralo prireditev v spomin na 480. obletnico prve omembe Morja.

Morje na Slovenskem nima soimenjaka. Kraj se omenja prvič leta 1527, ko so oblasti odredile popis zaradi uvedbe glavarine (protiturškega davka na osebe, stare več kot 12 let). V dokumentih framskega gospostva je omenjeno kot Maurbach. Domačini so Morje včasih imenovali Murje. Ljudski izraz murje so na framskem gradu dobro prevedli v Mauerbach. Latinski muri v prvem sklonu množine pomeni zidovje.

Na prireditvi, ki je potekala pred prostori Društva krajanov Morje (slednje deluje že enajsto leto, v njegovem sklopu pa potekajo razne kulturne, športne in družabne dejavnosti), so nastopali učenci OŠ Fram, pevska zbor Obrtnik Slovenska Bistrica - Polskava in Vesele Morčanke, osrednja govornica pa je bila mag. Vlasta Stavbar, ki je v govoru temeljito predstavila in orisala zgodovino Morja.

*V čast obletnici so zadoneli glasovi
MPZ Obrtnik Slovenska Bistrica - Polskava*

Vesele Morčanke

Slavnostna govornica mag. Vlasta Stavbar

Zgodovinar in zaslužni profesor Univerze v Mariboru dr. Jože Koropec je popisal zgodovino Morja v dveh razpravah: Framsko Morje skozi čas (do l. 1800) v časopisu za zgodovino in narodopisje, za zbornik ob 470. letnici kraja pa je pripravil prispevek za obdobje med leti 1800 in 1854. Po njegovi zaslugi ima Morje natančno popisano zlasti starejšo preteklost. Take obravnave si lahko žele ljudje vsakega kraja.

Andreja JURKOVIČ

DRUŠTVO UPKOJENCEV FRAM

Letošnje dosedanje delovanje kegljaške sekcije

V letošnjem letu kegljaška sekcija Društva upokojencev Fram praznuje že osmo obletnico obstoja in delovanja. V tem obdobju deluje sekcija veskozi v dobro upokojencev, društva, krajanov in našega kraja. Razveseljuje tudi dejstvo, da se je neprenehoma širila in povečevala tako število svojih članov kakor tudi zgrajen objekt delovanja. Pritegnila je iz leta v leto več športnikov, vse aktivnejši pa smo bili tudi na najrazličnejših prireditvah, srečanjih ter druženjih.

Danes lahko s ponosom zapišemo, da je naša sekcija ena najbolj obiskanih in najatraktivnejših v DU Fram, naše delovanje pa je znano in prepoznavno v celotnem kraju. V preteklem obdobju je bilo narejenega veliko pomembnega dela, ki je bilo izvedeno s prostovoljno udeležbo požrtvovalnih članov in članic sekcije.

S pomočjo donatorjev smo vse to v nadaljevanju le nadgrajevali in danes ne skrivamo veselja in ponosa ob pogledu na naš objekt, članstvo in uspehe sekcije.

V letu 2007 delujemo v skladu s planom kegljaške sekcije. Moška in ženska ekipa sta sodelovali na medobčinskem tekmovanju v spomladanskem delu, sedaj pa že sodelujemo v jesenskem delu.

DU Fram - ženska kegljaška ekipa

DU Fram - moška kegljaška ekipa

Redno smo se udeleževali turnirjev, pa tudi sami smo zelo uspešno organizirali in izvedli turnir v počastitev občinskega praznika naše občine.

Sodeč po mnenjih udeležencev je šlo za zelo kakovostno prireditev, posebno pa razveseljujeta visoka udeležba (45

ljudi) ter dejstvo, da sta bila med prisotnimi tudi župan Branko Ledinek in predsednik KS Fram Bogdan Veber, z obiskom pa so nas počastili tudi dragi prijatelji - kegljači iz Spodnje Polskave.

Foto utrinek iz Sp. Polskave, 5.8.2007; vsem nam je skupno, da so keglji postali naša priljubljena prostočasna dejavnost

Ob tej priložnosti bi se rad še v pisni obliki najlepše zahvalil vsem udeležencem turnirja za tako lepo izvedeno tekmovanje ter za nadvse prijetno vzdušje in druženje.

Kegljači iz DU Fram obljubljam, da bomo složno in v skladu z zastavljenimi načrti delovali še naprej, pri čemer je naš cilj dokončanje in posodobitev objekta.

Seveda se bomo še naprej udeleževali tekmovanj in turnirjev ter na tak način našim članom na zanimiv in športen način polepšali jesen življenja in vanj vnesli čim več lepih trenutkov v krogu društvenih prijateljev.

V septembru bomo organizirali turnir v okviru krajevnega praznika KS Fram in s tem doprinesli svoj delež k pestrosti tedanjih prireditvenih dogajanj.

Preden zaključim, naj se še na ta način zahvalim našim članicam za dosežene rezultate in osvojene pokale, obenem pa izrekam pohvalo našim moškim članom za vse uspehe in vložen trud.

Vodstvu teniške sekcije Fram se zahvaljujemo za spodbudo, razumevanje in podporo pri delovanju kegljaške sekcije.

Drage upokojenke in upokojenci! V imenu našega članstva in v svojem imenu vas prisrčno vabim, da se nam pridružite!

Štefan PODBOJEC,
vodja kegljaške sekcije

"Skupnost dobrega zakona je v tem,
da si zadovoljen, iskren in
da ne zaideš na stranpoti."

Ne premišluj o tem, česar nimaš.
Premišluj o tem,
kaj lahko storiš s tem,
kar imaš.

DTV Partizan Fram

Teniški turnir teniške sekcije DTV Partizan Fram

V počastitev praznika občine Rače - Fram je teniška sekcija pri DTV Partizan Fram tudi letos izvedla teniški turnir v igri dvojic.

Turnir se je dogajal na vzorno urejenih teniških igriščih v Framu in sicer v nedeljo, 24. junija.

Udeležilo se ga je 18 igralcev vseh starostnih skupin.

Po zagrizenih bojih so si zmagovalne pokale razdelili naslednji igralci:

1. mesto - Urban Šubic,
2. mesto - Jure Viher,
3. mesto - Brane Plečko.

Vsi udeleženci turnirja so bili obdarjeni s spominskimi majicami in so turnir zaključili s piknikom, ob prijetnem druženju.

Odbor teniške sekcije

DRUŠTVO KRAJANOV LOKA PRI FRAMU

Se v Loki kaj dogaja?

Dogaja, dogaja!

23. junija smo krajanji Loke krenili na izlet. Pot nas je vodila na Koroško. Sprejeli in nasmejali so nas koroški splavarji, ki so nas prepričali, da je pri njih res zmeraj "fajn".

Neradi smo zapustili splav, vesele splavarje pa bi najraje povabili kar s seboj, če jih ne bi čakala že naslednja skupina, željna njihove družbe. V uteho smo brž poiskali kmetijo Klančnik, kjer nas je gospodar že pričakoval, z namenom, da nam predstavi razvoj kmetije in načrte za prihodnost. Občudovali smo tudi njihovega muhastega, a nepogrešljivega delavca - robota za moljenje krav. S turističnim vlakcem so nas popeljali na izlet po njihovem živalskem vrtu, med sramežljivimi jeleni in mufloni, do lovske kočice. Občudovali smo njihove trofeje vseh generacij, ulovljene od daljne Kanade do sosednje Madžarske. Ob slikovitem pripovedovanju najstarejšega Klančnikovega gospodarja smo se zlahka vživeli v priprave lova na trofeje, ki jih doživljajo njihovi gostje. Naš Joža še danes žaluje za medvedkom, ki je padel pod streli trofeje želnega lovca. Le kako je mogel storiti kaj takega?

Naslednja postaja je bila pivovarna. Ob obloženih mizi in neomejeni možnosti pokušine piva smo skoraj pozabili na ogled proizvodnje piva.

Da so Korošci pravi gostitelji in da imajo vse pod kontrolo, je dokazalo tudi vreme. Kljub jutranjemu dežju je namreč v času našega obiska na vso moč sijalo sonce.

Zadnja postaja je bilo Ivarčko jezero. Po kosilu so se morali nekateri odpočiti na okoliških klopih, drugi so med klepetom

poskrbeli za jedačo in pijačo, spet tretji smo merili moči v odbojki na mivki. Utrujeni od hrane, smeha in koroških lepot smo pozno večer prispeli domov. Kljub veliki želji, da gremo še k našim sosedom v Morje na veselico, smo neradi priznali, da smo sposobni le še za domačo posteljo.

Na izletu je bilo veselo in nadvse lušno

To pa še ni vse.

Nekaj dni za tem nas je presenetila mladina Loke. Kot vsako leto, so tudi letos organizirali turnir v malem nogometu. Kapo dol! 12 sodelujočih ekip in številni gledalci z vseh vetrov so potrdili, da na mladih svet stoji.

Na "Arehovo nedeljo" smo se odločili, da gremo izpred doma krajanov peš na Areh, kjer so nas pričakali prijatelji z Bukovca, Kalš in Kopivnika. Čeprav vsi niso prišli peš, so nam vsem zadišale dobrote, ki sta jih samo za nas pripravila kuharska mojstra Janko in Branko.

Da občina ni pozabila na svoje obrobje, je dokazala s sanacijo plazu, ki nam je jemal cesto. Dobili smo tudi nov asfaltiran odcep pri naši Zvitorepki, ki je ob njegovi otvoritvi poskrbela za pravo pogostitev izvajalcev ter vseh bližnjih in daljnih prijateljev.

Presenetili so nas tudi delavci, ki so z veliko hitrostjo prihrumeli z ogromnimi stroji, tu pa tam sanirali kakšen del asfalta in z enako hitrostjo tudi izginili. Upamo lahko le, da bo sanacija ceste vzdržala težo potrebnega materiala za vse hitro rastoče novogradnje.

Pa saj imamo skrbnega in dobrega župana, ki kljub naši oddaljenosti in majhnosti ne pozabi na obronke naše občine.

Lidija KNEZ

KO RK Rače

Skrb za zdravje in dobro počutje

Vsako leto se vsa društva trudimo, da s svojim prispevkom popestrimo občinski praznik.

Rdeči križ že tradicionalno organizira merjenje holesterola, sladkorja in pritiska. Zelo se trudimo, da je kakovost storitve na najvišji ravni in k sodelovanju pritegnemo strokovni kader. Meritve opravljajo medicinske sestre, letos se je priključil tudi Bojan Gergi iz Lekarne Rače.

Vrednotenje izvidov in strokovne nasvete opravlja zdravnik. Člani odbora poskrbimo za zajtrk, ki ponazarja zdravo prehrano, in pričaramo prijetno druženje. Letos se je na našo prošnjo za sodelovanje ljubeznivo odzval naš domačin, mladi zdravnik dr. Andrej Bergauer. Vsi smo bili prijetno presenečeni nad njegovo visoko strokovnostjo, vseh pohval vrednim pristopom in človeško toplino. Tudi naši občani so bili zelo očarani nad njim in nekateri so nas spraševali, če je to novi zdravnik in ali je mogoče postati njegov pacient. Kdo bi si mislil, da je med nami zrasel tako imeniten mož, pred katerim je gotovo še velika kariera?! Še tik pred poletom v London je z nami do konca opravil vse delo, za honorar pa je potreboval le preprosto in skromno besedico - hvala.

Tudi vsem ostalim, ki ste pri našem projektu sodelovali, še enkrat velja iskrena zahvala.

Sodelujoča ekipa

Za donacijo se zahvaljujemo tudi KZ Rače in novemu supermarketu Tuš.

Olga BOROVNIK,
predsednica RK Rače

ČEBELARSKO DRUŠTVO RAČE

Dejavni kot čebelice

Dopust se izteka, pričel se je pouk, predavanja, izpiti. Na vrata trka jesen, najbogatejši letni čas, za mnoge tudi najlepši.

Ko so nekateri počivali, so čebelice in čebelarji ter čebelarke pridno delali, saj je poletje njihov najplodnejši čas. Že v maju smo točili prvi med - cvetlični, potem akacijev in kostanjev. Za gozdni in hojev med pa letos slabo kaže, saj ni pravega vremena; lani je bila letina boljša.

Zdaj pač je, kar je, čebele so nahranjene, že delno ozdravljene in se pripravljajo k počitku, ki tudi čebelarjem ne bo škodil.

Čebelarji smo ogorčeni, saj zdaj, ko je zveza registrirala vse čebelnjake, ne bo več subvencij, preti celo obdavčitev čebelnjakov nad 40 panjev. Nekateri že razmišljajo, da ne bodo več čebelarili, saj se ne izplača, ker trgovinska podjetja uvažajo nekvaliteten, cenejši med, država pa bi morala zaščititi domač med oz. subvencionirati predelavo in upoštevati še sekundarni pomen koristnosti čebel (opraševanje, poseljenost podeželja ...).

Vsem pa to vseeno ni vzelo volje in smo še naprej zelo aktivni.

Večina se nas je 17. marca udeležila čebelarskega sejma v Celju. Tam smo imeli vrsto zelo poučnih predavanj, nabavili smo novo literaturo, ki jo bomo v zatišnih zimskih mesecih preštudirali.

13. maja se nas je kar nekaj udeležilo petega čebelarskega praznika, ki je bil letos v Koprju. Zelo zanimiv in prijeten izlet nam bo še dolgo ostal v spominu.

2. junija smo šli člani ČD Rače na poučen izlet na Gorenjsko. Več kot 40 se nas je udeležilo krasno vodenega izleta v čebelarski muzej v Radovljici. Ogledali smo si še Janšev čebelnjak v Breznici, pritegnila nas je multivizija poti kulturne dediščine v čopovi rojstni hiši v Žirovnici. Videli smo tudi plemenilno postajo kranjske čebele, kjer nas je sprejel predsednik ČZ Slovenije, Boštjan Noč.

21. junija smo, v okviru praznika občine Rače-Fram, znova na široko odprli naša vrata. Na t. i. dnevu odprtih vrat pri Herganovih v Podovi se je tudi letos zbralo lepo število občanov. Strokovno predavanje je tokrat vodil predsednik ČZDM, Vlado Pušnik. Predaval je o propolisu. Vsi navzoči so dobili brošure o medu in izdelkih iz medu. Po pestrem kulturnem programu je sledila pogostitev z odličnim bogračem, ki ga je skuhal naš novi član, Bojan Bodljaj. Tudi ostalih dobrot, ki so jih pripravile stalne in zveste čebelarke, ni manjkalo. Ob dobri pijači se je pelo, pilo in plesalo, seveda ob "Čebelarju".

Za osvežitev dogajanja je najbolje, da si skupaj ogledamo foto utrinka z dneva odprtih vrat:

Vlado Pušnik predava o propolisu

Kvartet "Čebelarji" se hladi v senci

Iste dne smo gostili tudi učence in učitelje obeh 3. razredov OŠ Rače. Skrivnosti čebelarstva so jim razložili Ana Purkart, Stanko Cvetko in Franc Hergan. Otroci so se posladkali z medom, pecivom, sokom, ob tem pa so občudovali cvetlične aranžmaje Vrtnarstva Marin.

Veseli smo bili obiska učencev 3. razredov OŠ Rače

Z našim ansamblom in simboličnimi darili smo sodelovali na dveh otvoritvah razstav "Pri babici Mimi" v Podovi, ta mesec (septembra) pa bomo sodelovali na 5. mednarodnem festivalu Forma viva Makole 2007.

Septembra bomo pripravili še piknik pri Alojzu Firbasu v Marjeti, kjer upamo, da bo prav prijetno.

Kot ste lahko prebrali, smo zelo aktivni. Zasluga za to gre v največji meri donatorstvu Občine Rače-Fram ter sosednjih občin (Starše in Hoče-Slivnica). Evre pa še vedno zbiramo, saj razmišljamo o ustanovitvi čebelarskega muzeja, ki ga na Dravskem polju še ni.

Vsem, ki radi pečete, pa predlagam, da si nabavite knjigo Andreja Goljata "Med in recepti iz medu", ki je pred kratkim izšla in sem jo sama že kar dobro preizkusila.

Nada HERGAN

DUHOVNO ŽIVLJENJE V OBČINI

Mladinski center - mladi za mlade

Od pomladne do septembrske številke Novic Občine Rače-Fram (junijsko smo po nesreči izpustili) se je v mladinskem centru veliko dogajalo. Tako kot spomladi poženejo rože, postajajo večje ter ustvarjajo cvet, se mi zdi, da tudi naš mladinski center raste, se krepi in ustvarja cvet. Upam, da bo cvetov na tej roži v bodoče še več, da bo korenina močna in da bo imela veliko hranilnih snovi.

Kako bi to rožo opisali? Pognala je močno deblo, dogodek, ki nas je presenetil s številnim obiskom in nam dal veliko energije za naprej:

• Misijon - Prepah po Sloveniji

Projekt "Prepah po Sloveniji", ki smo ga organizirali skupaj z društvom Prepah in Kolpingovim društvom Rače, je opisala in fotografirala Sanja Gornjec: "V soboto, 3. marca 2007, smo v župniji sv. Jožefa delavca v Račah gostili potujoči misijon Prepah. K nam so pripotovali mladi iz vseh koncev Slovenije (več kot 100 mladih), ki so napolnili cerkev. Z misijonom smo začeli s sveto mašo, ki jo je s čudovito glasbo popestrila skupina Svetnik iz Rač.

Po končanem obredu so nam zaigrali še nekaj pesmi, mladi pa smo navdušeno prepevali z njimi. Nato je sledilo nekajminutno čaščenje Najvišjega. Sledila je predstavitev kampa v Strunjanu in ogled zanimivega kratkega filma, ki prikazuje dogajanje v kampu. Za konec pa se je v Mladinskem centru odvil turnir v ročnem nogometu. Zmagala je ekipa iz Frama in prejela pokal. Nato so mladi in tudi malo manj mladi še naprej igrali nogomet in se zabavali pozno v večerne ure. Gostovanje misijona Prepah je odlično popestrilo dogajanje v naši župniji."

• Kaj dogaja, stari?

Take in drugačne besede, ki jih včasih slišim med mladimi, kažejo na novo obdobje, ki si ga krojijo mladi sami, s svojim drugačnim načinom govorjenja, delovanjem. Mobilni telefoni, SMS, pogovori preko računalnika, internetne igre ipd. so za večino od nas nov svet. Saj tudi je, kajti to je njihov svet, v katerem se prav dobro počutijo. Še sreča, da pa to ni edini svet, v katerem se dobro počutijo. Dejavnosti v mladinskem centru jih vse bolj privabljajo, druženje jim veliko pomeni. Hvala Bogu, svet vendarle še ne drvi v prepad. Roža je pognala tudi liste. Igre (kot je turnir v namiznem tenisu, ki smo ga organizirali aprila in v ročnem nogometu maja) imajo radi, ker so zanimive in jim dajejo nove možnosti

za druženje. Na "jedilniku" smo imeli tudi delavnico na temo *Prihodnost*, ki jo je vodil Danilo Kozoderc. Sledilo je še nekaj filmskih večerov s kasnejšimi pogovori o vsebini filmov, ki jih je vodil Jure Urh. Ob koncu šolskega leta pa smo priredili delovni piknik, kjer smo našim najmlajšim pobarvali igrala, iz lesa pa smo izdelovali didaktično igračo "labirint", ki sedaj razveseljuje mlado in staro. Ob vsem tem smo igrali še na izposojen prenosni koš, ker svojega dotlej še nismo dobili (sedaj pa že stoji pred mladinskim centrom, za kar gre zahvala donatorjem). Prva - poizkusna tekma v košarki je, žal, potekala v deževnem vremenu, vendar nas to ni oviralo do te mere, da se ne bi vsaj malo poizkusili v igri, čeprav kar pod reflektorji. Verjamem, da bo še veliko lepega vremena in možnosti, da bodo mladi ob večerih lahko igrali tudi košarko.

Mi in drobci naših aktivnosti v sliki

Aktivni prostovoljec v centru David Kropivšek je tako na kratko opisal življenje v centru: "V centru imamo približno petnajst rednih obiskovalcev, čeprav jih občasno zabeležimo osemnajst in več. Včasih potekajo kakšne skupne dejavnosti, kot so turnirji ali filmski večeri. Največkrat pa si svojo dejavnost izberejo vsi prisotni, glede na to, kaj jih veseli. Pogosto si naročimo pizze, ki ob brezalkoholnih pijačah, ki jo že imamo v centru, vse skupaj le še popestri."

Za konec lahko samo še dodam: Še dobro, da jih je pri nas vse več. Želim si, da bi vsi mladi v naši občini našli svoj prostor, kakršenkoli, kjer bi rasli, se razvijali in to brez negativnih vplivov. Če ga že drugje ne bodo našli, ga zagotovo lahko pri nas. Dobrodošli!

Lep pozno poletni pozdrav vam pošilja

Bruno JEREB

PISALI STE NAM

"Sreča je otroški nasmeh," pravimo klovni zdravniki, ki že četrto leto pod umetniškim vodstvom ustanoviteljice društva in hkrati edine slovenske diplomirane klovnese Eve Š. Maurer, tedensko obiskujemo bolne otroke na ljubljanski Pediatrični kliniki (na oddelkih: nevrologija, hemat-onkologija, nefrologija in dializa). Lani avgusta smo začeli redno obiskovati bolne otroke v Splošni bolnišnici Maribor, letos septembra pa obiskujemo tudi otroke v vseh drugih slovenskih bolnišnicah z otroškimi oddelki.

Ker je cilj našega programa obiskati vsakega hospitaliziranega otroka v Sloveniji in mu tako pomagati premagati strah in krajšati čas, ki ga mora preživeti v bolniški postelji, in ker smo uspeli zbrati dovolj sredstev za ta podvig, smo Rdeči noski prav v tem času na turneji po vsej Sloveniji.

Turneja poteka od 4. do 27. septembra 2007. V tem času klovni zdravniki opravljajo vizite po bolnišničnih oddelkih in skrbijo, da je tudi tamkajšnjim bolnim otrokom lepo.

Nasmehe prinašajo tudi na obraze zdravnikov in drugega bolnišničnega osebja ter med obiskovalce bolnišnice.

Rdeči noski - klovni zdravniki smo zelo veseli, da nas je pri največjem letošnjem projektu podprla tudi Občina Rače-Fram. Verjamemo, da klovni zdravniki lahko svojo hvaležnost najbolje izkažemo prav z rednim in kvalitetnim izvajanjem programa v bolnišnicah, za kar se stalno trudimo.

Za več informacij o delovanju Društva za pomoč trpečim in bolnim - Rdeči noski kliknite na www.rdecinoski.org. Rdečim noskom lahko pomagate pri akciji zbiranja odpadnih

kartuš in tonerjev (za tovrstno akcijo sodelovanja z nami se je, poleg finančne dotacije, odločila tudi Občina Rače-Fram, ki se ji ob tej priložnosti za razumevanje in vso pomoč še enkrat najlepše zahvaljujemo, za sodelovanje pa naprošamo tudi bralce Novic), z donacijami, kot prostovoljci in na druge načine. Hvala za vsak vaš dober namen!

Pišite nam na: rdeci.noski@siol.net.

Livija ROJC ŠTREMELJ

Prvo srečanje po 50 letih

Po 50 letih smo se 22. junija 2007 ponovno srečali dijaki takratne nižje gimnazije v Račah, ki smo zaključili 4. razred gimnazije. Z nami je bil tudi naš učitelj Vlado Poljanec.

V tretjem razredu gimnazije sta bila še dva oddelka in je bilo skupaj preko 60 učencev. Pomembno je zapisati, da se je samo za 20 učencev naše generacije ohranil dokument za prve štiri razrede osnovne šole, ni pa ohranjenih dokumentov za leta od 1. - 4. razreda nižje gimnazije, od leta 1953 - 1957 (dokumentacijo sem iskal v Pokrajinskem arhivu Maribor in po njihovih napotkih še v Osnovni šoli Rače).

Tako smo se našli le po zapisu priimkov na skupinski fotografiji 4. razreda gimnazije, nekaj pa tudi po spominu in ob pomoči fotografij 3. razreda gimnazije.

Od 44 nekdanjih sošolk in sošolcev se je srečanja v gostilni "Kostanj" udeležilo 26 takratnih najstnikov.

Po toliko letih je popolnoma razumljivo, da se nekateri sprva nismo več prepoznali, zato pa je srečanje kasneje potekalo v prijetnem, sproščenem vzdušju. Vsak je v zelo kratkih obrisih povedal svojo življenjsko zgodbo, nato pa se je pogovor vse bolj usmerjal in poglobljal v spomine iz naših mladostniških let in časov odrasčanja, ki so bili zelo prijetni in tako zelo drugačni od današnjih.

Dogovorili smo se, da se prihodnje leto ponovno srečamo in povabimo tudi tiste sošolke in sošolke, ki so šolanje zaključili v 3. gimnaziji.

V imenu nekdanjih sošolcev:

Jože TRANTURA

Po zaslugi Novic in Globusa v Gardaland

Že večkrat sem znal odgovoriti na kakšno nagradno vprašanje, ki je bilo objavljeno v Novicah. Včasih sem se potrudil in v uredništvo poslal tudi dopisnico z odgovorom. Tako je bilo tudi lani.

Nisem si mislil, da bom izžreban in da bom dobil tako lepo nagrado, kot je izlet v velik, čudovit in zanimiv park zabave v Italiji - Gardaland. Nagrado je podaril Globus d.o.o. in zelo sem se je razveselil. Komaj sem čakal, da vidim vsa čudesa in preizkusim naprave, ki jih imajo tam.

S prvim datumom smo imeli smolo, saj je bilo prijavljenih premalo potnikov in je bil izlet odpovedan. Potem pa se mi je želja le uresničila in letos sem nagrado izkoristil.

V Gardalandu sem zelo užival in se zabaval. Težko bi se odločil, kaj mi je bilo najbolj všeč, saj imajo res veliko vsega za otroke in tudi starejše.

Da boste videli, da sem res bil v Gardalandu, pa pošiljam še fotografijo, ki je nastala na tem lepem izletu.

V Gardaland bi se rad še kdaj vrnil

Matej HAUPTMAN iz Rač

Narcise, narcise, narcise... in znova narcise

Se še spomnite akcije "Vaša priložnost" v Novicah, ki je potekala lansko leto? Saj veste - stilska preobrazba in ženske, ki smo se nanjo prijavljale. In nekatere imele srečo ter bile izžrebane. In bile potem od nog do glave urejene ter postrežene s strani prijaznih, ustrežljivih donatork. Nato pa predstavljene v Novicah.

Vse skupaj je bila gotovo za vse nas, ki smo to doživele, lepa izkušnja, s katero pa presenečenj še ni bilo konec. V eni izmed prejšnjih števil Novic smo se namreč znova zagledale v časopisu, bralce pa je uredništvo pozvalo, da glasujejo za svojo favoritko - za tisto, katere stilska preobrazba jim je bila najbolj všeč oz. so najraje prebrali članek o njej. Za en samcat glas razlike je zmagala Stanka Malinger, ker pa je za naju obe prispelo zares veliko dopisnic, se je Matjaž Tomanič,

lastnik agencije Pozejdon turizem, širokosrčno odločil nagraditi obe. Pa ne le naju; lepa nagrada - izlet v Avstrijo, natančneje v Bad Aussee, na praznik narcis - je pripadla še dvema, ki sta glasovali za naju in bili izžrebani. Nagrajeno štiripersono deteljico smo torej sestavljale Stanka, Danica, Brigita ter jaz (s Stanko sva na posnetku v sredini).

Novica o nagradi je tako mene kot ostale nagrajenske prijetno presenetila in z veseljem smo pričakovale dan izleta.

Prijetno razpoloženje je zavladovalo že zjutraj, ko se nas je zbrala pisana družčina - mnogi smo bili že stari znanci iz prejšnjih izletov, nekaj pa je bilo tudi novincev. Med slednjimi je bila tudi moja sestra Brigita, ki se ji je obrestovalo, da je glasovala zame.

Pot nas je vodila preko Šentilja po avstrijskem Štajerskem, mimo Graza in Lienza v deželo Salzkammergut, poznano kot deželo stoterih jezer in rudnikov soli. Sama vožnja je bila zelo slikovita in razgibana, saj je pokrajina čudovita, gričevnata. Občudovali smo planine, na katerih še je vedno kraljeval sneg. Vožnjo je popestrila in obogatila zanimiva razlaga vodiča Matjaža o deželi, po kateri smo potovali.

Naš cilj, mestece Bad Aussee, ki je poznano po največjem cvetličnem festivalu v Avstriji, nas je pričakalo z lepim vremenom. Sprevod velikanskih figur, narejenih iz tisočeri cvetov navadnih belih narcis, poteka po mestnih ulicah. To podoba čudovito dopolnjuje pisano spremstvo narodnih noš in glasbenikov. Mestece živi s praznikom in privabi tudi ogromno turistov, ki imajo tedaj tam zares kaj videti in so upravičeno navdušeni. Tudi sama sem bila.

Popoldne smo se preselili k jezeru Altaussee, kjer so cvetlične figure, ki smo si jih dopoldne ogledali v sprevodu, na ladjicah plavale po jezeru.

Sledil je izbor najlepše skulpture iz narcis. Po našem mnenju je bila najlepša ter najizvirnejša figura krave, ki je sedela v banji za kopanje in se s krtačo drgnila po hrbtu.

V poznih popoldanskih urah smo se polni lepih vtisov odpravili proti domu. Ni kaj, bil je čudovit izlet! Znova smo se lahko prepričali, da je ob dobri organizaciji in prijetnem vodenju potovanje s turistično agencijo pravi užitek.

Za zaključek sem ovekovečila še donatorja izleta in našo žensko družbo

Hvala vsem, ki ste glasovali in nam s tem omogočili izlet!

**V imenu nagrajenk:
Milena HVAUC**

Tudi v naše kraje sedaj po asfaltni poti

Otvoritev ceste Kopivnik - Loka

Letos je cestna povezava Kopivnik - Loka dobila asfaltno podobo in tega smo se seveda zelo razveselili.

13. julij 2007 je dan, ki se ga radi spominjamo. Tedaj je namreč bila cesta s protiprašno prevleko uradno predana namenu. Na slovesnosti, ki smo jo ob tem pripravili domačini, se je zbralo lepo število krajanov, predstavnikov občine ter krajevne skupnosti.

Ob tej priložnosti bi se za vso razumevanje in pomoč želela zahvaliti Občini Rače-Fram, predvsem županu Branku Ledineku. Prav tako gre zahvala Stanku Šternu, župniku Francu Dermolu ter Jožetu Lunežniku, ki so pomembno pripomogli k uspelosti prireditve ob otvoritvi ceste. Z enakim namenom najlepša hvala še Danici Pongračič, Ivanki Soršak, Mariji Gjerkeš, Zdenki Marenc ter celotni družini Ogrizek. Hvala tudi Slavku Osebiku, po zaslugi katerega bo na prireditev ostal fotografsko ovekovečen spomin.

Slavica AČKO

Turnir v malem nogometu v Gradiščah

Tako kot lani, smo se tudi letos Ločani zbrali na nogometnem igrišču v Gradiščah, kjer je bil 8. julija 2007 turnir v malem nogometu. Kot vsaka druga prireditev, je tudi ta turnir zahteval zelo veliko truda in priprav. Nabava hrane, pijače, ureditev igrišča, elektrike in celotna organizacija pač terjajo znaten vložek časa in energije.

Zbrali smo osem ekip, ki so sodelovale na tem turnirju: Kočno, Bukovec, Frajhajm, Fram, Šmartno na Pohorju, Gostišče Janžič, Gradišče in Gradiški orli. Ob 9. uri je potekal žreb ekip v dve skupini. Po žrebu je bila njihova usoda tako rekoč zapečaten. Sledili so organizacijski manevri, spodbujanje, dogovarjanje znotraj ekip glede tehnike in pokrivanja.

Ob 10.00 se je začelo zares. Odigrana je bila prva tekma, sledila ji je druga in tako dalje.

Med igro

Postajalo je čedalje bolj napeto, sploh, ko so se začeli boji za pokale. Verjamem, da je bilo tako ekipama, ki sta igrali za 3. mesto kot ekipama, ki sta igrali za najvišji stopnički, pošteno vroče.

Za 3. mesto sta igrali ekipi Frama in Gostišča Janžič.

Tudi naš župan je v napetosti spremljal nogometni razplet za 3. mesto

V tej tekmi je Gostišče Janžič premagalo Fram in si tako zagotovilo 3. mesto, Fram pa se je moral zadovoljiti z nehvaležnim 4. mestom.

Najbolj razburljiva pa je bila seveda tekma za 1. mesto. Še posebej zato, ker so naši Gradiški orli (Silvo, Zoran, Janez, Tona, Tomaž, Boris, Marko, Miran) igrali tako dobro, da so se borili za največji pokal. Samo ekipa Kočnega jim je lahko ta pokal odvzela in tako se je boj za zmago začel. Navijači smo bili vsi zelo na trnih in z navdušenjem smo spremljali tekmo. Po 2×10 minutah je bil rezultat še vedno 0:0. Začele so se 7-metrovke. V prvem krogu so streljali 3 igralci iz obeh ekip in po tem je bil rezultat še vedno izenačen.

V vsaki ekipi je zadel samo en igralec, saj sta bila vratarja v obeh ekipah odlična. Sledil je najtežji del. Iz vsake ekipe je streljal po en igralec. Če bi bil v paru rezultat izenačen, bi streljala druga dva, vendar to ni bilo potrebno. Igralec Kočnega je zgrešil, orel pa zadel in zmaga je bila naša.

Sledilo je veliko veselje, nazdravljanje in vidno olajšanje s strani živčnih navijačev naših Gradiških orlov.

Zmagovalci - od leve proti desni:

Marko, Miran, Tomaž, Tona, Janez, Silvo, Boris in Zoran

Župan Branko Ledinek je podelil pokale za prva tri mesta, ekipi Frama pa je kot tolažilno nagrado podaril svojo 1/2zašvicano1/2 majico z grbom matične občine.

Gasilski posnetek članov vseh ekip

Prava pohorska fešta se je tako lahko začela in se spričo zmage Gradiških orlov zavlekla dolgo v noč. Hrane in pijače je bilo dovolj, tako da nobeden ni ostal lačen in žejen.

In tako se je začelo naše veselje...

Vsem ekipam ter gostom se zahvaljujemo za obisk in upamo, da se tudi naslednje leto vidimo v tako lepem vremenu in v tako velikem številu.

Ob tej priliki pa bi se Gradiški orli radi zahvalili tudi sponzorjem, ki so pomagali, da je bil ta turnir izpeljan tako, kot mora biti. Hvala torej Silvu Juriču, Miranu Potočniku, Zdenki Vrečko in Karlu Šeli, ki nam je priskrbel pijačo in jedačo. Še enkrat lepa hvala vsem!

***V imenu Gradiških orlov:
Janja BRDNIK***

*Za nogomet pravijo,
da je najpomembnejša postranska stvar na svetu,
pri čemer dajejo moški poudarek
na besedico "najpomembnejša",
ženske pa na "postranska".*

Na dolgi poti ni lahkega bremena.

Raški motoristi II. in III. generacije

V soboto, 18. avgusta 2007, se kolona 32 motoristov počasi pelje skozi našo občino. "Kaj je sedaj to? Kaj se dogaja?"

Odgovor je preprost. Po šestdesetih letih smo se ponovno zbrali motoristi (moški in ženske), da obudimo organizirano motoristično dogajanje v naši občini.

Kaj govori zgodovina?

Leta 1949 so v Račah ustanovili AMD Rače (avto moto klub). Fantje in dekleta so prihajali iz družin Bauman, Čretnik, Falež, Fingušt, Ekart, Gradišnik, Greif, Kostanjevec, Kmetič, Lah, Mustafa, Magdalenc, Širec, Špendl, Šmirmavl in Štern (Fanedl).

Klub je organiziral predavanja za vozniške izpite ter praktična znanja. Klubski prostori so bili v "Moranovi" hiši (zraven šole). Poleti so se člani kluba družili na srečanjih-veselicah. Dirka (tako imenovana spretnostna vožnja) je potekala na relaciji: Rače - Podova - Brunšvik - Rače. Po vožnji, ki se je včasih končala tudi v leseni ograji ali na vrtu, je sledilo streljanje s puško in razne spretnostne naloge v Kozoderčevi jami. Pozimi pa je bil čas za izvajanje vaj - dela na avtomobilu.

Leta 1951 je Ivan Pesek kupil avto s platneno streho in to je bil prvi TAXI v Račah.

Leta 1955 je bilo ustanovljeno AMD Orehova vas in počasi je klub v Račah razpadel. V tem kratkem obdobju njegovega delovanja je bilo tudi nekaj tragičnih nesreč (npr. Falež - Ernus, leta 1957/1958).

Obetavnemu začetku je sledilo skoraj šestdeset let zatišja...

V 21. stoletju so motorji hitrejši, močnejši, tehnika bliskovito napreduje. Kljub temu pa ljubezen do motorja, uživanje v vožnji po naši lepi Sloveniji in vse, kar sodi zraven, ostane oziroma te "potegne" s seboj.

Varnost, vzgoja mlajših, zabava in vse ostalo se je torej združilo na enem mestu v soboto, 18. avgusta. Na srečanju je bilo 20 žensk in 37 moških, skupaj 57 motoristov. Zbrali smo se v športnem centru Brezula. Panoramska vožnja je sledila skozi Rače (postanek pri Mes pubu), nato v Fram, Požeg, Ješenco in ponovno v Rače, kjer smo si privoščili vnovični postanek (pri Frizerskem studiu in kava baru Joca). Nato nas je v gradu lepo sprejel župan Branko Ledinek in nam zaželel srečno in varno vožnjo. Z odličnimi sladoledi nove pridobitve v Račah - sladolednice Calimero - smo pot nadaljevali skozi Brezulo in Podovo. Veliko krajanov nas je občudovalo in tako smo se zabavali in nasmejali prav vsi.

Sledil je prijateljski zaključek, pogovor o motorjih, načrtih. Na koncu pa seveda ugotovitev: "Bilo je lepo, prijetno in dobrodošlo, da smo se zbrali in organizirali takšno srečanje."

Naj se ob tem še enkrat zahvalim športnemu centru Brezula, Mes pubu, Frizerskemu studiu in baru Joca, sladolednici Calimero, županu Branku Ledineku in seveda vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je bilo to srečanje tako uspešno izvedeno.

Pričujoča fotografija je nastala pred približno 50 leti. Zanima nas, ali veste, kdo je prvi motorist v koloni? Izžrebanca, ki bo v uredništvo Novic do konca septembra 2007 poslal pravilen odgovor, čaka sladka nagrada: družinski sladoled, ki ga podarja sladolednica Calimero.

Naš cilj in interes je, da zgodovino in vse, kar je povezano z AMD Rače pred in po II. svetovni vojni, zapišemo in fotografiramo. Krajanje naprošamo, da pošljejo vse uporabne podatke in slikovno gradivo na naslov uredništva Novic.

Viktor EKART ml.

Sedma razstava ročnih del

Bilanca celotnega uspešnega (ali pa tudi ne) poslovanja se dela vedno ob koncu poslovnega leta. Pri nas je malce drugače. Naša bilanca je vsako leto v mesecu juniju, to je v času občinskega praznika. Vmesni čas pa je namenjen ustvarjanju novega in novega.

Letošnja razstava ročnih del je bila že sedma po vrsti in je bila v zadovoljstvo vseh nas, ki ustvarjamo, uspešna.

Nagrada za naš celotni trud in prizadevanje je pogled na veliko število obiskovalcev razstave, ki prihajajo tudi izven meja naše občine.

Še posebej smo veseli, ker je bila naša razstava letos v novo prenovljenem prostoru. Za to gre zahvala Občini Rače-Fram, ki je prisluhnila našim željam, kar je dalo naši prireditvi še dodatno prijaznost ter urejen, estetski videz.

Prisrčna zahvala velja tudi vokalni skupini Fantje na vasi, ki je popestrila letošnjo otvoritev razstave in nas popeljala v čudoviti svet glasbe.

Nekdo izmed obiskovalcev je zapisal: "Lepoto izdelka lahko občuduje vsak, marljivost in potrpežljivost pa zna ceniti le tisti, ki tudi sam ustvarja."

*V imenu članic ročnodelskega krožka:
Zofija LESJAK*

Ko govoriš, morajo biti tvoje besede boljše od molka.

Prednost samote je v tem, da človek vsaj ve,
v kakšni družbi je.

NAGRADNO VPRAŠANJE št. 17

Izdolbena ter izrezljana buča s prižgano svečo je simbol:

- a) lekarniške dejavnosti
- b) Evropske unije
- c) noči čarovnic - Halloween (31.10.)
- d) naslednjih zimskih olimpijskih iger

Uredništvo

*Med vožnjo po naši občini
sta nastala tudi nekoliko drugačna
foto utrinka utripa življenja na vasi ...*

Foto: Lidija Belca

POROČILI SO SE

Na začetku letošnje pomladi, natančneje 31. marca 2007, sta se v Beli dvorani gradu Rače poročila **Tomaž Jelšek** iz Ješence ter **Nives Perišin** (poročena Jelšek) iz Pirana.

Mladoporočenca, ki ju že tri leta razveseljuje hčerkica Tjaša, pošiljamo najboljše želje in lepe pozdrave na Gorenjsko, natančneje v Škofjo Loko, ki se je očitno izkazala kot najboljši kompromis za skupno življenje imenovanega Štajerca in Primorke.

21. aprila 2007 sta mož in žena postala **Matej Šnuderl** in njegova nasmejana izbranka **Jasmina Bizjak** (poročena Šnuderl).

Naj simbolika nevestinega poročnega šopka iz dehtech rdečih vrtnic, znamenja ljubezni, mladoporočenca spremlja vse življenje in na vseh poteh, v Framu 75 R, kjer zakonca stanujeta, pa naj prevladujejo veselje, sreča in harmonija.

Mesec maj že od nekdaj slovi kot eden najlepših in najbolj priljubljenih mesecev za sklepanje zakonskih zvez. Tega mnenja sta pri odločanju o datumu poroke očitno bila tudi **Robert Rimele** in **Barbara Šuštar**, ki sta za dan, ko sta dahnila svoj "da" in postala gospod in gospa Rimele, izbrala 26. maj 2007.

Želimo jima veliko lepih skupnih let in pošiljamo pozdrav na naslov Pot k mlinu 11 v Račah.

16.6.2007 sta se po grajskem dvorišču v Račah slovesno sprehodila ženin **Miran Fric** in nevesta **Darja Domadovnik**. Ob vstopu v Belo dvorano jima je zadonela Poročna koračnica, nekaj trenutkov za tem pa sta ju matičarka in pooblaščenca oseba za sklepanje zakonskih zvez - ob prisotnosti prič in ostalih svatov - spremenila v moža in ženo, nad čemer sta bila gotovo najbolj navdušena njuna otroka, 8-letni Klemen in 3-letna Urška.

Vsem skupaj lep pozdrav v Fram 32a!

Pisal se je 23. junij 2007. Šolsko leto se je ravno zaključevalo in začenjale so se počitnice. Začela pa se je tudi skupna življenjska pot mladeniča in mladenke, **Dejana Kaloha** in **Natalije Dajčman** (poročene Kaloh), ki sta si tistega dne izmenjala poročna prstana in si obljubila večno ljubezen in zvestobo ter delitev pravic in obveznosti.

Mladoporočencema želimo uresničitev vseh življenjskih želja ter kar se da lepo skupno življenjsko pot ter jima pošiljamo pozdrav v Radizel, na naslov Ob gozdu 45.

30. junija 2007 sta si poročna prstana izmenjala **Oto Pesek** iz Rošnje 64 in **Mateja Fingušt** (poročena Fingušt Pesek) iz Starš 44, kjer je sedaj njun skupni dom. Medsebojno naklonjenost in ljubezen sta mladoporočenca v prostorih Bele dvorane v Račah potrdila v prisotnosti sorodnikov, znancev ter župana Občine Starše in matičarke Upravne enote Maribor. Poleg številnih svatov je poroki prisostvoval tudi sin Nejc, ki je mami in očku prvi zaželel veliko sreče in zadovoljstva v zakonu.

Lepim željam se pridružuje tudi naše uredništvo.

28. julija 2007 je poletno sonce prijetno ogrelo ozračje, dodatno toplo pri srcu pa je bilo tudi svetlolasemu mladeniču v belem **Emilu Ogrizku** in svetlolasi mladenki v belem **Mateji Drevenšek** ter seveda njunim staršem (nevestina mama je naša sodelavka - računovodkinja), pričama in ostalim svatom, ki ju imajo radi in so jima prišli čestitati ob sklenitvi zakonske zveze ter jima zaželeli vse dobro in se ob tej priložnosti poveseleti z njima.

Zakoncema Ogrizek želimo srečno skupno življenje !

Uredništvo

ZA KONEC...

Pa smo ga ustvarili - novega "časopisnega dojenčka" namreč.

Finalni del priprave te številke Novic je spremljalo delovanje kopice Murphyjevih zakonov (pa še kakšnega doslej neodkrita bi lahko napisala), zato bom še toliko bolj vesela, ko bo izdelek končan in bo odšel na pot do vaših domov.

Vsem, ki ste kakorkoli sodelovali z nami, se v imenu našega uredništva najlepše zahvaljujem. Tiste, ki ste znova oddajali prispevke po preteku določenega roka in/ali so bili pripravljeni in posredovani na način, ki ni pravilen in zaželen, lepo prosim, da v bodoče dosledno upoštevate že večkrat izražene prošnje v zvezi s tem (glejte podrobnejša navodila v Novicah št. 35-2/2007).

V tej številki Novic ne objavljamo že tradicionalnih rubrik "Naša potovanja" in "Z babico v deželo pravljic". Čeprav je Matjaž Tomanič pripravil zanimiv potopis o Avstraliji (za pokušino na barvni notranji strani ovitka objavljamo eno izmed tamkaj nastalih fotografij - t.i. 12 kamnitih - skalnatih apostolov, ki so delo morske erozije), naša babica pa pravljico o snežni golobici, smo bili primorani zaradi večjega števila in obsega razpisov ter obvestil in posledične obsežnosti glasila oba navedena prispevka odložiti v arhiv do prihodnjic.

Hvala za razumevanje!

Urednica